

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Devă

FLACARA

Nr. 12 (85) — 15 Iunie 1956

- *Un reportaj despre forjori*
- Schițe de Ion AGÎRBICEANU, ASZTALOS Istvan, Kazimierz BRANDYS (R. P. Polonă)
- *Fotoreportaj din culisele DECADEI DRAMATURGIEI ORIGINALE*
- Oaspeți din MONTMARTRE
- Nell COBAR: o șarjă prietenească : scriitorii în preajma Congresului lor
- *Știință și gastronomie* ■ S-a născut un disc
- NOTE SATIRICE ■ Ancheta „Flacărtii” : Scriitorul preferat
- *Reproduceri de artă în culori*

Start! La semnalul arbitrului, numeroși copii din Orașul Stalin, participanți la concursul de triciclete organizat cu prilejul „Zilei Internaționale a copilului”, pornesc în „cursă”.

Fotografie de M. IVANCIU

COPERTELE NOASTRE: *Apelul C. C. al U.T.M. adresat tinerilor de a participa la munca brigăzilor de pe șantierele naționale și regionale ale tineretului a avut un larg răsunet. Entuziaștii au răspuns chemării.*

Pe șantierele celui de al doilea plan cincinal pășesc noi brigadieri, continuând tradiția brigăzilor de la Agnita, Bumbesti, Saloa, Bicaș. Ei vin nu numai cu elanul și tinerețea lor, ci și cu voința de a fi cât mai folositori în construirea socialismului. Ei doresc să învețe, să devină cadre calificate, muncitorii și tehnicienii viitoarelor cincinale. Întâmpinând al doilea Congres al Uniunii Tineretului Muncitor, brigadierii răspund chemării și încrederii partidului, luându-și răspunderea îndeplinirii sarcinilor asumate.

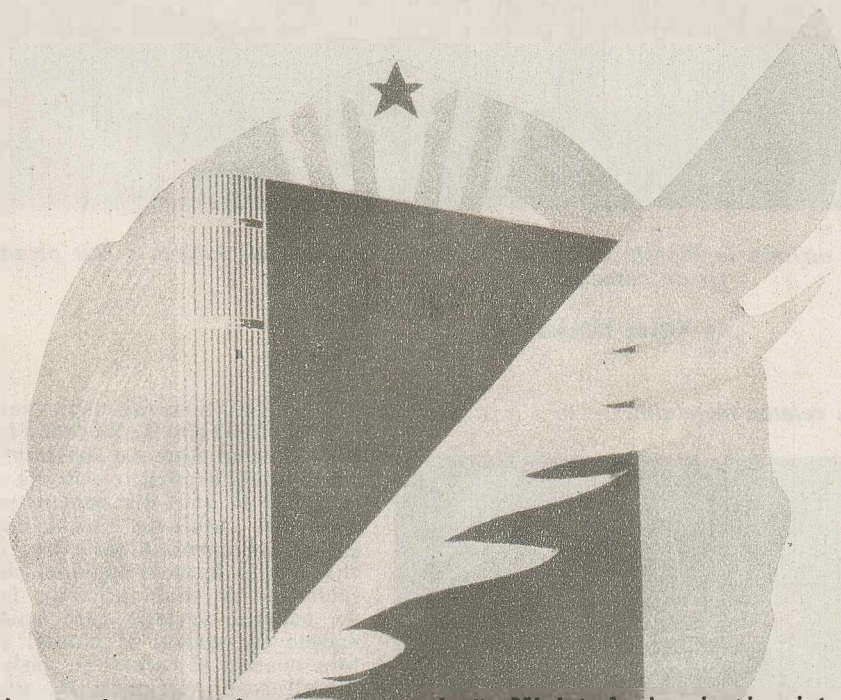
În coperta I: Ion Bănescu, comandant de brigadă pe șantierul tineretului de la Brazi, regiunea Plocești.

Fotografie de S. STEINER

În coperta a IV-a: Mii de tineri se prezintă la comitetele regionale, raionale și orașenești ale Uniunii Tineretului Muncitor, cerînd să fie trimiși pe șantiere.

Fotografie de A. LOVINESCU

SALUT CONGRESULUI SCRITORILOR!

O schiță, o povestire, o poezie, un fragment de câteva pagini dintr-un roman, dintr-o nuvelă sau dintr-un poem... Fiecare apariție, „Flacăra” aduce cititorilor ei, în mai multe sau în mai puține pagini, cîte ceva din rodul bogat al scriitorilor noștri — cuvîntul-armă de luptă al scriitorilor. Și iată că astăzi, în paginile noastre, avem bucuria să ducem scriitorilor cuvîntul cititorilor.

Nu o dată — primind scrisori din partea cititorilor sau discutînd cu ei în consfătuiri — am avut satisfacția să aflăm cît de mult așteptate sînt paginile închinete creației literare. Dar niciodată, ca în aceste zile dinaintea primului Congres al Scriitorilor din patria noastră, cuvîntul cititorilor despre scriitori și operele lor n-a fost mai plin de conținut, mai bogat în semnificații. Un vibrant mesaj, plin de sinceritate către cei care, prin truda lor, contribuie la îmbogățirea necontenită a vieții spirituale a poporului, răzbate din rîndurile scrierilor nenumărate prin care oameni ai muncii manuale și intelectuale din toate ungherele țării au răspuns la ancheta revistei noastre în legătură cu „scriitorul preferat”. Calde cuvinte de laudă și mulțumire, pornite din adîncul inimii, au fost adresate slujitorilor literaturii, vîrstnici sau tineri, care s-au străduit în acești ani să înfățișeze în operele lor clocotul vieții noi, patosul construcției socialiste. Pătrunse de același spirit al dragostei și respectului oamenilor muncii pentru opera literară, sînt însă și exigențele lor față de măiestria creației. Sînt criticate cu dreptă și severitate operele searbede, neînsuflețite, care în loc să oglindească viața noastră cea adevărată o schimonosesc și o falsifică, fie că o scaldă în apa de trandafiri a idilismului, fie că o minjesc cu noroiul negativismului.

Nicicînd n-au simțit scriitorii noștri — ca astăzi — dragostea și prețuirea poporului pentru arta lor. Nicicînd — ca astăzi — n-au simțit scriitorii că munca lor poate fi un factor nemijlocit al construcției, împletită prin mii de fire cu munca tuturor întru înfăptuirea acelorași idealuri de

viață. Nicicînd inspirația și talentul n-au aflat la noi un teren mai fertil pentru a rodi, ca în anii aceștia în care partidul, conducătorul luptei noastre, a îndrumat cu dragoste și înțelepciune activitatea scriitoricească, luminîndu-i calea cu făclia nestinsă a învățaturii marxist-leniniste.

Străbătînd laolaltă cu întreg poporul drumul eroic și de creatoare frămîntări al acestor ani, scriitorii noștri au dat oamenilor muncii numeroase opere de valoare — proză, versuri, dramaturgie. Dar ușor n-a fost drumul creației scriitoricești. Cu prilejul dezbaterilor în organizația de partid a Uniunii Scriitorilor a raportului delegației C. C. al P.M.R. care a participat la lucrările Congresului al XX-lea al P.C.U.S., scriitorii comuniști, exprimînd punctul de vedere al mării majorități a scriitorilor noștri, au luat poziție împotriva faptului că în viața literară se mai fac simțite unele răbufniri ale ideologiei burgheze, mergînd pînă la manifestări antipartinice și calomniatoare. Înfierînd asemenea încercări de a pune stavilă dezvoltării firești a literaturii realismului-socialist în țara noastră, scriitorii comuniști s-au angajat ca, laolaltă cu toți slujitorii cinștiți ai scrisului, să apere ca lumina ochilor principiul partinității în artă, al rolului conducător al partidului în dezvoltarea literaturii, principiu dătător de viață, cheazășie a caracterului militant al literaturii, cheazășie a înaltei măiestrii în creația literară.

Poporul nostru așteaptă de la Congresul Scriitorilor din Republica Populară Romînă ca — dezbătînd și găsînd rezolvarea problemelor actuale ale creației literare cu îndrăzneală și de pe înalte poziții principiale — să-i unească pe scriitori, și mai strîns, în lupta comună condusă de partid pentru îmbogățirea patrimoniului cultural al poporului nostru cu noi și valoroase opere literare.

Făcîndu-ne, cu bucurie, purtătoarea de cuvînt a cititorilor noștri, urăm primului Congres al Scriitorilor din R.P.R. deplin succes în îndeplinirea înaltelor sale țeluri.

FLACĂRA

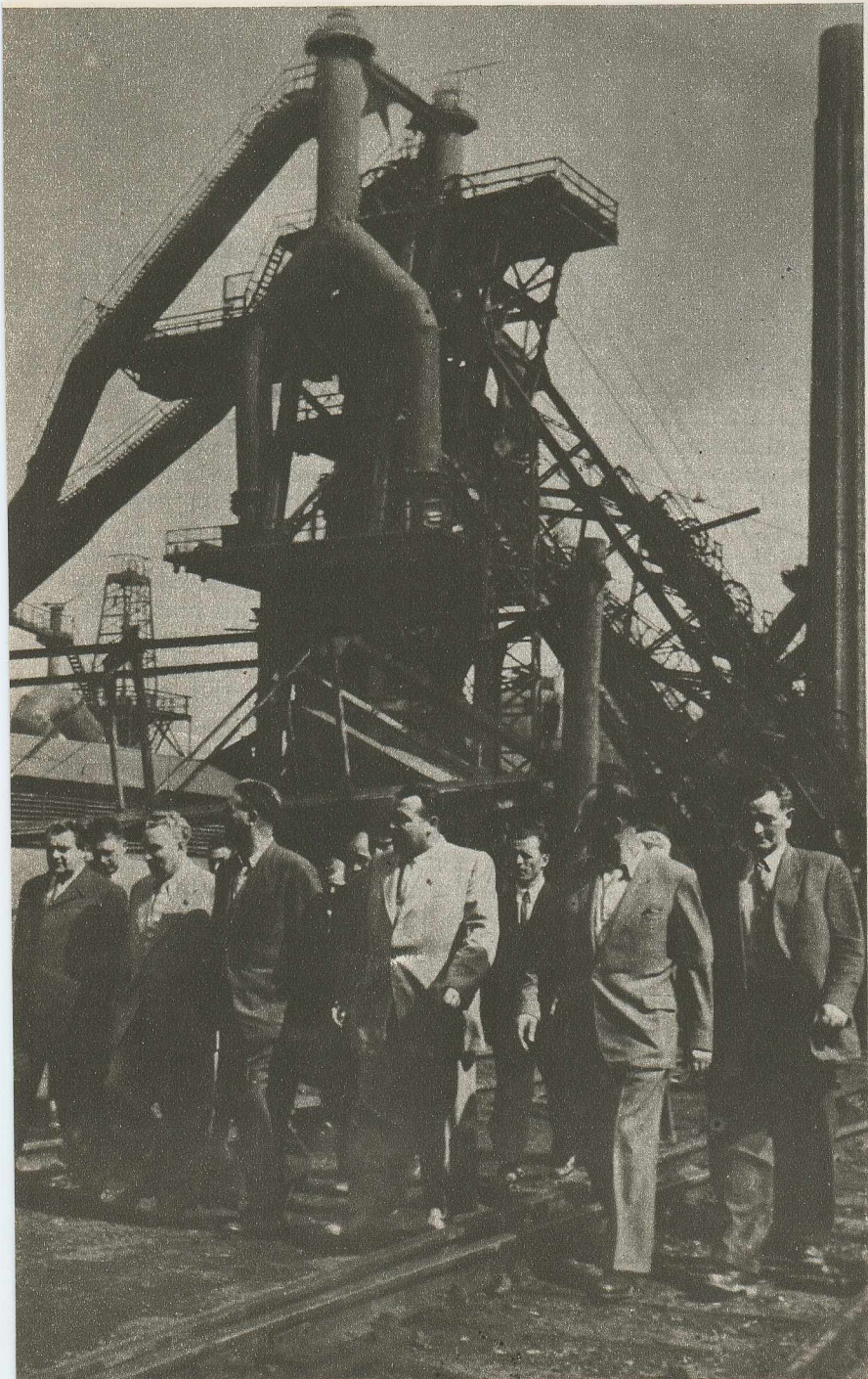
SOLII PRIETENIEI

La fel ca și în celelalte localități vizitate, la Ploești delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S. a fost primită cu un entuziast miting

de Victor BÎRLĂDEANU

La Hunedoara, cetatea metalului.

Prietenia noastră e clădită pe temelii de granit. Nu există furtună în stare s-o spulbere"...

Cuvintele acestea, rostite de un muncitor la unul din numeroasele mitinguri închinat vizitei delegației parlamentare sovietice, închid într-o formulă lapidară simțămintele de caldă prietenie față de poporul sovietic, care animă masele de oameni ai muncii din țara noastră și care și-au găsit o tumultuoasă exprimare, în zilele de neuit ale acestei vizite.

Coloana de mașini în care se aflau delegații sovietici a străbătut Valea Prahovei, pînă la Orașul Stalin, pe un adevărat covor multicolor de flori. N-a existat localitate cît de mică în care să nu se fi adunat, în întîmpinarea oaspeților, mari mulțimi de cetățeni, de la pionieri cu purpurii cravate fluturînde, pînă la moșnegi gîrboviți de ani.

Nu voi uita niciodată primirea emoționantă de la Orașul Stalin.

...Ore în șir a curs o ploaie deasă și rece, care te pătrundea pînă la suflet. Miile de cetățeni, care umpleau străzile orașului în așteptarea delegației, nu s-au clintit nici o clipă de pe traseu. În momentele cînd s-au ivit în zare primele Ziss-uri, mulțimea a rupt rîndurile și a format un coridor îngust prin care mașinile abia se puteau strecura. Pe fiecare mașină se înălța cîte o piramidă de flori, de la modestul liliac pînă la elegantele gladiole. Urale și aclamații fără contenire întovărășeau acest convoi triumfal. Proaspeți cunoscători ai limbii ruse, oamarii care au învățat și au îndrăgît în anii din urmă limba marelui popor rus rosteau și scandau — uncori stîlcit, dar nu mai puțin emoționant — lozinci în rusește.

După ce delegații au coborît din mașini, timp de mai bine de o oră mulțimea a rămas în fața hotelului, aclamînd entuziast.

... Una dintre cele mai impresionante mărturii ale dragostii cu care a fost întîmpinată delegația Sovietului Suprem este faptul că în fiecare centru regional, ziarele locale au apărut cu frumoase -numere speciale închinat vizitei. Ziarul din Ploești a scos o ediție specială, tipărită jumătate în romînește, jumătate în rusește. La Orașul Stalin ziarul local a apărut cu articolul de fond în limba rusă. Pînă și micuța gazetă de uzină de la „Ernst Thälmann“ a apărut într-un număr special, cu un salut în limba rusă deasupra primei pagini.

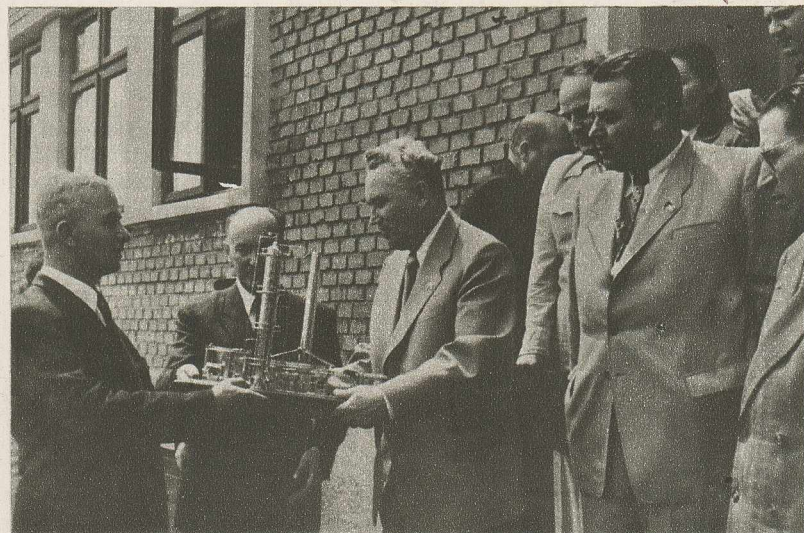
... Convorbirile dintre delegații sovietici și oamenii muncii de la noi au, de multe ori, un caracter „de lucru“. Oaspeții sînt interesează de probleme, le studiază și adesea dau sfaturi prețioase.

Tovarășul Kozlov, șeful delegației, prim-secretar al Comitetului regional Leningrad al P.C.U.S. metalurgist de meserie, se interesează în toate fabricile de problemele mecanizării producției, introducerea tehnicii noi, de problemele prețului de cost.

O înaltă apreciere a făcut tovarășul Kozlov asupra felului cum e organizată producția uzinelor „Ernst Thälmann“.

— La o producție în serie banda rulantă e singura care poate asigura înalta productivitate necesară... Mulți nu înțeleg asta

Muncitorii rafinăriei nr. 1 din Ploești au dăruit oaspeților o machetă a întreprinderii lor.

o vizită făcută la Prezidiul Marti Adunării Naționale a R.D.R.

Aceștia greșesc. Voi ați înțeles ade-vărul acesta și-l puneți în practică.
Un alt membru al delegației, cu un cerc precis de preocupări, este tovarășul Golovcenko, mecanic-șef al S.M.T.-ului Staro Titarovsk, din ținutul Krasnodar. Vasili Ivanovici Golovcenko s-a interesat îndelung la uzinele „Thälmann“ despre calitățile tractorului de tip „Belorus-MTZ“, pe care uzina îl fabrică acum în mare serie.
— De calitățile lui — îi explica inginerul Dicu Vasile, care a luat parte la câteva târguri internaționale — s-au convins nu numai oamenii muncii din agricultura noastră, ci și cei de peste hotare. O părere foarte bună despre el și-au exprimat specialiștii indieni, la târgul de anul trecut de la New-Delhi.

Tovarășa Boianova, ministru adjunct al sănătății din R.A.S.S. Buriat-Mongolă, se preocupă cu grijă pretutindeni de condițiile sanitare în care muncesc și trăiesc oamenii. Îndelung a admirat tovarășa Boianova, ca de altfel și ceilalți membri ai delegației, condițiile igienice în care muncesc muncitorii de la F.C. „Gheorghiu-Dej“, creșa și căminul de zi, cu încăperile lor largi, spațioase, din plin luminate și aerisite.

De altfel, întâlnirea oaspeților cu copiii din căminul fabricii a fost una dintre cele mai calde. Delegații i-au surprins pe micii locatari ai căminului în toilul unei „munci“ asidue: repetau programul artistic al serbării pe care o vor da la sfârșitul anului școlar.

Pe loc micii cîntăreți, recitatori și dansatori au improvisat un admirabil spectacol în cinstea oaspeților. Și, spre marea bucurie a celor de față, la un moment dat au țîșnit în mijlocul lor fetițe înveșmîntate în costume naționale ru-sești și au dezlănțuit un năprasnic „cazacioc“...

„...Una dintre cele mai impresio-nante mărturii ale dragostei cu care a fost întâmpinată delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S. este faptul că în fiecare centru regional ziarele locale au apărut cu frumoase numere speciale închi-nate vizitei.“

...O scenă ca multe altele. La Gos-podăria de Stat-Fundulea, cîțiva delegați stau de vorbă îndelung cu muncitorul fruntaș Dumitru Vasile. La despărțire unul dintre ei fîdărui o insignă cu efigia lui Lenin.

Muncitorul a privit o clipă efigia apoi, cu un zîmbet larg, și-a înfipt insigna în partea stîngă a bluzei, deasupra inimii.

Gestul vorbea mai puternic de-cît cele mai strălucite tirade. Oaspeții au înțeles și ei și au zîm-bit la fel de vesel și de prietenos.

Am notat doar cîteva imagini din vizita delegației parlamentare sovietice în țara noastră. Peste tot pe unde am călătorit, oaspeții noștri au simțit căldura prie-tenească a poporului, dorința sa ca această prietenie să crească și să se întărească zi de zi, an de an.

După vizitarea străvechiului castel al Huniazilor din bătrîna dar astăzi tînăra Hunedoară.

↑
La „23 August“, ca și în alte uzine vizitate, oaspeții sovietici au stat îndelung de vorbă cu muncitorii.

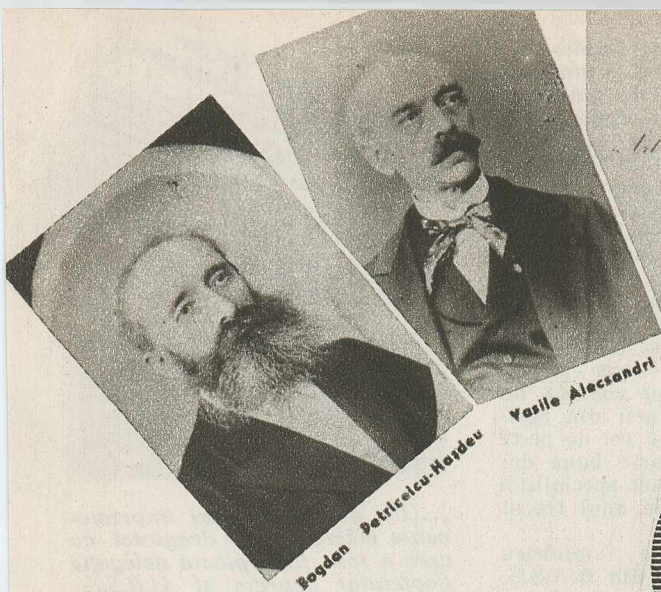
←
La intrarea pe teri-toriul Regiunii Au-tonome Maghiare, delegații Sovietului Suprem al U.R.S.S. sînt întâmpinați cu entuziasm de tînere și tineri îmbrăcați în frumoase costume naționale romînești și maghiare.

←
„...Delegații i-au sur-prins pe micii loca-tari ai căminului în toilul unei „munci“ asidue: repetau pro-gramul artistic al serbării pe care o vor da la sfîrșitul anului școlar“.

(La căminul de zi al fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej“).

Bogdan Petriceicu-Herdeu

Vasile Alecsandri

pentru
Societate Academică.

Art. 1. Societatea Academică română, înființată în anul 1866, are ca scop să promoveze știința și cultura în țara noastră și să contribuie la dezvoltarea ei.

Acad. Traian Săvulescu, președintele Academiei R. P. R.

Acad. Stefan Milcu, secretarul Academiei R. P. R.

90 DE ANI

Poporul nostru sărbătorește, anul acesta, un important eveniment în viața cultural-științifică a țării: împlinirea a 90 de ani de la înființarea Societății literare române, devenită în 1879 Academia Română și, în 1948, Academia Republicii Populare Române.

Actul de naștere al Societății literare române a apărut în „Monitorul” din 5 aprilie 1866, unde era publicat decretul prin care Locotenentul Domnescă aproba regulamentul de constituire a acelei societăți. Scopul special al societății era „de a determina ortografia limbii române, de a elabora gramatica și de a începe și realiza lucrarea dicționarului român”.

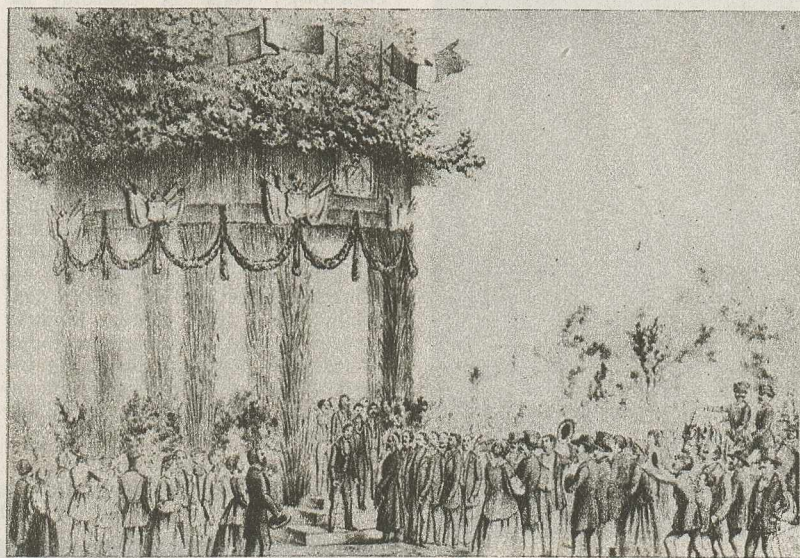
Una din caracteristicile noii societăți sta în componența ei: era formată din 21 de membri, aleși dintre figurile culturale de seamă nu numai din cele două Principate, dar și din celelalte ținuturi locuite de români.

Printre membrii fondatori ai societății se numărau personalități proeminente ca: Timotei Cipariu, Gh. Barițiu, Vasile Alecsandri, Costache Negruzzi, August Trebnișu Laurian, V. A. Urechea, Heliade Rădulescu și alții.

La data întemeierii societății, care un an mai târziu avea să primească denumirea de „Societatea Academică Română”, științele nu erau de fel reprezentate. Abia cinci ani mai târziu, în 1871, a luat ființă secțiunea științifică, alegându-se trei membri: dr. N. Crețulescu (medic), Anastasie Fătu (naturalist) și P. S. Aurelian (economist).

În decursul vremurilor, secțiunea științifică a Societății Academice și apoi a Academiei Române și-a lărgit treptat cuprinsul activității, și-a sporit numărul membrilor activi și corespondenți și a luptat pentru ridicarea nivelului preocupărilor științifice până la cel din țările de mai veche cultură. Luptând cu numeroase greutăți materiale, cu lipsa de înțelegere și, deseori, cu disprețul pe care burghezo-moșierimea îl profesa pentru știință și cultură, oamenii de știință progresiști din sinul Academiei au contribuit,

Palatul Universității din București, în care s-a făcut inaugurarea solemnă din 1867 și în care a fost adăpostită Academia Română, între 1867 și 1890. (După o litografie de ing. I. R. Huber).

„Recepțiunea membrilor Societății Literare, la rondul de la Șosea, 31 iulie 1867” (După o gravură de H. Trenk)

prin înălțimea și originalitatea gândirii lor, la propășirea culturii și științei în țara noastră.

Cu dragoste și cu recunoștință poporul nostru evocă astăzi figurile unor membri ai vechii Academii ca: Grigore Ștefănescu (geolog), N. Teclu (chimist), D. Brînză (botanist), Ion Ionescu de la Brad (agronom), dr. V. Babeș (bacteriolog), Gh. Marinescu (neurolog), Gh. Țițeica (matematician), care se profilează ca tot atâtea portrete luminoase pe ecranul trecutului științei noastre.

În 1948, însușindu-și inițiativa Partidului Muncitoresc Român, gu-

vernul a hotărât transformarea Academiei Române în Academia Republicii Populare Române, instituție de stat menită să pună cea mai înaltă știință și cultură, precum și cea mai perfecționată tehnică în slujba maselor celor ce muncesc.

Academia Republicii Populare Române își concentrează activitatea asupra problemelor științei și culturii, în toate ramurile lor. Ea studiază posibilitățile de punere în valoare, în folosul poporului, a bogățiilor naturale și a forțelor productive ale țării, prin aplicarea realizărilor științifice universale. Academia R.P.R. coordonează întreaga activitate științifică și

culturală din țara noastră și colaborează cu diferite instituții științifice din străinătate pentru rezolvarea problemelor comune.

Pentru a cuprinde toate ramurile de cercetare și pentru a contribui la progresul științei și culturii, Academia Republicii Populare Române întrunește pe cei mai de seamă oameni ai științei și artelor din țara noastră.

Grija regimului nostru pentru oamenii de știință, pentru acel înalt for științific-cultural al țării care este Academia noastră, se oglindește în nenumărate fapte. În 1948, Academia Română nu avea nici un institut de cercetări științifice propriu, nici un laborator, nici o stație de experimentări.

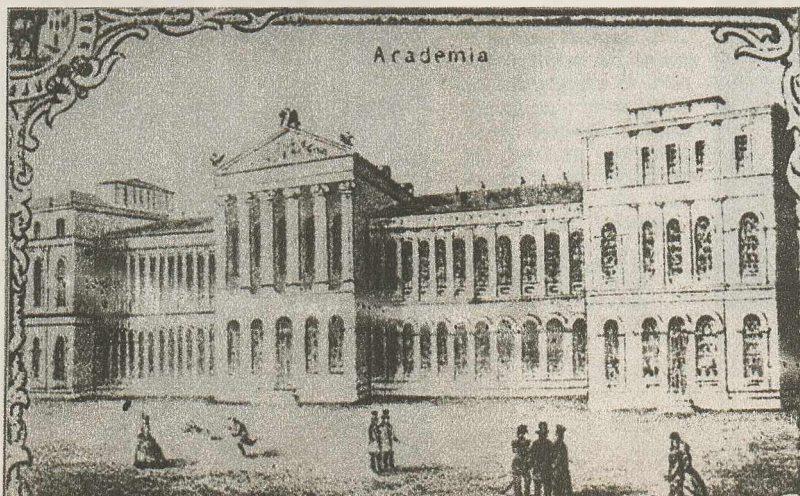
Astăzi, Academia Republicii Populare Române are 29 de institute științifice, două observatoare astronomice, patru muzee, precum și două filiale — una la Iași și una la Cluj — și două baze de cercetări științifice — una la Timișoara și alta la Tg. Mureș.

Vechea Academie Română nu avea de loc personal științific, în afară de membrii Academiei. Academia Republicii Populare Române are astăzi peste 2.500 de cercetători, care ajută în munca științifică pe cei 192 de membri ai Academiei.

În matematică și medicină, în chimie și istorie, în agronomie și în științele economice, în filozofie și istoria literaturii, cu un cuvânt în toate domeniile științei Academia R.P.R. se prezintă cu un bilanț pozitiv.

Cele aproape 300 de protocoale înaintate în ultimii cîțiva ani ministerelor, în care este prezentată dezlegarea științifică a unor probleme interesînd în mod deosebit dezvoltarea economiei țării noastre, sînt mărturia rodnică activității, pe care Academia o desfășoară în slujba construirii socialismului în patria noastră.

De la 1866 și pînă astăzi, știința românească, răzbind prin toate greutățile, a parcurs un drum lung cu ureș anevoios. Ajunsă pe actuala treaptă a dezvoltării sale Academia R.P.R., care a verificat de-a lungul timpului capacitatea creatoare a oamenilor de știință și cultură din țara noastră, privește cu încredere spre viitorul științei și culturii noastre, care se dezvoltă în slujba poporului, a construirii socialismului și a colaborării pașnice între popoare.

FORJORI

- reportaj -

de C. CRIȘAN

Fotografii de M. IVANCIU

În înserare privești te transportă uneori într-o lume ireală. Parcă se deschid în fața ochilor pagini din cărți vechi, revărsind în spații o lume înfricoșătoare de umbre și lumini. Oare nu este aceasta povestea ciclopilor prin care răătăcește mult iscusitul bărbat Odysseus? Siluetele întunecate, robuste, nemișcate, par ale unor giganți încerențiți în așteptare. Aștepti din clipă în clipă apariția lui Ulise, implintind dragul înroșit în unicul ochi al unuia dintre acești monștruoși uriași. Aștepti răcnete înfiorătoare... Dacă menții în fața ochilor întredeschiși pinza lumii ireale, vezi și acestea... Prin umbră aleargă o mogildeață tirind după ea fierul înroșit. Așază cu o mișcare scurtă groaznicul obiect în trupul uriașului... Și, în clipa următoare, se lărgeste în spații cutremurătorul urlet. Roiuri de scînteii aleargă în jur.

Ecourile și forța zguduirii fonice se cuibăresc pentru multă vreme în ființa crudului spectator. Liniștea întîrzie să sosească, loviturile cad dese și puternice, scînteile și flăcările nu-și încetează dansul. Ciclopul lui Vulcan și-au recăpătat pesemne siguranța. Trupurile lor gigantice izbesc fără încetare. Ai spune că în pîntecele Etniei, înspăimîntătorii forjori ai lumii mitologice se întrec în putere și iscusință spre a făuri poddoabele războinice ale zeilor. Dar lumea ireală își pierde densitatea, se îndoaie cu puzderia strălucirilor matinale, căpătînd, ca printr-o ceață topită de soare, contururile lumii obișnuite. Ciclopul s-au transformat în niște uriași de metal reci și simetrici; temerarii eroi ai epopeii lui Homer au devenit niște oameni simpli, îmbrăcați în salopete fără culoare sau în haine subțiri de doc pline de ulei și funingine, ca și mîinile și fețele lor, iar peștera însăși, peștera ascunsă de mitologie în craterele Etniei, a luat înfățișarea unei uriașe încăperi industriale, cu acoperiș și ziduri de sticlă, încărcată de lumină și bubuituri metalice. Sintem în ferja mare a Uzinelor „23 August“

Doi meșteri făurari

Dacă vrei să cunoști pe îndelete această pădure de oțel, dacă vrei să cunoști vîrsta, puterea și năruvirile fiecărui uriaș, n-ai decît să-ți alegi drept călăuză pe bătrînul maestru forjor Hălmăjan Vasile. Cînd a pus pentru prima dată piciorul prin aceste locuri omul acesta neobișnuit de scund

și subțirel — adică acum vreo 32 de ani, clădirile marii uzine zăceau încă în dîmburile Vergului, sub forma celui mai veritabil lut. De-abia cîțiva ani mai tîrziu, lutul a început să se prefacă în cărămizi și cărămizile în ziduri. Cînd a fost gata atelierul de forjă, adică prin 1930, Hălmăjan a intrat muncitor acolo și nu și-a părăsit meseria nici pînă astăzi, deși anii lui se apropie de cifra rotundă 60. Muncitorii pun pe socoteala „tineretii“ lui multe isprăvi uimitoare. Cu mulți ani în urmă, maestrul putea să sloboadă într-o clipă toată forța unui ciocan de 4000-5000 de kilograme asupra unei bucăți de fier înroșit sau asupra unei nuci, în primul caz zdrobind metalul, iar în al doilea spargînd nuca, așa cum ar sparge-o o ființă delicată, cu o pietricică. Alții spun că, la un rămășag, nea Vasile și-a pus ceasul sub ciocanul „al mare“, oprind lovitura deasupra ceasului la o atît de mică distanță, că de-abia puteai strecura între capătul ciocanului și cadranul ceasului o foiță de țigară.

Iscusitul meșter e acum un moșnegel plăpînd, modest și tăcut, care umblă toată ziua printre forjori cu hîrtii și schițe în buzunarul halatului, înmîinînd planuri și îndemnuri:

— Tovarășe, știi care-i problema? (Următoarele cuvinte le vorbește parcă pe șoptite). Întrecerea! Dacă nu ieșim primii, ne sfîdim crunt.

Dar nu-ți poți închipui că un asemenea omuleț s-ar putea „sfîdi crunt“. Nu poți să-ți imaginezi așa ceva nici în ruptul capului. Și, la drept vorbind, nici nu se întîmplă acest lucru. Nea Vasile ține „crunt“ la forjorii săi, iar aceștia îi poartă atîta respect și recunoștință, că nu se sfiese să te întîmpine uneori cu gluma aceasta:

— Știi de ce-i atît de măruntel meșterul nostru? Pentru că a stors din el tot ce avea de preț și ne-a împărțit nouă.

Cu asta forjorii ar vrea să scuze bătrînețea și oboseala meșterului, dar să se și încunune cu iscusința lui profesională. Bătrînul meșter a crescut generații de forjori, care astăzi constituie mîndria uzinei. I-a crescut aspru, muncitorește, i-a învățat să supună „dihaniile“ de oțel, să facă din ele cele mai docile și mai ascultătoare unelte.

Meșterului îi place să-și laude oamenii și uneltele. Cînd te poartă prin hală, se oprește în fața fiecărui ciocan; mai întîi, în fața contemporanilor săi, ciocanele vechi, pe care le cunoaște în cele mai mici

amănunte. Și începe cu explicațiile care cuprind, în afară de detaliile tehnice, riguros exacte, și însușirile muncitorilor care au lucrat, pe rînd, la ele.

Nea Vasile e un fel de arhivă vie a forjei. El poate să-ți spună ziua și ora cînd ciocanul de 6000 de kilograme și-a început viața, data cînd a intrat în reparație și numele muncitorului care a cucerit primul, titlul de fruntaș la acel ciocan.

Intotdeauna călăuza lasă la sfîrșit prezentarea celor două uriașe mașinării din partea dreaptă a forjei. Cînd se oprește în fața lor, bătrînul e emoționat:

— Astea, de...astea-s unice la noi în țară. Nu credeam eu c-am

gîndesc că ceva, ceva, cîtuși de puțin au luat și de la mine. Cam asta e problema.

Cele două „minunății unice“ sînt: prasa de 1500 de tone și ciocanul de 30.000 kilograme, de 5 ori mai puternic decît cel mai puternic ciocan din hală. Iar tinerii sînt îndeobște niște bărbați în toată firea, care cîndva au trecut prin școala bătrînului meșter.

Cîng ajunge în domeniul gigantilor, nea Vasile se scuza. Aici introduce un alt personaj în acțiune, pe maestrul Antonache Cristache, un bărbat puternic, frumos, cu trăsături evidente de intelectual. Maistrul Antonache e, cum s-ar spune, stăpînul acestor giganți și din

Tînărul forjor Constantin Băjenaru.

s-ajung să văd și asemenea minunății. Tot păcatu-i că au fost aduse în uzină acum cînd mă dușmănește crunt bătrînețea. Dar o bucurie tot am. Cînd îi văd pe tineriiăștia zdraveni mînuindu-le, mă

cauza lor a avut mult de furcă la viața lui.

Cine a văzut filmul documentar „Zile de neuitat“ nu se poate să nu-și amintească de tînărul Antonache Cristache, principalul erou

al filmului. Filmul urmărea să arate felul cum își petrec concediul de odihnă trei muncitori fruntași din Capitală. Unii spectatori au fost înclinați să creadă că tânărul muncitor care-și petrece concediul la poalele Bucegilor este în realitate un actor de la cine știe ce teatru — într-atît de firești și simple îi erau mișcărilor și atitudinile. Antonache Cristache nu făcea însă altceva decît să-și trăiască viața lui, în fața obiectivului cinematografic. Nu se gîndise nici o clipă să fie actor. De aceea i-au reușit poate atît de ușor toate scenele pentru care tremura regizorul.

Cînd s-a întors la uzină, după concediul de odihnă și după zilele de filmare, două lucruri noi l-au întîmpinat imediat ce a pîșit pe porțile uzinei: la forjă sosiseră uriașele mașini, iar la comitetul de partid fusese propus pe lista de cursanți ai unei școli superioare. În acele zile, Antonache a trăit una dintre cele mai mari drame ale tinereții sale vieți. Îl chema și atelierul îmbogățit, împuternicit, însetat de forță și iscusință, îl chema și cea școală superioară, să-înalte cunoștințele și puterea de gîndire. Antonache a rămas totuși în atelier, ca șef al unei echipe care lucra la cele două uriașe mașini. Unii tovarăși n-au înțeles semnificația gestului său, n-au înțeles că prin rămînera sa la forjă el își luase sarcini teribile de grele: pornirea celor două mașini, necunoscute pînă atunci în uzină, pregătirea unor cadre de muncitori capabili să le strunească. Unii tovarăși au crezut că Antonache și-a ales sarcina cea mai ușoară și nu și-au oprit multă vreme criticile la adresa lui.

Cei care au fost însă martorii strădaniilor necurmute ale tînarului șef de echipă de a supunegiganții, de a-i îmblîzni și a-i introduce drept elemente de prim rang în producția forjei, au înțeles cît se poate de simplu că Antonache și-a ales sarcina cea mai grea. Săptămîni de zile el nu s-a despărțit de cele două mașini, le-a studiat cu atenția unui om de știință, le-a încercat puterea și dibăcia, a întocmit schițe și planuri în vederea activării mașinilor și a lărgirii capacității lor de producție. Tînarul șef de echipă avea un gînd foarte precis care-l îndruma strădaniile. El dorea să facă din cele două mașini nu numai un izvor de neasemuită forță, ci și niște unelte docile, în stare să participe la făurirea unor piese care cer mai întîi o anumită gingașie și pe urmă putere. Viitorul maestru s-a înconjurat de la început, în strădania sa, cu cîțiva muncitori

de nădejde, care au fost alături de el în toate etapele luptei pentru cucerirea puterii celor două mașini. Muncind umăr la umăr, pe rupte, ei au ajuns, în sfîrșit, ziua cînd ambele mașini au început să funcționeze pe toată gama capacității lor.

Forjorul Traglă VASILE

Astăzi la cele două mașini uriașe lucrează unul din principalii colaboratori ai lui Antonache, forjorul Traglă Vasile.

Spectacolul pe care ți-l înfățișează ochilor acest sector de bază al forjei e impresionant. Presa de 1500 de tone, unul dintre cele mai mari corpuri de metal din forjă, pare un colos susținut pe patru picioare scurte și vînjoase. Oamenii care lucrează în jurul ei par niște pitici. Copleșitorul colos de metal lucrează însă umililor de tăcut și, parcă, cu o anumită grație. Un muncitor ia din stocul de lîngă mașină o bucată de tablă de oțel, o introduce la baza presei și o așază într-un anumit fel. Manipulantul care se găsește mai la o parte manevrează maneta de comandă. De sus, coboară încet și tăcut capul presei care apasă oțelul. Tabla se încovoiește. Aceasta e prima mișcare. A doua este asemănătoare, numai că forjorii așază tabla în altă poziție. Din cîteva mișcări dreptunghiul de tablă a luat forma unui sul. Încă o abateră a presei și sulul devine perfect. În fața ochilor a apărut un manșon de metal. Toată operația care durează cîteva secunde pare extrem de simplă. Ingenioasă e numai așezarea periodică a tablei în anumite poziții pentru a se transforma încetul cu încetul în sul perfect. Planul acestor mișcări și dimensiunări îi aparține șefului de echipă Traglă Vasile. Și mai rămîne un amănunt: tabla de oțel are, o grosime de aproape două degete și poate fi văzută în forma ei finită la tamponanele vagoanelor și locomotivelor, unde este numită manșon.

Ciocanul de 30.000 kilograme, parcă mai mare în dimensiuni decît presa, e năruș și zgomotos. El își trage forța sa formidabilă printr-o dublă mișcare. În timp ce ciocanul coboară vertiginos, în același ritm urcă și partea de jos, ceea ce numim îndeobște nicovală. Întîlnirea celor două corpuri, ciocnirea lor, e cumplită. Zgomotul provocat se aude la kilometri împrejur, iar cutremurul pe care-l produce — deși baza ciocanului ajunge pînă la aproape 20 de metri în pămînt — se simte din plin în tot atelierul. Uriașul ciocan matrițează piese mari, grele: vibrochenele motorului I.A.R. și biele pentru

motorul de 450 C.P. O dată forjate, aceste piese trec direct la presa mare de alături, care curăță, cu mișcările ei lente și apăsate, marginile neregulate. Apoi piesele sînt trimise spre finisare în alte ateliere.

Două lucruri de mare importanță a realizat în sectorul mașinilor grele, forjorul Traglă Vasile. Mai întîi, îmbinarea perfectă a activității celor două mașini, în așa fel că aproape nici o dată nu se iscă goluri de producție. Cînd ciocanul lucrează, presa se transformă într-un umil ajutor al acestuia; cînd ciocanul stă, presa devine o unealtă de sine stătătoare, folosită din plin la tot felul de operațiuni. În al doilea rînd, forjorul a organizat cu multă grijă calificarea completă a tuturor muncitorilor din echipa sa. Fiecare muncitor lucrează în fiecare zi prin rotație: la cuptor, la maneta de comandă, la așezarea pieselor, la transportul lor etc. În felul acesta fiecare a devenit un adevărat forjor, fiecare are în mîna sa, cum spune Traglă, „carnetul de șef de echipă”. Și Mihai Ion, un bărbat în putere, de aproape 40 de ani, și Popescu Ion, un tîner de 18 ani, și Filip Ion, cel mai bătrîn din echipă (pe care însă Traglă Vasile îl folosește mai mult la manipulația presei, un loc de muncă mai comod și care cere și ceva mai multă experiență).

A explica însă numai pe baza acestor considerenți profesionale victoriile echipei lui Traglă ar fi un lucru greșit. Dacă stai cîtva timp de vorbă cu șeful de echipă, te izbește adîncimea gîndirii sale, seriozitatea cu care desprinde și cercetează fiecare fapt. Traglă e un bărbat mîndru, vorbește curajos, deschis și-și impune în discuție o doză anumită de modestie. El nu uită să înfățișeze succesele echipei, dar nici nu face lucrul acesta „întîmplător” spre a atrage și mai mult atenția asupra lui, cum obișnuiesc o sumedenie de oameni așa-zisi „modești”. Traglă e din categoria acelor care care nici nu îngroașă, nici nu învâlăie cu un cearșaf foarte transparent, faptele de laudă. Aceasta te atrage din capul locului la el. El îți deapănă în fața o lecție de etică muncitorească. Aflie surprinzătoare că succesele mari de azi și le-a pregătit în mod cît se poate de conștient cu ani de zile înainte. N-are nimic poetic în vorbirea lui, tonul îi este puțin cam aspru, fraza scurtă:

— Trebuia, deci, o calificare serioasă pentru fiecare om din echipă. Apoi trebuia să sudăm echipa. Astea au fost lucrurile cele mai simple. Pe urmă au venit lucrurile grele. Ele au început o dată cu primul succes.

Care au fost lucrurile grele? Un poet ar spune cam așa: „mai întîi să nu-și întrerupă nici o clipă zborul spre înalt”. Traglă spune astfel: să obișnuim oamenii cu titlul de fruntași. „Să nu se mai poată dezlipi de el”. După cîteva noi succese, oamenii simțeau într-adevăr că au cucerit un rang pe care țineau mortuș să și-l păstreze. Cum au ajuns la acest rang, Traglă explică prin frazele sale extrem de simple:

— Conștiința proprie și întrecerea. Omul trebuie să-și dea seama de rostul muncii lui. Dacă-și dă seama, e bine. Dar numai asta nu ajunge. Trebuie încă ceva. Ceva care să-l stîrnească, să-l împingă, să nu-l lase să lîncezească,

să-și spună mereu că poate mai mult. Asta e întrecerea. Dacă ești mereu în mijlocul ei, n-ai decît o cale: înainte. Dacă ești în afară, ai tot o cale: înapoi.

Adevărul acestor vorbe sună cît se poate de puternic în forja uzinelor „23 August”. Întrecerea socialistă, îl confirmă întrutotul. Cele mai bune echipe de aici, echipele lui Traglă Vasile, Ioniță Dobre, Molnar Ion, Drăgan Grigore și altele, care iau parte activă la întrecere, sînt în permanență cu producția peste plan. Muncitorii sînt veseli, iar veselia adevărată, adîncă, este fereastra prin care se poate zări cel mai bine viitorul. Viitorul grăbește pașii îndrăzneților, îi cheamă la întreceri și mai aprinse. Astfel ia naștere un circuit perfect, sugerat de cele două cuvinte ale lui Traglă: „conștiință” și „întrecere”.

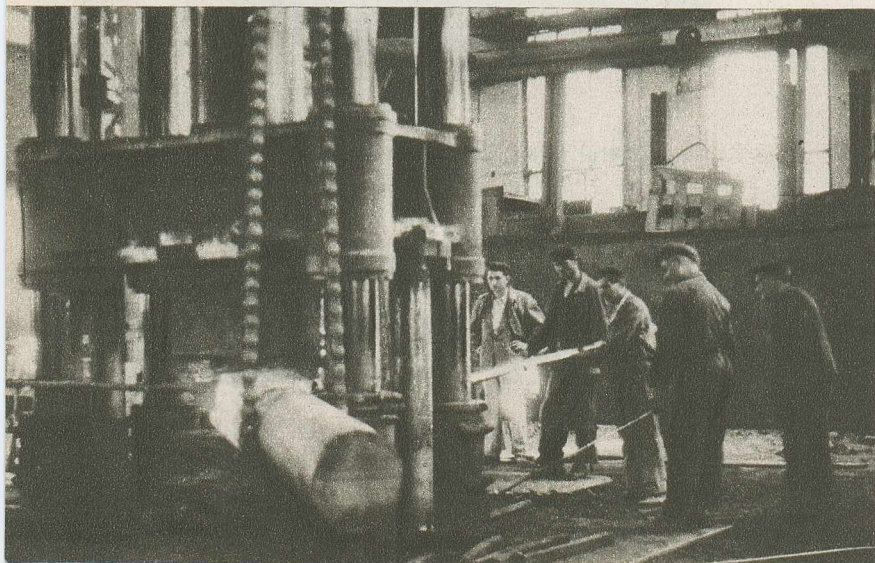
Sînt însă unii care obișnuiesc să privească dinafară întrecerea, care n-au puterea, curajul, hotărîrea să se integreze în ea. Sau fac aceasta formal. Situația în care aceștia ajung e dureroasă. E ca prăbușire rușinoasă de pe o culme. Așa s-a întîmplat cu echipa lui Pîrlîci Nicolae. Cînd tînarul a venit la forjă din școala profesională, maistrul l-au ajutat să-și cîștige o calificare serioasă și i-au încredințat cu timpul conducerea unei echipe. De cîteva ori echipa lui Pîrlîci s-a situat în rîndurile echipelor fruntașe. Oamenii erau veseli, însă prea veseli... Șeful echipei începuse să se laude cu succesele. Boala prea cunoscută a îngîmfării. A fost de ajuns ca numai cu ocazia unei întreceri să se bazeze pe „meritele vechi” și să stea la o parte, pentru ca să pătrundă în echipă lîncezeala, și, o dată cu aceasta, decadența. Fenomenul e cît se poate de simplu. E asemănător cu acela al unui sportiv care pierde plecarea, care, dîndu-și seama că nu-i mai poate ajunge pe cei din față, se oprește la jumătatea drumului și apoi începe să se întoarcă obosit îna. Pe urmă îl părăsește curajul, nu mai ia parte la celelalte întreceri. Pînă ce-și dă seama într-un tîrziu că nici puterile nu-l mai țin. Sînt roadele lîncezelii.

Tînarul șef de echipă devenise abătut. Și în loc să refacă ceea ce pierduse, angajîndu-se în noua întrecere, a rămas tot deoparte obosit și abătut. A lipsit apoi o zi, două de la lucru, așa fără motiv apoi alte două zile. În lipsa lui, oamenii nu-și găseau locul, își pierdeau timpul degeaba. Cînd condusese secția i-a atras lui Pîrlîci atenția și l-a criticat pentru purtarea lui, acesta s-a simțit perse cutat.

Azi, în jurul lui echipele muncesc cu trageră de inimă, se întrec muncitorii sînt veseli. În insul pe care o formează echipa lui Pîrlîci, oamenii sînt triști, abătuți. Dar nu se poate ca valorile aprig din jur să nu curețe cu vigoare și iureșul lor, lîncezeala de pe insul tristă și să-i rodea agitația și freamătul de mai înainte.

Dacă se va întîmpla lucrul acesta, cîștigul uzinei nu se va număra în cîteva piese de oțel mai mult pest plan, ci în îmbogățirea colectivului cu cîțiva muncitori de nădejde harnici. E drept, că munca aceasta cu oamenii mult mai grea, mai complicată decît cea cu dihaniiile de oțel. Dar forjorii noștri au față de cei din mitologie avantajul că modelcăză nu numai oțel, ci și suflete.

Uneori forjorii sînt silii să lupte cu bucăți gigantice de metal. Și întotdeauna reușesc să dea metalului, chipul pe care-l doresc.

POETUL MIHAI BENIUC — AȘA CUM ÎL CUNOSC

Dintre scriitorii contemporani, cel mai apropiat îmi este poetul Mihai Beniuc. Desigur, unii dintre cititorii acestor rânduri ar putea presupune că le-am scris sub influența elogioasă ce i se aduce poetului Beniuc, de către mulțimea de cititori care îl așază în primele rânduri ale literaturii noastre noi. E adevărat că aceste lucruri mă bucură din toată inima, dar simțământul care m-a apropiat atât de mult de opera scriitorului Beniuc, l-am avut demult, de pe vremea când citeam cărțile fără să mă intereseze neapărat cine e autorul.

Nu demult, la o sedință literară, l-am întâlnit, l-am cunoscut și am învățat multe de la dînsul. De obicei, cînd pleci să discuți — tu, un începător — cu un maestru, îți cam pierzi cumpătul, nu-ți mai găsești cuvintele; dar cînd te afli în fața poetului Beniuc, ați că în fața ta stă un maestru, ți se pare că e un părinte care te sfătuiește. De aceea mi-am găsit în opera lui Beniuc, în scrierile și în omul Beniuc, un punct de sprijin în începuturile mele literare.

Opera poetului Beniuc îmi place atât de mult, fiindcă în ea am găsit răspuns frămîntărilor mele sufletești; ea m-a învățat să am încredere în forțele mele și să lupt pînă la istovirea puterii pentru împlinirea viselor: „Eu, tot mîndru, nu mă tem / Nu mă tem eu de blestem / Vreau să fiu și am să fiu / Am să fiu ce vreau să fiu”.

Aș vrea să răspund și la întrebarea 7 și 11 din ancheta „Flacăra”. Aș dori mult, foarte mult, să găsesc paginile revistelor și ziarelor cit mai multe poezii, dori să se traducă mai mult din versurile lui Iosseff, titlă (cele traduse pînă acum sînt prea puține), aș dori o traducere nouă a versurilor lui Helne și volumul al doilea al romanului „Ivan Ivanovici” al scriitoarei sovietice Kopteva.

În ceea ce privește întrebarea 10: nu-mi place să citesc cărțile prin recomandarea criticilor. Poate că e o părere greșită, dar eu obișnuiesc întîi să le citesc — îmi fac o părere despre ele și apoi mă ajut sau mă cert cu părerea criticului.

Paraschiya ROTARU

elevă, Școala medie nr. 10

București

PĂRERI DE CITITOR DESPRE ZAHARIA STANCU

Scriitorul meu preferat este romanțierul și publicistul Zaharia Stancu, ale cărui cărți și articole le savarez mereu, cu același nesat.

Totuși, ori poate tocmai de aceea, îmi este deosebit de greu să precizez care dintre lucrările lui mi-au plăcut mai mult. Aceasta, datorită faptului că „Dulăii” sau „Desculți” le consider tot atât de reușite ca romane, cît de reușite sînt și lucrările lui publicistice reapărute în volumele „Sarea e dulce” și „Cefe de taur”.

Dacă aș sta de vorbă cu scriitorul Zaharia Stancu, amînti că în urmă cu un an, cu prilejul unei întîlniri cu cititorii la „Librăria Noastră” nr. 17, el a promis apariția unei culgeri de articole și alfa din poeziile sale apărute între cele două războaie mondiale; și că din poeziile promise nici una nu a fost încă reeditată, deși aceasta n-ar necesita decît doar munca minimă a pregătirii pentru tipar.

În cadrul întîlnirii amîntite, Zaharia Stancu a promis cititorilor săi că va da în curînd sub tipar și o carte pentru copii. Promisiunea lui aș vrea să o văd cit mai repede realizată. Cred că poezii Mihai Beniuc și Veronica Porumbacu ar avea și ei posibilități de a

crea lucrări prețioase și pentru cel mic. La fel și scriitoarea Lucia Deinetrius, care în piesa „Cei de mine” a demonstrat temelnică cunoaștere a vieții și sufletului copiilor.

Criticii literari ar trebui să țină pas cu vremea, cu evenimentele literare. Critica lor ar trebui, într-adevăr, să constituie un îndreptar în orientarea cititorului. În realitate, însă, criticile lor apar — mai totdeauna — abia după ce am și uitat opera citită. Și aceasta este o mare deficiență, căci cu alți ochi citești, priiești și judeci o operă literară, în urma unei lucrări critice juste. Această deficiență trebuie înlăturată, cred, fără întîrziere.

Vasile DUNAIECZ

student la Facultatea de istorie a

Universității „C. I. Parhon”

București, str. Horticului nr. 12

DE CE MI-A PLĂCUT „BĂRĂGANUL”

Dintre scriitorii în ale căror opere literare se reflectă lumea veche, cu păcatele și strîmbătățile ei, lumea crudă și nedreaptă, îl prefer pe Zaharia Stancu, iar dintre scriitorii în ale căror opere se reflectă lumea nouă, cu patosul ei revoluționar, creator, îl prefer pe V. Em. Galan. Îar dintre lucrările lui V. Em. Galan prefer „Bărăganul” său. Mi-a plăcut mult pentru că această carte ne înfățișează — în chip magistral, pe viu — „omul nou”, omul epocii noastre, omul pătruns de conștiința răspunderii sale sociale, omul constructor al socialismului, al lumii noi.

Dacă aș sta de vorbă cu scriitorul V. Em. Galan. l-aș întreba de ce nu ne-a dat încă un nou Anton Filip ieșit din sinul tărînimii noastre revoluționare. Este un lucru cunoscut că la conducerea G.A.C.-urilor și a întovărășirilor agricole sînt ațiția tărîni minunați, înzestrați cu spirit de inițiativă și de organizare, cu un ascuțit spirit de răspundere, care întrunesc în persoana lor trăsăturile de caracter ale omului nou. I-aș cere cu insistență să ne dea un astfel de tărîni, care să servească ca model de comportare cetățenească, pentru întreaga masă a tărînimii noastre muncitoare.

Sînt pentru publicarea în întregime a romanelor în mai multe numere ale publicațiilor, așa cum procedează revista „Viața Românească”. Prin acest procedeu, operele literare noi ajung mai repede în masa mare a cititorilor, pentru că revistele mari se trimit cu destulă regularitate căminelor culturale și caselor de citit de la sate și orașe.

Nu doresc să apară mai multe poezii în paginile revistelor și ziarelor; din contră, doresc ca redacțiile revistelor și ziarelor să fie mai exigente în alegerea poeziilor pe care le publică, pentru a apare numai poezii care merită acest nume.

Mi-am făcut un obicei: înainte de a citi o carte de literatură, aștept să văd cum este ea primită și apreciată de către critica noastră literară. Procedeu a dat rezultate bune, deși uneori — cazurile sînt extrem de rare — criticii literari emit păreri prea diferite despre aceeași carte, semăndînd confuzie și dezorientare printre cititori. Pe mine m-au ajutat și mă ajută în înțelegerea operelor literare și în general a fenomenului literar, criticile de la revista „Gazeta Literară”. Voi cita și citeva nume: Silviu Iosifescu, Mihai Gafița, Paul Georgescu, Savin Bratu, Dumitru Micu ș.a.

Mihail MOLDOVEANU

com. Lueriu, R. A. M.

Ancheta FLACĂRII

CARTEA PENTRU COPII SĂ FIE VIE CA SUFLETUL LOR

„Ce fel de cărți ați dori să apară pentru copiii dv?”

Întrebarea, desigur intenționat este formulată așa: „pentru copiii dv”. Părerea, chiar a aceluia părinte care nu cunoaște sisteme de educație, proclamate bune sau rele, dar care totuși dorește din toată inima să facă educație copiilor, merită să fie luată în seamă.

În ultima vreme, se poate spune că literatura pentru copii s-a îmbogățit cu lucrări bune. Dar a ajuns ea să mulțumească pe deplin sufletul copilului?

Ființa aceasta mică e pretențioasă, dornică mereu de lucruri pe măsura dezvoltării ei. Încercați să dați unui copil o carte ce nu-l interesează și veți vedea ce „critic” aspru e, fără să cunoască nici un fel de principii estetice. Nu așteptați ca el să proclame sentențios, constant, că-i bună cutare sau cutare bucată sau carte. Dacă nu strîmbă din buze și stă cu privirea dusă departe, în vreo lume a lui, înseamnă că ceva i-a plăcut din ea; semn bun! Dacă însă mirie și-și strîmbă a pictiseală născuț, atunci: gata! Moartea a cuprins inevitabil munca autorului.

Ce-i trebuie copilului? Îată o chestiune din cele mai grele. Nu orice îi priiește, nu orice îl ajută. Ființa aceasta cere lucruri și fapte frumoase să se prindă de el, să-i meargă la inimă.

Cînd am citit copilului meu de 8 ani „El Zorah”, am văzut o transfigurare, o trăire nemeipomenit de puternică, care s-a terminat cu plîns. N-au trecut însă nici două minute și m-a întrebă: — Tată, mai sînt astăzi „pași”?... Și în ochi îi luca aceeași ură ca aceea pe care a pus-o Coșbuc în inima beduinului său. Altădată — abia împlinit 10 ani — a văzut în „Flacăra” pe marele nostru Enescu, copil. I-am spus că acesta a cîntat din vioară începînd de la vârsta de 5 ani și că a ajuns cel mai mare muziclian al nostru. — Dă-mi o carte în care se spune despre el! — mi-a cerut băiatul.

Îată dar că cei ce se preocupă de literatura pentru copii ar trebui, cred, să țină seama de următoarele:

- Cartea pentru copii să fie vie ca sufletul lor.
- Să fie scrisă ca să placă.
- Mai multe cărți în care să se descrie atractiv, momente din viața marilor genii ale omenirii.
- Cărți științifice, pe înțelesul lor, care să combată misticismul.
- Cărți cu povești din prețiosul nostru tezaur de literatură populară.
- Poezii din viața lor.

... Și atunci voi putea satisface dorința copilului meu și-i voi da o carte în care să se spună și despre Enescu, și despre Eminescu, și despre N. Grigorescu, și despre toți acei care au scris, au construit, au cîntat, au pictat — într-un cuvînt: au creat pentru oameni și pentru plăcerea vieții lor.

Din scrierile lui Creangă, Eminescu, Coșbuc, Slavici, Hogaș, Sadoveanu, Tolstoi, Gorki, Cehov, Gogol și alți autori, să fie alese lucrările pentru copii și să fie editate în condiții grafice din cele mai bune, la nivelul cerințelor acestor exigenți cititori: copii.

D. MANOLĂCHESCU

com. Cîndești, raionul Buhuși regiunea Bacău.

— SPICUIRI DIN RĂSPUNSURILE CITITORILOR —

Cărțile preferate

- „Mitrea Cocor” și „Nada florilor” de M. Sadoveanu și „Pîine albă” de Dumitru Mircea (N. Pîntîlie — Iași).
- „Pasărea furtunii”, „Moromeții” și „Străinul” (I. Persînaru — Craiova).
- „Apostol” de Cezar Petrescu, pentru că descrie lupta omului împîriva prejudecăților societății dintre cele două războaie Nîlă Gheorghe — Bîrlad).
- „Brazda și Paloș” de Radu Theodoru, care m-a ajutat să-l văd pe Mihai Viteazul în adevărata lui lumină și să mă edific mai bine asupra frămîntărilor epocii (V. Dîmîtrieu, G. A. S. — Jegația).
- Lucrările lui Petru Dumitriu, poeziile lui Victor Tulbure, „Citadela sfărmată” a lui Horia Lovinescu (Victoria Bunescu — București).
- Mi-a plăcut tare mult „Pe Donul liniștit” de M. Solohov. Figurile lui Grigori Melehov,

- Acsînia, Mișka Koșevoi, Buniciuk și alții mă obsedează și azi, după trei ani de la lectură. La fel m-au urmărit ani de zile eroii lui Cezar Petrescu din „Întunecare”, mai ales cînd mă aflam pe front (Prof. C. Olteanu — Medgidia).
- „Aventură în lunca Dunării” de M. Sadoveanu, „Poarta furtunilor” de E. Camilar, versurile lui Florin Mugur și Mircea Pavelescu (Tudor Alexandru, com. Mafă — raionul Snagov).
- Cărțile lui Jules Verne și Al. Dumas, precum și povestirile științifico-fantastice ale lui Radu Nor și M. I. Ștefan (Coman Paul, elev — Buzău).
- Poemele „Lazăr de la Rusca” și „Minerii din Maramureș” de Dan Deșliu (Gelu Jupenschi — Tr. Severin).
- „Act venețian” de Camil Petrescu și „Enigma Otiliei” de G. Călinescu (Dragoș Dumitrescu — București).
- „Floarea vieții” de Aurel Mihală (Ioniță Nîna — Buzău, De-

- lea Rădița și Nicolae Virginia — București).
- „În împărăția soarelui” de Eusebiu Camilar (Traian Ciubăncan — București).
- Poemul lui Eugen Jebeleanu „Bălcescu” (Al. Deculescu — București).
- Dintre lucrările scriitorilor tineri îmi plac poeziile lui Rusa-lin Mureșanu și Violeta Zamfirescu (Carla Engel — București).
- Dintre lucrările satirice mi-a plăcut mai mult „J.B.C. trece cortina” de S. Fărăcașan (G. Nijloveanu — Urziceni).
- Satiră s-a scris prea puțină. Mi-au plăcut cele două romane din ciclul „Paravanul de aur” a lui I. Ludo și „Mielul turbat”, comedia lui Aurel Baranga (Ionel Șerban — București).
- Cel mai bun roman pe care l-am citit anul acesta a fost „Străinul” de Titus Popovici. Dacă aș sta de vorbă cu autorul, aș face cîteva observații asupra eroului principal, care este cam prea serios pentru vârsta lui (Ion Pintece — Sibiu).

- „Frații Jderi”, „Ucenicia lui Ionuț” și „Izvorul alb” de Mihail Sadoveanu, cu deosebire pentru măiestria naturii românești (Gabriela Nedelcu — București).

Despre critica literară

- Dintre lucrările criticilor literari prefer pe cele ale lui Savin Bratu, M. Gafița și G. Horodincea, care scriu limpede și argumentat. Articolul lui S. Bratu „Publicistica lui Gala Galaction” m-a îndemnat să recitesc operele lui Galaction (Marius Dumitrașcu — București).
- Îmi plac criticile Dumitru Micu, Sergiu Fărăcașan și Eugen Luca. Aș dori însă în critica noastră literară mai puține dispute de dragul disputelor. (I. Persînaru, student — Craiova).
- Îmi plac lucrările și articolele lui S. Fărăcașan. Nu-mi scapă nimic din ceea ce semnează (prof. Constantin Olteanu — Medgidia).
- Îi rog pe critici — în special pe cei de la „Gazeta Literară” — să scrie mai pe românește, adică

- pe înțelesul maselor de cititori (L. Volovici — Iași).
- Singurul contact cu criticii literari l-am avut prin „Contemporanul” și „Gazeta Literară”. Unele articole semnate de Ov. S. Crohămăniceanu, Horia Bratu, Mihai Gafița, Radu Popescu și M. Novicov, au fost deosebit de instructive și le-am citit cu interes, reușind să-mi formeze noțiuni mai clare despre „eron pozitiv”, „realism în artă”, „contemporaneitate” etc. (Paul Moțoc — Bîrlad).
- Criticii noștri dau un ajutor prețios cititorilor în alegerea și înțelegerea cărților. E drept însă că uneori se folosesc de termeni mai greu de înțeles de către marea masă de cititori (Ion Pintece — Sibiu).

Cărți pe care le-am dori traduse

- „Demoul” de Lermontov și „Scriitori din moara mea” de A. Daudet (Marius Dumitrașcu — București).

● „Don Quijote“ de Cervantes și „Roșu și Negru“ de Stendhal (I. Perșinaru — Craiova).
 ● Să se retipărească „Șoseava Volokolamskului“ de A. Bek (Călin Năvodaru — Bacău).
 ● Să se editeze într-un singur volum poeziile lui Vladimir Maïakovski (Gabriela Nedelcu — București).
 ● Noi ediții din Victor Hugo, Al. Dumas, F. Dostoievski, Walter Scott, Charles Dickens, Ștefan Zweig, Theodore Dreiser, Boccaccio, Karl May, H. Sienkiewicz, Jack London, Pearl S. Buck, Somerset Maugham, Upton Sinclair (V. Dimitriu).
 ● Sînt modestă: dorește să se traducă și să mi se pună la îndemînă tot ceea ce a dat mai bun, în domeniul literaturii, gîndirea omenească (Victoria Bunescu, funcționară, București).
 ● „Marile speranțe“ de Dickens, „Am făcut parte din Ku-Klux-Klan“ de Stetson Kennedy și „Bel-Ami“ de Maupassant (Gh. Nîjloveanu — S.M.T. Urziceni).
 ● „Roșu și Negru“ și „Mănăstirea din Parma“ de Stendhal (Delta Rădîța și Nicolae Virginia).
 ● „Idiotul“ de Dostoievski și „Notre Dame de Paris“ de V. Hugo (N. Mitrofan — București).
 ● Romanul autobiografic al cîntărețului și actorului francez Yves Montand „Du soleil plein la tete“ (Paul Moțoc — Birlad).
 ● Să se traducă din operele lui Dostoievski, Al. Dumas, H. Sienkiewicz. Mi-ar plăcea să pot găsi la librării „Eneida“, „Roșu și Negru“ (Al. Deculescu — București).
 ● Al. Dumas-tatăl și Conan Doyle (Florentin Popescu — Călărași).
 ● „Comenzi“ ale cititorilor
 ● Aș dori ca Mihai Beniuc să

Pentru tine

de Eugen FRUNZĂ

De mi-al cere, iubito, un cînt,
 Eu în cînturi o viață te-aș ține;
 De mi-al cere o boare de vînt,
 Aș aduce zefirul spre tine.

De mi-al cere un strop de izvor
 De sub munte ți-aș duce izvorul;
 De-aș ghici că de-o floare ți-e dor,
 Ți-aș culege grădina cu dorul...

Fă-mi un semn doar, iubito, un semn,
 Și m-aprind vîlvătaie nebună;
 Dacă-mi ceri, pentru tine mă-ndemn
 Din luceferi să-ți dărui cunună...

Și cu ladul de-ar fi să mă bat,
 Pentru tine ușor l-aș învinge;
 Și de-ar fi într-o noapte să cad,
 Eu cu fața la tine m-aș stinge...

Der — vai ție! — din steaguri prea sfînt
 Ce ne străjuie-a patriei vatră
 Doar un fir de mi-al cere să vînd —
 Te-aș proface în stană de piatră.

scrie un poem despre revoluția de la 1848 din Ardeal, să zugrăvească zburcîmii acelor ani, așa cum a făcut-o în lucrările sale care m-au fermecat: „Vulturul răzbnărilor“, „Chivără Roșie“, „Umbra lui Gelu“, „Aicea printre ardeleni“ (Marius Dumitrașcu — București).
 ● M-aș bucura dacă M. Sadoveanu ar scrie noi cărți despre viața oamenilor din orașele și satele moldovenești din zilele

noastră. (Tudor Alexandru, comuna Maia, raionul Snagov, și Gabriela Nedelcu — București).
 ● Titus Popovici să continue să scrie romane din viața tineretului (Petre Baciu — Giurgiu).
 ● Dan Deșliu să scrie un poem despre eroismul constructorilor hidrocentralei „V.I. Lenin“ de la Bicăz. (Gelu Jupenschi — Tr. Severin).
 ● Aș dori să citească un roman bun despre viața studențească

(George Nîjloveanu — S.M.T. Urziceni).
 ● Cu multă bucurie aș citi o carte a lui Zaharia Stancu despre oamenii noi, un roman sau ceva în genul „Contemporanii“ lui Boris Polevoi, în care să fie zugrăvite figuri de oameni ai generației noastre, aspecte din viața și munca noastră. (Paul Moțoc — Birlad).
 ● Camil Petrescu să ne dea mai degrabă volumul III din

„Un om între oameni“ (Aurel Scăunașu — Călărași).
 ● Așteptăm ca Eugen Jebeleanu să scrie poeme în care să ne înfățișeze viața nouă ce se construiește pe pămîntul patriei, lupta cu greutățile, pentru victoria socialismului. (Al. Deculescu — București).
 ● Aș dori ca Radu Tudoran să mai scrie asemenea cărți de aventuri pe mare ca „Toate pinzele sus“ (Florentin Popescu — Călărași).
 ● Cred că scriitorii satirici ar trebui să se ocupe mai mult de problema tinerilor absolvenți de facultăți care se cedează muncescă la țară. Aș vrea să-i văd satirizat și pe tînărul „inginer“ care știe să se coafeze cu creastă de cocoș, dar nu știe să facă o schiță pentru comasare la o întovărășire sau gospodărie colectivă nou creată (Niță Pintilie — Iași).
 ● Îmi plac multe din lucrările satirice pe care le-am citit. Totuși, unele din ele, publicate prin ziare și „Urzica“, nu-și merită sută la sută numele de „satirice“. Aș fi bucuros să citească mai multe versuri în genul poeziei lui Topîrceanu (Paul Moțoc — Birlad).
 ● Aș dori să se scenarizeze romanul maestrului Sadoveanu, „Neamul Șoimăreștilor“, după care s-ar putea turna un film foarte frumos (G. Gringulescu — Caracal).
 ● Aș dori un film după romanul „Frații Jderi“ de M. Sadoveanu (Aron Weisenberg — București).
 ● Ziarele și revistele să publice mai multe poezii, dar nu numai cu ocazia zilelor festive, ci și despre viața de toate zilele a oamenilor muncii (Gelu Jupenschi — Tr. Severin).

SCRIITORI ȘI CĂRȚI

DRAGOSTEA DE VIAȚĂ A LUI CRISTIAN SÎRBU

de Traian STOICA

Acum aproape un sfert de veac, cînd peisajul liric al noastre era năpădit de tot felul de elucubrații și cînd critica burgheză promova o poezie de seră, ruptă de viață, o producție de nebuloase evadări exotice, poetul Cristian Sîrbu își mărturisea — în versuri de frumoasă simplitate — crezul dragostei de oameni și convingerea în victoria luptei lor pentru libertate. Astfel, în poemul „Sintei“ (1932), după ce ne înfățișează „pîlcurile negre“ de muncitori „flămînzi în bluze rupte“ ce se îndreaptă spre uzine și fabrici și despre care spune „eu le cunosc povestea, că-s muncitori ca mine“, întîlnim aceste semnificative versuri: „Trezit din somn de larma greoaielor motoare / Cu mii de guri orașul își suflă-n felinare / Și în saboși de umbră, pe străzi înșortoachiare, / Grăbită pleacă noaptea c-un ghem de lună-n spate. / Sub glob de cer albastru ce-n zări de argint se-nclină / Uzinele se-mbracă în mantii de lumină. / În timp ce răsăritul ridică steag de soare / Ca un simbol de luptă al lumii proletare“. Iar cu ani mai tîrziu, în plină beznă fascistă (1943), poetul întrevede lumina și scrie aceste versuri anticipative: „Atunci stăpîni pe rodnicia lor muncă, / Descătușați, prin fabrici muncitorii / Vor construi, luptînd, o lume nouă / Ce-a și-nceput azi să-și vestească zorii“.

Bucuri și împlinirilor visate e cîntată în volumul recent apărut — „Dragoste de viață“ — astăzi, cînd ochii poetului sînt „plini de primăvara vieții noastre“. Aceeași dragoste de oameni, de viață lor — acum liberă — de care erau străbătute stihurile sale mai vechi, își revarsă lumina ei blîndă peste toate filele cărții lui Cristian Sîrbu.

Ceea ce impresionează în lirica acestui poet e vibrația directă, spontană, a sentimentelor ce-o însuflețesc; rezultat al unei nemijlocite experiențe de viață, poezia lui Cristian Sîrbu emoționează, la rîndu-i, fără ocolișuri. Expresia ei proaspătă lasă să se întrevadă lesne mobilul poetic. Neumbrită de retorism, de o simplitate neafectată, organică, poezia din „Dragoste de viață“, la fel ca și cea anterioară, își transmite, împede și convingător, mesajul. În țesătura versurilor lui Cristian Sîrbu, elementul autobiografic e mereu prezent. Nu e vorba însă de o relatare faptică, istorică, a vieții sale; mai degrabă avem de-a face cu o autobiografie afectivă a autorului. Evenimentul trăit în viața de creator e prilej, în poezie, pentru declanșarea stării emoționale. Fără îndoială că în faptul acesta constă una din condițiile autenticei poezii.

Pentru orice poet adevărat, viața obiectivă, exterioară, e un apel comînuu la adresa sensibilității lui, a capacității sale de a se emoționa. Numai că nu la toți poeții se poate observa gradul în care inițial au fost impresionați de către realitate. Unii poeți nu-și pun nici o cenzură emoției, în timp ce alții nu se destăinuiesc decît cu surdina la coardele sensibilității.

Am spus aceasta numai cu scopul cunoașterii mai adîncite a unei individualități poetice. Autorul „Poemelor de ieri și de azi“ face parte

din familia acelor poeți al căror laborator poate fi vizitat mai lesne, pentru motivul că intensitatea impresiunii se menține, în egală măsură, și în transcrierea ei pe hîrtie. În acest sens, Cristian Sîrbu e mai aproape de Bacovia și Beniuc și, fără îndoială, foarte îndepărtat, de pildă, de Eugen Jebeleanu sau Cicerone Theodorescu. Nu intenționăm vreo silnică filiație; ne dăm seama de deosebiri structurale și de viziune ce există între Bacovia, Beniuc și Sîrbu. Însă chipul viu, spontan, în ei reacționează în fața realității, ne permite, numai din acest punct de vedere, o apropiere. Autobiografie lirică, poezia acestora ne vorbește în permanență de starea emoțională a creatorilor ei; modurile de exprimare sînt, firește, diferite. Însă tonul de convorbire directă cu cititorul le e caracteristic. În poeziile lui Cristian Sîrbu acest ton e predominant. Satisfacția poetului, bucuria lui la înmuguririle vieții noastre noi, dragostea lui pentru cei ce făuresc această viață, ca și încîntarea în fața naturii sau iubirea față de soția și fiica sa, sînt sentimente ce-și află ecou imediat în inimile cititorilor. În poemul de duos optimism „De vorbă cu Mihali Borș“, bătrînelui lui „vechin de banc“, poetul, de fapt, stă de vorbă cu noi toți. În poem se îmbină, fără ostentație, imaginile dureroase din trecutul triditorului exploatat, cu cele luminoase, din prezent, ale omului eliberat. Poemul este reprezentativ pentru arta lui Cristian Sîrbu, în a cărei lirică nota elegiacă face casă bună cu freamătul optimist. Calda umanitate a poetului cuprinde tot ce-i cade în raza ochiului. Priveliștile sînt colorate afectiv și însuflețite; aceasta o atestă imagini ca: „lumina soarelui ca o fată stă pe-o bancă“, „soarele într-un plop se dă în leagăn“, „pe sub fereastră lipăie pașii dimineții“, „o muzică subțire de spice mustăcioase“ etc.

de creația de mai înainte, recentul volum se prezintă cu mai puține deficiențe artistice. Expresia a cîștigat în concizie; totuși mai întîlnim unele prozaisme. Lipituri didactice ca: „De-aceia noi ori-cînd, iubito / Eroii să nu ni-i uităm. / Trăim. Ei viața și-au pierdut-o / Prin muncă să-i glorificăm“, și altele de soiul acesta sună strident în melodica sinceră a poetului. De asemenea, trebuie să renunțe la utilizarea deplasată și greoaie a lui „fiindcă“ („Fiindcă voi prin fabrici, pe ogoare“ etc.).

Lui Cristian Sîrbu îi e propice exprimarea lirică stimulată de experiența lui directă; cînd iese din cadrul acestei experiențe, poemul e cu totul lipsit de sugestivitate. Apare, în acest caz, un verbalism străin poeziei sale, ca, de pildă, în „Cîntec de înălțimi“: „(Tine-te bine, tovarășe! / Înălțimea e mare / Și vîntul e tare. / Înainte e viața: ți-e partea. / La dreapta, la stînga-i prăpastie. / În urmă e moartea. Fără a condiționa creația numai de experiența încercată de artist, sugerăm totuși lui Cristian Sîrbu extinderea pe o arie mai întinsă a capacității sale de vibrație lăuntrică. Aceasta, pentru lărgirea tematicii poeziei sale, cît și pentru mărirea expresivității ei.

Ștefan SZÓNYI

Ecaterina Varga
— Muzeul de Artă al R.P.R. —

I. PANTELI-STANCIU

În amurg
—Muzeul de Artă al R.P.R.—

SUCCESE ALE PICTORILOR NOȘTRI

Ceea ce mărturisește, în toate genurile artei, valoarea unei opere este puterea ei de a cuprinde și a reda viața în imagini autentice, emoționante, este preocuparea artistului de a reliefa sensul adânc al imaginilor artistice și a comunica adevărul conținut de ele. Această căutare i-a dus pe cei mai viguroși creatori la soluții plastice variate, purtând fiecare pecetea personalității artistului, înlipărită atât în subiectul ales, cât și în tratarea lui artistică.

Lucrul acesta e evident și în cele patru tablouri pe care „Flacăra” le reproduce pentru cititorii ei. Reprezentând aspecte diferite ale realității și moduri diferite de interpretare picturală, ele ilustrează diversitatea personalităților creatoare ale pictorilor noștri, dar și unitatea de concepție care leagă aceste diferite moduri artistice de a privi natura și viața.

Maestrul emerit Corneliu Baba s-a oprit în „Odihnă pe câmp” — din seria „1907” — asupra unei impresionante imagini din preajma anului rășcoalei țărănești. Înfățișând cu forță psihologică personajele lucrării — o familie de țărani odihnindu-se, în noapte, pe câmp — el a reușit să evoce atmosfera acelor ani, fără să pună pe pânză o scenă din însăși desfășurarea rășcoalei. Obrazul îndurerat al mamei, ce veghează somnul pruncului și pe cel al bărbatului ei, sentimentul complex și intens al dragostei materne, dramatic în neliniștea lui, pe care chipul îl oglindește, sugerează emoționant apăsarea chinuitoare a acelor ani de cumplite încercări pentru țărănime. Plasticitatea figurilor, compoziția, coloritul, atitudinea și gesturile reținute, atât de firești, ale personajelor, toate urmează logica unei adânci semnificații umane și sociale, care dau acestei lucrări o valoare excepțională.

Cu totul diferite sînt mijloacele artistice folosite de Ștefan Szönyi în înfățișarea plastică a unui alt moment de mari frământări sociale. Alegîndu-și drept personaj central pe eroina populară Ecaterina Varga, pictorul ne-o prezintă într-o atitudine care sugerează — fără urmă de

retorism — întreaga importanță a acțiunii ei în timpul revoluției de la 1848. Bazat pe puținele documente existente, după o muncă de aproape 6 ani, pictorul Ștefan Szönyi a izbutit să dezvăluie pe deplin în acest portret compozițional personalitatea deosebită a acestei luptătoare. Expresia de concentrare pasionată și figura aspră a eroinei, care, în semiobscuritatea unei încăperi de țară, s-a oprit din scris, cu pana în mână, pentru a-și chibzui mai adînc cuvintele, trădează firea ei de luptătoare și semnificația gravă a faptelor ce le pregătește. Chiar dacă n-am ști cine a fost această eroină, am ghici-o privindu-i trăsăturile ferme, atitudinea, și pătrunzînd în atmosfera austeră, creată în tablou de culorile severe, dar cu accente calde, ale încăperii în care ea se află.

Privind peisajul „În amurg” de I. Panteli-Stanciu sau cel al Corinei Lecca, „Din împrejurimile Sighișoarei”, înțelegem din nou, ca în fața oricărui peisaj pictat cu emoție sinceră și cu putere de evocare, că genul acesta este înzestrat cu o deosebită forță emoțională. Pitorescul drum de pădure ce duce spre Sighișoara, razele de soare ce se țin prin desișul frunzelor, coloritul viu și bogat din tabloul Corinei Lecca sau silueta masivă a copacului ce se profilează pe cerul luminat de ultimele raze ale amurgului — din peisajul lui I. Panteli-Stanciu — totul ne comunică acel sentiment de vastă liniște ce ne copleșește uneori la contactul cu natura, acel fior de dragoste față de pămînturile natale. Peisajele își verifică astfel autenticitatea, făcînd să pălească trăsăturile lor mai puțin realizate ca, de pildă, prezența formală a omului în ambele peisaje, unde figurile omenești sînt tratate lapidar, ca simple accesorii ale peisajului, copleșite și neînsemnate în revărsarea copioasă de culori a frunzișului.

Asemenea altor multe lucrări de valoare realizate în ultimii ani, și acestea de față îmbogățesc plastica noastră actuală, oferind iubitorilor de artă prilej de meditație și desfășurare artistică.

M. DEAC

POVESTIRI VÎNĂTOREȘTI

VÎNĂTOAREA VULPII

de Ion AGÎRBICEANU

Ion Agîrbiceanu

fotografie 1956

Pădurarul Nicodim știe multe întâmplări din viața animalelor sălbatice, dar nu le povestește bucuros. Trebuie să te rogi mult de el și mai ales să ai la îndemână două lucruri: o sticlă cu rachiu tare și un pachet de tutun.

De felul lui e un om tăcut și liniștit. Va avea acum peste șasezeci de ani, e înalt și uscățiv, cu mustața sură, groasă și îmburzoiată, încît abia-i încape sub nas, și cu niște sprincene lungi și țepoase, ca niște spini. Iarna-vara nu se desparte de căciulă și de flinta lui veche și hîrbuită, ferecată pe multe locuri cu sîrmă groasă.

Ai crede că e un om ursuz, dușmănos după înfățișare, dacă nu i-ai vedea ochii buni, plini de pace, și dacă nu ai simți cum se desprinde din toată ființa lui o liniște care îți dă curaj să te apropii și să intri în vorbă cu dumnealui.

E pădurar de cînd se știe, căci și tatăl său, Gheorghe, tot pădurar a fost, și Nicodim la pădure a crescut, unde își aveau și casa.

Trăind tot prin singurătăți, a intrat în el de copil liniștea pădurilor; s-a mulțumit să vorbească în gînd cu copacii și viețuitoarele pădurii și nu i-a fost urît niciodată singur.

Așa că vorba o pornește greu. Nu-i grabnic la povești vînătorești, ca alți vînători, iar cînd istorisește ceva, se ferește ca de foc de minciună.

El zice că ar însemna să-ți bați joc de viețuitoarele pădurii dacă ai spune minciuni despre ele, și că lor nici nu le pare bine ca cineva care le cunoaște isprăvile, să vorbească despre ele, cum fac mulți vînători care înfloresc adevărul cu destule minciuni, iar uneori ce spun sînt minciuni curate.

Nicodim spunea:

— Isprăvile viețuitoarelor din codru sînt săvîrșite în taină, și neștiute de oameni e bine să rămînă, pentru că uneori oamenii folosesc cunoașterea acestor isprăvi pentru a le putea vîna sau a le face altă supărare.

Astfel, că dacă ai norocul să-l poți porni pe Nicodim la vorbă, poți fi incredințat că ce-ți va povesti el, e adevărul curat.

Cunoscînd din vorbele altora ce fel de om e pădurarul Nicodim, într-o zi, după ce am umblat hai-hui prin pădure și n-am împușcat nimic, l-am așteptat la poalele pădurii, lingă casa lui, pînă ce s-a ivit și el din tușuri.

L-am mai întîlnit eu și pînă atunci de cîteva ori, așa că nu s-a mirat cînd m-a văzut. Venisem de puțină vreme doctor în satul de peste crîme, de care se țineau pădurile de aici, și, cînd aveam vreme, ieșeam cu pușca, mai mult pentru a mă desfăta de frumusețile de sub soare decît pentru a vîna.

I-am dat binețe și el s-a oprit în fața mea.

— Să trăiești, domnule doctor, îmi răspunse el. N-ai întîlnit nimic în împărăția noastră? N-am auzit nici o detunătură. De altfel, ai venit tîrziu, și galinile pe vremea asta cam trag la soamne.

— Am ieșit și eu așa, să mai hoinăresc, să mai mă desțepenesc, să trag sănătate din aerul ăsta curat și proaspăt.

— De, dumneavoastră doctorii știți ce e bun sănătății. Aer curat și acum, n-am ce zice, dar dacă vrei dumneata să tragi aer de pe tărîmul celălalt, vino în zori de zi!

— Greu pentru mine, bădicule Nicodim; satu-i departe, iar bolnavii cam dimineața îl caută pe doctor, uneori și noaptea. M-am gîndit eu că mi-ar plăcea să dorm o noapte aici la pădure, la dumneata, dar am văzut că, cu slujba mea, nu se poate.

Am șezut amîndoi pe iarba înspicată și plină de miresme și am încercat să abat vorba tot către viețuitoarele pădurii.

Mai mult vorbeam și întrebam eu, pădurarul se mulțumea cu răspunsuri scurte.

Din vorbă în vorbă am scos din sacul de vînătoare sticla cu rachiu și două pachete de tutun de pipă.

— M-am gîndit că dumneata vîi rar în sat și că nu strică o înghițitură de rachiu și un pachet de tutun aici, în singurătatea în care trăiești.

— Foarte mulțumesc, domnule doctor, ți-a ieșit un sfînt din gură: chiar așa-i.

Nicodim destupă sticla, o duse la nas, o depărtă puțin, privind-o în zare, și trase o dușcă. Scutură din cap și mai trase una, apoi, cînd era să o pună jos în iarbă, se răzgîndi și mai bău o dată.

— Strașnic rachiu, domnule doctor. Nu e din crișmă?

— Nu! Mi l-au trimis părinții. Pe la noi sînt mulți pruni și oamenii fierb toamna rachiu de prune.

Pădurarul mai avea tutun în bășica lui de porc, dar desfăcu un pachet să-și indoape pipa cu proaspăt. Începu a colbăi și fumul pișcător se mistuia repede în aerul limpede.

Am început să vorbesc despre o întâmplare din sat, petrecută cu vreo trei nopți înainte, la un vecin al meu. Cum i-a furat vulpea o găină, fără să o simtă nici om, nici cîine, numai urmele și le-a lăsat prin jurul cotețelor, că plouase de curînd.

— Vulpea? Păi, vulpea e mare hoată, domnule doctor! Nici nu ți-ar veni să crezi! Dar ce ți-oi povesti eu acum, am văzut cu ochii mei!

Bucuros că i s-a deschis gura, am început să ascult cu încordare. Înainte de a începe mai trase o gură de rachiu.

— Era într-o primăvară, domnule doctor, și eu umblam de mulți ani după un țap bătrîn, și nu puteam pune mîna pe el. În primăvara aceea am dibuit în ce poiană ieșea să pască în zori de zi.

La marginea poienii era un stejar crenguros, stufos foarte, și în el mi-am făcut un pătul în care stau la pîndă. Pe la marginea poienii, cam la cincizeci de metri de stejar, am deslușit o cărare proaspăt bătută prin iarbă. Am crezut întîi că a făcut-o țapul cel bătrîn, deși el nu ieșea în partea aceea, ci în dreptul stejarului în care mi-am făcut eu adăpostul. Am cercetat cărarea mai bine și am văzut o urmă mare de mistreț la marginea unei bălți la care ducea cărarea, și alături chin-desite puzderii de urme mici. Stăi! mi-am zis eu: o scroafă cu purcei! Dacă n-o ieși țapul, o să am un purcel. Bate pușca mea pînă aici!

Poiana e hăt departe, pe la mijlocul pădurii. Cărarea cobera de pe un pieptiș, din care, chiar la margine, lingă poiană, ieșea din pămînt, singur, un colț de stîncă, înalt ca de doi metri.

M-am suit în stejarul meu la pîndă încă de cu seara. Îmi făcusem un culcuș bun în care mă puteam odihni ca într-un pat.

Am picăit din lulea pînă către miezul nopții, apoi mi-am pus-o în traistă. Voi mai fi ațipit cîte-o leacă, dar cînd s-a crăpat de ziuă eram cu pușca în mînă.

Stau eu și stau, aștept și iar aștept, și trag cu urechea la cel mai mic zgomot. Înțepenisem cu grumazul încordat între frunziș. Vedeam bine poiana cît era ea de mare.

Pălîră stelele una după alta și țapul nu se ivea de nicăieri. Boarea dimineții adia dinspre pădure, de partea poienii pe unde trebuia să iasă țapul.

Se stîNSE și cea din urmă stea, se iveau zorile, și țapul nici gînd să se arate. Începură să se lumineze virfurile fagilor celor înalți de pe culme.

Oricît îl știam pe țap de prevăzător, nu putea să mă adulmece. Aveam vînt bun, cum spunem noi vînătorii. Mirosul de om nu putea trece peste poiană, ci-l ducea boarea dimineții spre partea cealaltă a pădurii. Ce să fie? Va fi ieșit în altă poiană? Să mai aștept?

Razele soarelui sulițau acum prin virfurile fagilor, nu mai aveam ce aștepta. Așa tîrziu nu iese în lumină nici un țap tinăr, dar încă bătrînul meu, uns cu toate unsoarele!

Mă pregăteam să mă cobor, cînd îmi veni în minte cărarea ce tăia poiana și ducea la baltă. Dacă n-a ieșit țapul, poate va trece scroafa cu purcei, mi-am zis, și tot nu voi merge cu mîna goală acasă.

M-am hotărît, deci, să aștept cu pușca încărcată.

Și iar mai trece vreme și nu se arată nimic. Deodată, chiar cînd începui să-mi pierd răbdarea, iată că răsare din pădure o vulpe mare și merge încet, tot pe cărare, mirosind mereu. A mers pînă la baltă, a mai făcut o dată drumul pe cărare și înapoi, și apoi s-a făcut nevăzută în pădure.

— Aha! mi-am zis eu, acum sîntem doi care am mîncă carne de purcel. Credeam că vulpea s-a ascuns în desiș și așteaptă scroafa cu purcei.

Dar iat-o că se ivește iar! Dar ce duce în gură? Era ceva solid, întunecat, de mărimea unei găini bune. Ce-o mai fi și asta? A găsit vreun stîr și se mulțumește cu atît?

Dar iată că nu intră în pădure, ci se oprește lingă colțul acela de stîncă, din marginea poienii, de care am pomenit.

Se oprește cu povara aceea în gură, se uită o vreme la înălțimea piciorului de piatră, și deodată văd că se adună, își încordează trupul, și dintr-o săritură fu în virful bucății aceleia de stîncă.

Stă ce stă, apoi sare jos cu lucrul acela mare în gură. Iar se uită ceretător la vîrf, iar se face arc și sare din nou pe piatra pleșuvă.

— Ptiu! Ucigă-te toaca — mi-am zis eu mirat foarte. Așa ceva n-am mai văzut. Ce joc poate fi asta?

Vulpea sare iar în poiană, se odihnește o leacă și saltă din nou pe stîncă. Apoi lasă ce avuse în gură acolo sus, și sare jos. Din câteva salturi fu în pădure dar nu către baltă, ci la spatele bucății aceleia de stîncă. Și n-am mai văzut-o, n-a mai ieșit din desîș.

Nu mai înțelegeam nimic! De ce sărise vulpea de trei ori pe colțul acela de stîncă, cu ceva în gură? De uimire mi-am și uitat scroafa cu porcei, și mă tot căzneau să înțeleg purtarea vulpii.

Nu peste mult văzui ritul scroafei la marginea pădurii, în dreptul cărării. Mirosea și ea în toate părțile, și își ivi din tufăriș trupul mare ca de dihanie. Mergea agale și după ea, în șir pe cărare, șapte purceluși tare vărğați cu dungi sure, să fi fost la vreo două-trei săptămîni.

Scroafa grohăia încet și purcelușii după ea guîtau ușor și rar. Cînd să apuce pe cărare cel din urmă purceluș ivit din tufiș, văd o flacăra roșie că țîșnește din pădure, înhață purcelul, din două salturi ajunge la stana de piatră, iar dintr-al treilea, cu prada în gură, e în vîrf colțului de stîncă.

La guîtatul speriat al purcelului, scroafa se opri, coama i se ridică în ceafă ca o perie, se întoarse fulgerător grohăind sălbatic și într-o clipă fu lingă piatră.

Tot grohăind și făcînd spume la gură se căznește să se cațere pe stîncă, dar nu putea sări pînă deasupra și cădea mereu. Înconjură piatră, încercînd să sară pe toate laturile, dar nu putea ajunge la vulpe pe nicăieri.

Purceii guîtau amarnic în jurul ei, și scroafa îi zvîrlea cu ritul din calea ei, cînd pe unul, cînd pe altul.

S-o fi zolit așa mai bine de o jumătate de ceas; încerca să muște din stîncă, bătea grozav din colți, și de la o vreme văzui că erau roșii clăbucii pe care îi făcea la gură.

În toată vremea asta, vulpea — cred că era un vulpoi bătrîn — ședea nepăsătoare, liniștită, în vîrf colțului de stîncă, iar purcelușul dintre colții ei scîncea tot mai încet, pînă ce de la o vreme nu se mai auzi.

Scroafa se mai învîrți o dată în jurul stanei de piatră, apoi, grohăind alt fel, ieși în cărare, cu cei șase porcei în șir după ea, ajunse la baltă și se pierdu în cealaltă parte a pădurii.

Vulpea mai rămase un răstimp sus, apoi, cu purcelul în gură, sări sprintenă și dispăru și ea în pădure, în partea dimpotrivă.

Uimit mereu de minunăția asta, ca și care încă n-am văzut, abia cînd mi-am luat arma s-o pun după cap și să cobor, mi-am adus aminte că puteam împușca cu ușurință scroafa. Dar nu, scroafa nu, că avea porcei sugaci, dar unul din porcei mi-ar fi plăcut să-l duc acasă, să-l pună nevasta în frigare.

În poiană, lingă colțul de stîncă, căzuse lucrul acela întunecat cu care sărise de trei ori vulpea în vîrf stielului.

Ce crezi că era, domnule doctor? O mică buturugă de lemn, cam de mărimea și greutatea purcelului! Ei, ce zici dumneata?

— Dacă nu mi-ai fi povestit dumneata întîmplarea văzută cu ochii dumitale, aș zice că e o poveste vinătorească. Dar știu că dumneata n-ai obiceiul!

— Nici nu se poate iscodi așa ceva, domnule doctor! Nu-ți poate trece prin minte atîta cumînțenie din partea unei vulpi, oricît ar fi ea, de felul ei, înțeleaptă și vicleană. Așa ceva trebuie să vezi!

De mult va fi aflat ea cărarea pe unde trecea scroafa cu porcei, de multe ori va fi stat la pîndă să sară la unul. Dar n-a cutezat, a îngrozit-o dihania. A înțeles că întii trebuie să-și afle un adăpost unde să nu o poată prinde scroafa, și după ce l-a aflat a făcut proba cum va sări cu purcelul. Poate a făcut proba asta cu buturuga și în alte zile.

— El împede că aici e vorba de judecată, bădicule Nicodim, zic eu.

— Poate să fie judecată, poate să fie și numai mare viclenie, știu eu ce să mai spun? Ceva asemănător eu n-am mai văzut prin pădure ori pe cîmp. Nici cel mai mincinos vinător nu poate născoci așa întîmplare.

Tăcu un răstimp, privindu-mă cu coada ochiului. Era mulțumit că am rămas și eu uimit de isprava vulpii, că nu mă mai puteam mira destul.

— Știi ce, domnule doctor? Dacă nu ești grăbit, aș zice să vii cu mine în casă, să îmbucăm ceva, și să-ți mai spun o întîmplare minunată. Zic eu: minunată, dar a fost groznică!

— Nu-s grăbit, bădicule Nicodim, și vin bucuros. Parcă mă și încercă o leacă de foame!

— Mie mi-a stîrnit-o rachiul ăsta minunat.

Ne-am ridicat amîndoi de pe pajiște și am intrat în casa pădurarului.

Băiatul

— schiță —

de ASZTALOS István

Ilustrație de Tia PELTZ

Asztalos Istvan la masa sa de lucru

Băiatul cel mare stătea cu fata în curtea școlii. Era un tînăr chipș, bine făcut. Purta niște pantofi de-un galben deochiat, atît de frumoși, încît toți copiii de pe maidanul Iris îi recunoșteau de la o poștă... Pînă și cei dintr-a treia căscău gura, privindu-i pantofii. Aveau talpă de cauciuc, un cauciuc atît de gros, încît Fülöp Joska dintr-a cincea susținuse, într-o recreație, cu toată convingerea, că, încălțat cu pantofii ăștia, putea umbla prin cele mai proas-

și noroioase străzi din mahala, fără să-i pese. „Nici de noroi nu te umpli și mergi ca-n puf...” — decretă el.

Pantofii stîrneau admirația tuturor. Numai doi oameni aveau ce aveau cu ei. Unul era instructorul superior, un om teribil de serios, al doilea chiar tatăl băiatului, zidarul.

— ... Pantofi de malagambist, tovarășe... Mai mare rușinea! Influențează rău și pe copii... — îi spusese instructorul superior, cînd îl văzuse pentru prima oară cu ei.

Iar tată-său dăduse din cap:

— Ce drăcie de pantofi sînt ăștia, băiete?... Așa ceva nu poartă decît prăpădiții ăia care n-au nimic pe dinăuntru, da' pe dinafară se împoțonează ca altă aia... Ia te uită! Au niște tălpi de cinci kilograme!... Ce vrei să te faci? Autobus?... Păi, sigur — se întoarse bombănind către nevastă-sa — dacă tu-i dai nas la toate aiurelele ce-i trăsesc prin cap!

— E demodat bătrînul — își zicea băiatul — iar instructorul superior îmi poartă pică, din invidie. Îl roade invidia că n-are și el; și pentru că nu știe să joace fotbal. Pe cînd eu, ajunge să spun o vorbă, că toți puștii se iau după mine să joace. Unul nu rămîne la curățat pomii sau la săpat în grădină. Doar fetele rămîn; da' ele nu se pot cățara prin pomi și nici de săpat nu sapă ca lumea... Tot din invidie s-a străduit să scornească și concursul ăsta sportiv, acum, la sfîrșit de an. Ei bine, las' să se chinuiască fără mine...

Curtea mișuna de copii. Instructorul superior și profesorul de gimnastică se străduiau să facă ordine.

În vremea asta, el stătea în mijlocul curții și-i povestea fetei, umflîndu-se în pene:

— Ai dintr-a șasea-s cei mai buni la ștafetă. Aleargă ca iepurii... Îi vezi cum își lasă în jos urechile și țuști!... Eu i-am antrenat.

Fata urmează școala pedagogică și-i instructoare, ca și el, dar la altă școală. Venise aici cu multă plăcere, nu numai ca să învețe de la el cum se lucrează cu pionierii, ci și fiindcă e fată: o fată de șaisprezece ani. Și cînd oare să se plimbe cu băieții? La șizeci de ani?... Îl asculta pe băiat, dădea din cap și se minuna de vorbele lui. Băiatul, observînd admirația ei, se avînta și mai mult și-i povestea că el organizase tot concursul ăsta sportiv, că el îl și propusese.

— ... Acum, însă, îl las să facă el ce-o putea — își întoarse capul spre instructorul superior. Îl roade invidia. I-i teamă că-i iau pîinea de la gură!

Auzînd, fata rămase și mai mirată.

— Treaba asta nu trebuie lăsată baltă! Ar trebui să ridici problema la Secția Orășenească, spuse ea indignată.

Băiatul dădu din mîna.

— Mult îmi pasă de el!... Nu mă interesează. În toamnă tot n-o să mai fiu aici. Mă-nscriu la școala de marină. La Constanța — o lămuri cu emfază pe fată. Explorator! — adăugă pe un ton plin de gravitate.

Fata se uită la el cu o umbră de invidie.

— ... De ce nu pot face și fetele așa ceva? — oftă adînc. Dar se rușină imediat. Ea voia să ajungă învățătoare; asta-i meseria cea mai frumoasă, își zise. Aceste gînduri o mai liniștiră, dar privi cu și mai multă stimă la băiat.

În vremea asta, băiatul se gîndi că n-ar strica s-o ducă pe fată la cinematograful... Ce mustră ar face băieții dacă l-ar vedea cu ea! Dar n-avea destule parale. Îi lipseau cincizeci de bani. Fir-ar să fie, niciodată nu-i dă bătrînul suficient! Doar de la maică-sa ce mai „stoarce” cîte-un leu, doi.

— Nici o grijă, că oameni ca ăștia nu duc de nas multă vreme poporul, îl incurajă cu convingere fata.

Băiatul se uită nedumerit la ea. Uitase despre ce vorbiseră.

— Ce?... Aha, da, da... Nu-i nimic. Dă-l încolo!

Și se gîndi cu neliniște că fata asta ar fi în stare să ridice problema și atunci, ieșea lată...

Băiețușul și cățelușul

Se zgii de jur împrejur. Oare ce i-ar putea arăta ca să uite de instructorul superior?

Nu departe de ei stătea un copil. Era Varga Sanyi, dintr-a șasea. Se uita cu gura căscată de admirație la instructor. Ce păcat că mai era și cu el o fată! Ce-i drept, le spusese încă de ieri: — O să-mi vină și gagică, așa că să-mi arătați tot ce puteți! Ei bine, el o să-i arate cât poate. Pentru că îl stimează mult, mult de tot pe tovarășul instructor. Ce bine joacă fotbal și ce pantofi are! Și-apoi, se face explorator... A văzut și el filmul sovietic, „Vinătoarea de balene“. I-a plăcut foarte mult. Și Petofi Sandor a scris într-unul din versurile sale: „Dacă ești bărbat, fii bărbat...“ Ei bine, tovarășul instructor e tocmai un astfel de bărbat. Are și o prietenă și totdeauna glumește cu ei. Visul lui e să ajungă și el așa. Să aibă și el niște pantofi galbeni, să joacă fotbal la fel de bine și să ajungă dacă nu explorator — cel puțin vânător de alene.

Stătea și-l sorbea din ochi pe instructor.

Instructorul îl zări.

— Ia fă-te-ncoa', bătrîne — îi făcu semn cu mina.

Băiețelul se îndreptă spre el, fericit, ca un cățeluș credincios chemat de stăpîn.

— Asta aleargă cel mai bine, îl laudă instructorul în fața fetei.

Băiețelul clipi recunoscător.

— Aleargă la ștafetă, în selecționata mea. Puneți osul, mă — dădu din cap încrunțat. — Așa cum v-am arătat... Ia arată, cum o să faci?

Varga Sanyi țîșni din loc foarte fericit și, după ce se întoarse tot în fugă, se opri în fața lor gîfînd.

— Bine, bătrîne... Cum ai primit ștafeta, dă-i bătaie!... Așa cum v-am arătat.

Și se uită mîndru la fată.

Varga Sanyi, la rîndul lui, se simți la fel de mîndru. Uite cum l-a laudat! Era în stare să stea așa pînă deseară lîngă tovarășul instructor, dar începea concursul și trebuia să plece. Gîngăvi ceva nedeslușit și plecă emoționat, dar nu făcu nici zece pași că instructorul îl opri.

— Ia stai puțin.

...poi se apropie de el și-i șopti:

— N-ai cincizeci de bani?

Băiețelul clipi:

— N-am decît o hîrtie de un leu... Trebuia să-mi iau un maculator. Dar vi-l dau cu plăcere.

Și începu să scoțoacă repede prin buzunarele fără fund ale pantalonilor. Iși viri mîinile pînă la coate, pentru că, fericit și emoționat de faptul că tovarășul instructor îi ceruse bani, nu găsea leul fagăduit, rătăcînt printre bilele de sticlă, gumele de praștie, sforile și măruntășurile ce-i umpleau buzunarele.

În cele din urmă îl pescui și i-l dădu. Băiatul cel mare îl luă, îl băgă iute în buzunar, să nu-l vadă cumva fata, bombăni ceva a mulțumire, și se întoarse. Iar Varga Sanyi o porni galop spre profesorul de gimnastică.

Apoi începu concursul.

Ștafeta fu într-adevăr cîștigată de a șasea B. Tovarășul instructor, care pînă atunci se uitase fără să scoată un cuvînt, de cum porni ștafeta începu să-și îndemne băieții:

— ...Tare, băieți! Haide, bătrîne!... Hai, Sanyi!...

Și Varga Sanyi, auzindu-l, prinse parcă aripi. Îi filftia părul atît de iute alerga de-a lungul curții. Ajunse primul la țintă.

Cei dintr-a șasea B îl îmbrățișară fericîți. Dădumina cu el și instructorul superior, dar el abia aștepta să ajungă iar lîngă tovarășul instructor, să-l audă ce-i spune.

Acesta îl laudă:

— Bravo, băiete! ai mers ca Zatopek. Vezi ce strașnic te-am învățat? Apoi se întoarse spre fată și continuă:

— Cine să cîștige, dacă nu ei?! Eu i-am învățat cum să schimbe bățul. Că nu merge să-l schimbi oricum... Uite, dacă-l ia așa, poate să pornească imediat — îi explică fetei, arătîndu-i cum trebuie preluat bățul în timpul cursei.

Băiețușul îl asculta cu sfințenie și dădea din

cap cu însuflețire. Stătea acolo și nu s-ar fi clintit din loc pentru nimic în lume. Dar, pentru că ar fi dorit să atragă și el atenția cu ceva, zîmbi și rosti timid:

— Tovarășe instructor, tovarășe instructor. Aia dintr-a șaptea B s-au ars frumușel. La ștafetă s-au lins pe bot, spuse mulțumit.

Instructorul se uită la el nervos. Puștiul ăsta începe să-l scoată din sărite, să-l încurce. Băiețușul însă nu-și dădea seama că-i de prisos. Era fericit că putea sta lîngă idolul său și se străduia în fel și chip să-i fie pe plac.

— Tovarășe instructor, tovarășul instructor superior era supărat, zicea că toată ziua umblați teleleu, îi destăinuî în șoaptă.

Fruntea băiatului cel mare se increți.

— Bine, bine, bătrîne. Hai, acum șterge-o! Nu te mai obrăznic!

Dar băiețelul tot nu pricepea. Auzise cuvintele, dar nu-i venea să-și creadă urechilor. Nu se poate! Chiar tovarășul instructor îl chemase... Ba binevoise să-i ceară și bani; și ce mult îl lăudase!

— N-auzi, bătrîne? Șterge-o! Hai, întinde-o, că te apucă ploile! — îi spuse pe o voce și mai aspră. Și, vorbele ca vorbele, dar cum le-a spus!...

De data asta pricepu...

Înțelese că tovarășul instructor nu-l chemase la el ca să-l laude, ci ca să se laude pe sine. Ca să se umfle-n pene în fața „tipei“ lui și ca să-l tazeze de bani. Bani, pe care-i primise pentru maculator... Iar el a stat aici, crezînd că tovarășul instructor îl iubește...

Se simți deodată grozav de rușinat. Ar fi vrut să fugă de-acolo, dar nu se mai putea clinti de umilit ce era; auzi cum tovarășul instructor o invită pe fată la cinematograful, văzu cum pleacă. Ieșiră pe poartă, dar instructorul nu-și întoarse nici măcar o dată privirea.

Simți ca o apăsare grea pe inimă și se întoarse la prietenii lui cu fruntea-n pămînt. Dar voia bună nu se mai lipi de el. Primii de la instructorul superior diploma cîștigată, fără să simtă urmă de bucurie.

— Ce-i cu tine, ești bolnav? Te-ai forțat prea mult, nu-i așa? îl privi atent instructorul superior. Ei, haide, băiete, du-te acasă și odihnește-te.

Pleacă. Dar gîndurile amare nu-l părăsiră nici pe drum.

— ... Atunci, de ce l-a chemat la el? Și banii?... îi primise doar pentru maculator. Biata mama, cum împarte orice bănuț! Nici măcar nu i-a spus dacă-i mai dă leul înapoi. Ce mai? L-a înșelat!

Își suflă nasul, gata-gata să-l podidească plînsul, pentru că asta-l amăra cel mai mult. De ce l-a înșelat? Ce păcat că tovarășul instructor superior nu știe să joace fotbal... — oftă.

Acasă, maică-sa îl primi încrunțată.

— Unde mi-ai stat atîta, băiete? E aproape unu și se închide brutăria; ce-o să vă dau de mîncare la prînz? Acum vine tat' tu acasă! Hai, du-te mai repede!...

El luă banii și sacoașa și o porni după piine.

Mergea pe strada Chintăului, cînd deodată îi ieși în cale un cîine. Era un cățeluș al nimănu, lăptos, cu urechile clăpăuge, cu o blană albă, murdară, prăpădit. Se-dea cu o lăbuță ridicată în aer și se uita curios la el: de unde vine, unde merge? Era un cățel prost, încrezător în oricine. Fu destul să-i facă un

singur semn, că se și repezi la el, țopăind bucuros, și cînd îl mîngie pe creștet, sări cu picioarele dinainte tocmai pe genunchii lui.

Și-și mișca coada mică și subțire o dată cu tot corpul.

— Ce cățel drăguț! — i se înmuie inima. Ce-i drept, e tare murdar, da-i drăguț foc. Ce păcat că nu-l poate duce acasă. L-ar duce cu dragă inimă, dar mama l-ar da afară cu el cu tot.

— Bine, bine, îl mai mîngie încă o dată, apoi se îndreptă: — Hai, pleacă, prietene!

Și o luă în goană spre brutărie.

Dar cățelul se ținu scai după el.

Se opri.

— Pleacă de aici, potaie!

Cățelul stătea și se uita la el.

— Pleacă! Marș! strigă la el supărat.

Surprins, cățelul s-a așezat jos, privind mirat.

— Hai, șterge-o! Întinde-o! și izbi cu talpa în pămînt, încrunțat. Dar deodată păli. Se gîndi cu groază că făcuse întocmai ca tovarășul instructor. Cățelușul acesta avusese atîta încredere în el și el l-a înșelat. Dacă-l calcă vreo mașină?... Se uită la cățelul ce ședea în mijlocul drumului. Vai, și uite acum-acum închide! se întoarse speriat spre brutărie. Dar nu se putea hotărî. Se uita descumpănit la cățelușul care-l privea mirat.

Auzi ca prin vis, cum se trag obloanele la brutărie.

Și inima lui se frînse deodată în două. Mai stătu o bucată de vreme, apoi își lăsă fruntea pe gardul de scinduri și-l podidi un plîns amar.

— Nu sînt de vină... Nu vreau să fiu explorator. Nu-mi trebuie pantofi galbeni... Nu vreau să fiu ca tovarășul instructor!...

Și lacrimile-i curgeau șiroaie.

Cățelușul de pripas se apropie de el și se culcă lînit de picioarele lui.

...Dac-aș fi fost pe acolo, m-aș fi dus și eu și l-aș fi mîngiat pe creștet.

In romînește de C. OLARIU

Tineretea TEATRULUI NOSTRU

de Costache ANTONIU
artist al poporului din R.P.R.

M-am temut — ca fiștecare om care nu se are prea la-ndemînă cu scrisul și care este îmbiat, totuși, la a-și pune păreri pe hîrtie — să nu mă pomenesc rotunjind cuvinte pompoase și răsunătoare despre Decadă. Ispita era pe aproape: din vârful condeiului și începuseră să se rostogolească, sunînd din coadă: manifestare grandioasă, amplă trecere în revistă a teatrului românesc, măreață... Le-am șters frumusețel, deși ele aveau mult adevăr. Dar nu-mi plac cuvintele mari.

...Am stat pe scaun de spectator 10 zile, am văzut 20 și mai bine de spectacole și s-au scurs sub ochii noștri aproape 1000 de actori. A fost copleșitor. E greu să spui — dar mi-te să scrii — ce se petrece în inima unui actor cu creștetul alb și cu zeci de ani de teatru, cînd vede așa ceva. Într-un singur deceniu a crescut, în țara romînească, un uriaș fără de seamă altădată... Dar s-o luăm încetîșor. Întîi cu dramaturgia noastră nouă — pentru că ea a dat numele și rostul Decadei. Am recunoscut — sau abia am făcut cunoștință — cu talentul unei fete deștepte, care se pricepe la oameni și știe să le dea suflare scenică, care are o replică scăpărătoare și, ca mai toate femeile, un lirism delicat: Ana Novac; am gustat hazul și sprinteneala tinerească a piesei lui Stoenescu și Sava ori limba de o rară frumusețe a autorilor „Împărătiței lui Machidon”; am prețuit iar inteligența și rafinamentul lui Horia Lovinescu ori nervul dramatic al lui Baranga. M-au bucurat multe din ce-am văzut. Dar, să-mi fie cu iertare, eu personal nu sînt încă mulțumit de ceea ce ne-au dat dramaturgii noștri (mai bine spus de ceea ce ne-au arătat în Decadă). Nu cred că n-or fi ei vrednici, dar nici nu cred că se omoară întotdeauna cu firea să facă dintr-o piesă tot ce trebuie: găsește cîte unul un subiect interesant, cu lucruri care se petrec acum, în zilele noastre, și o pornește bine; dar pe drum se împotmolește, mai aduce, peste firul povestirii, încă două, trei acțiuni secundare; o lasă apoi baltă pe cea dintîi, ne prezintă încă cîteva personaje noi, ca pînă la urmă să obosim cu toții: și el, dramaturgul, și noi, actorii, și spectatorii. Nu le zic toate astea cu morga unui critic de specialitate (la așa ceva nu mă pricep de fel), ci meșesugărește, ca un actor. Și, înaintea publicului, cel mai mult suferă actorul din cauza unei piese proaste, care îl obligă să spună sau să facă lucruri nefirești. Dacă au fost dramaturgi prin sălile Decadei, cred că au înțeles că nu mai au dreptul să facă piese slabe: nu le mai acceptă nici publicul nostru (și cum s-a mai învățat să judece ce e bun și ce nu!), nici actorii.

Și acum, despre actori, despre teatrele din regiuni. Abia acum, cînd s-au perindat unul după altul prin fața noastră, am avut revelația forței pe care o reprezintă astăzi teatrul românesc. Avem teatre bătrîne de peste 100 de ani, dar parcă nicicînd scena romînească nu a fost atît de tînără ca astăzi. Și ceea ce spun nu sînt vorbe goale. Există un suflu nou, o prospețime pe care le-au adus, în toate teatrele noastre, tinerii ieșiți în ultimii ani de pe băncile Institutului.

Am auzit că unora li s-a urcat la cap că sînt „vedete”, că afișează o copilărească boemă și o naivă bravadă a disciplinei. Asta nu e sănătos și merită să fie bine trasi de urechi! Dar sînt convins că o să le treacă. Au acești tineri o pasiune pentru arta lor, o înțelegere și o dăruire care te farmecă și te emoționează. Se simte că au venit cu un fel nou de a vedea viața și arta, că au o educație nouă. Oare nu e grăitor faptul că cel mai tînăr teatru din țară, cel din Galați (abia înființat), a dat cu „Preludiul” Anei Novac unul din cele mai frumoase spectacole pe care le-am văzut în ultimii ani? (și asta vă spune un om care, la cît teatru a văzut, nu se mai lasă așa ușor impresionat!). Sau sora sa cu puțin mai mică, secția romînă a teatrului din Oradea, și ea mai a născută, nu ne-a desfătăt cu un spectacol admirabil, realizat după o piesă destul de palidă („Inima noastră” de Valeriu Luca), din care colectivul brăilean n-a reușit să facă mai nimic? Din atîtea „Împărătițe” cîte am văzut, cea mai autentică ne-a prezentat-o micul colectiv al teatrului din Turda, după cum un alt teatru tînăr, cel din Baia Mare, ne-a oferit un foarte interesant spectacol cu „Ultima oră”. Au luat-o teatrele mezine și înaintea bătrînilui teatru craiovean, care ne-a cam dezamăgit cu calitatea-i mediocră, și înaintea celui clujean, de la care așteptam mai mult, și care a făcut cam cenușie o piesă sprintărară, și a celui timișorean, care n-a știut să-și distribuie și să-și valorifice actori de talent. Numai ieșenii mei s-au arătat tineri, cu toată vîrsta înaintată a teatrului lor, și ne-au oferit un frumos spectacol cu „Horia” lui Davidoglu. Și dacă e să recunoaștem merite, trebuie să-i felicităm călduros pe colegii noștri maghiari de la teatrele din Tg. Mureș, Cluj, Oradea și Baia Mare. Spectacolele pe care ni le-au prezentat („Furtună în munți”, „Cîntecul sfărîmată” și „Zile obișnuite”) au dovedit nu numai talent și sîrguință, ci și o subtilă cunoaștere a științei teatrului, o măiestrie — cum îi zicem noi — remarcabilă.

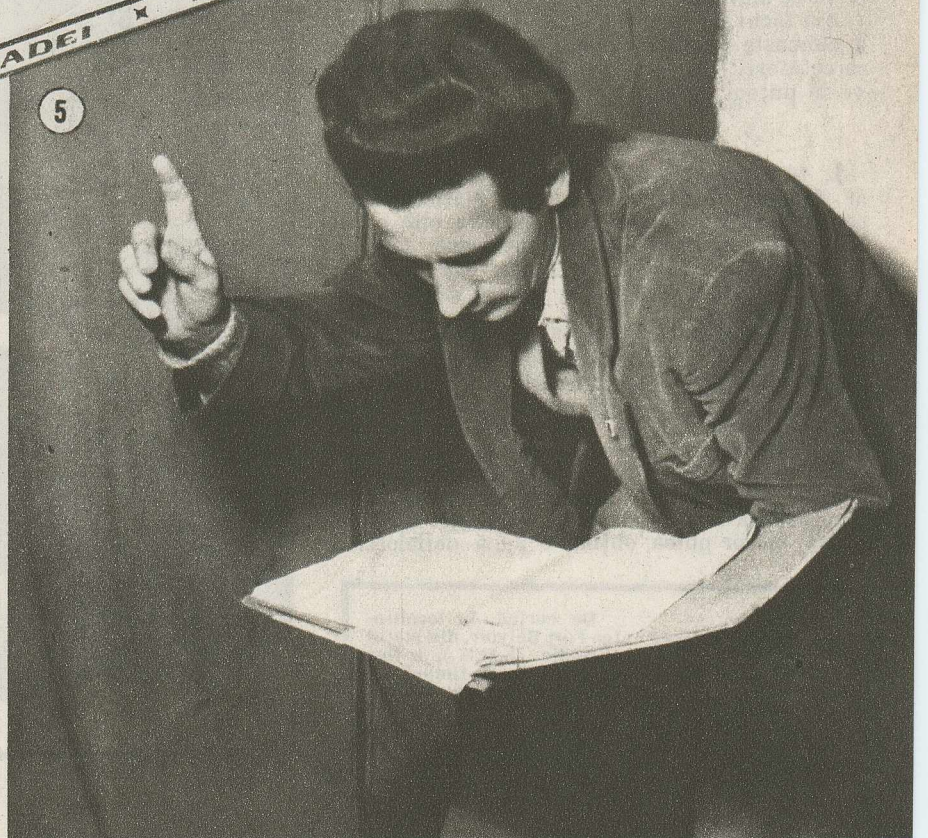
★

Decada ne-a adus bucurii, dar ne-a și amărît uneori.

Nu avem încă destui regizori buni. Și această lipsă s-a făcut simțită nu într-un singur spectacol. Lucrul nu e nou pentru noi; semnalul a fost tras mai demult, dar nădăjduim să nu mai trebuiască a-l repeta. Cînd vom avea în fiecare oraș cîte un tînăr talentat ca: Crin Teodorescu (Galați), Graf Ladislau (Oradea), Constantin Anatol (Cluj), Constantin Dinischiotu (Pitești), Mihai Dimiu și György Harag (Baia Mare), o să putem începe să ne liniștim. Pînă atunci, însă, trebuie să punem cu toții mîna, și să nu așteptăm vreo Decadă ca să ne cunoaștem confrății din țară. E bine să mai mergem și noi pe la ei — și sînt convins că n-o să ne strice: poate mai întinerim și noi pe lîngă ei.

- 1 Grea treabă să fii în același timp regizor tehnic și actor (chiar dacă, în această ultimă calitate, nu ai de rost în „Impărătița lui Machidon” mai mult de un cuințel-două).
- 2 Nu e prea comod să urmărești spectacolul din culise. Spre convingere, priviți-i pe acești doi tineri actori gălățeni.
- 3 Regizorul Al. Finți, în mijlocul citoroa dintre foștii săi studenți. Precum se vede, reîntâlnirea e din cele mai agreabile...
- 4 Înainte de a intra în scenă, o vorbă de duh îți mai potolește parcă tracul. („Impărătița lui Machidon” pe scena Teatrului de Stat din Sibiu).
- 5 „Fii atenți, că-mi încurcați luminile!”. În culisele spectacolului dat de teatrul ploestean, cu piesa lui Victor Ion Popa „Tache, Ianche și Cadîr”, regizorul tehnic domnește în chip absolut...
- 6 Un ultim retuş înainte de intrarea în scenă... Cochetăria nu lipsește, pare-se, nici actriței mezine a Teatrului de Stat din Ploești.

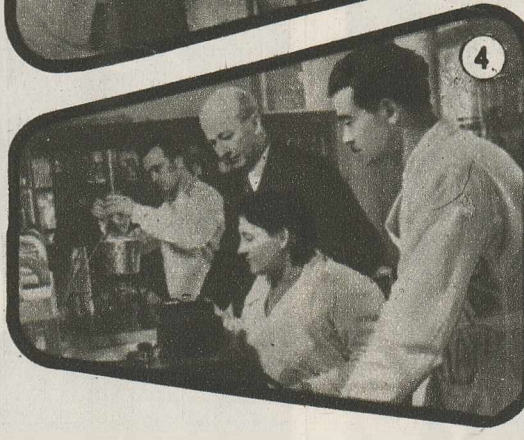
ȘTIINȚĂ și gastronomie

Un nou produs alimentar, o nouă conservă, un nou sortiment de salam... Sînt surprize pe care le avem aproape ori de cîte ori intrăm în magazinele „Alimentara“. Dar puțini dintre noi știu că pentru realizarea și punerea în fabricație a fiecărui produs, au lucrat luni de zile, zeci și zeci de oameni de știință. Avînd cele mai diferite specialități — medicină, chimie, agronomie — ei studiază împreună, în laboratoarele Institutului de Cercetări Alimentare, o vastă gamă de probleme, a căror rezolvare e menită să indice noi posibilități de economii și raționalizări în industria alimentară și să pună la dispoziția consumatorilor noi produse, din ce în ce mai bune.

Am făcut de curînd o vizită la Institut pentru a cunoaște problemele noi pe care le studiază cercetătorii. Și, cu ajutorul fotoreporterului, vi le putem prezenta și dumneavoastră.

★

1. 10 kilograme hidrolizat de carne, cam cît ar încăpea într-un borcan mai măricel, este o cantitate suficientă pentru a prepara cîte o porție de supă unui grup de 100 persoane, timp de 22 zile. „Hidrolizatul de carne din care am luat o bucățică cu penseta, nu se găsește încă într-o fază finită; carnea a fost pînă acum tocată, hidrolizată, filtrată și concentrată sub vacuum, în laboratorul secției; acum urmează să fie mărunțită, comprimată și transformată în pastile asemănătoare acestora — ne spune doctorul Dan, care a realizat acest nou produs. — Fabricate pe scară industrială, aceste comprimate vor constitui o plăcută surpriză pentru gospodine și... burlaci. Aruncînd o singură pastilă într-un sfert de litru de apă clocotită, ei vor putea obține o supă delicioasă și

cel puțin tot atît de hrăitoare ca și supele preparate în mod obișnuit“.

★

2 Toate gospodinele știu că, în timpul verii, drojdia se păstrează greu, fiind ușor alterabilă. Serviciul „Fermentații“ al Institutului a găsit o metodă de păstrare, prin uscarea a drojdiei; aceasta este strecurată printr-o presă din care iese sub formă de firicele și apoi deshidratată cu ajutorul unor curenți de aer. Drojdia uscată obținută în acest fel nu se mai alterează, păstrîndu-și în același timp întreaga putere de panificație.

Experimentată la moara „Constantin David“, drojdia uscată a dat rezultate pe deplin satisfăcătoare. În fotografie îi puteți vedea pe inginerul Ilie Vasilescu, laureat al Premiului de Stat, pe inginerul Constantin Cojocaru și pe chimistele Carmen Foța și Viorica Iliescu, verificînd puterea de creștere a drojdiei, după un an și jumătate de la fabricarea ei.

★

3 Ați folosit probabil laptele praf românesc, preparat din lapte integral. În curînd veți putea cumpăra de pe piață un nou sortiment lapte praf, parțial smîntînit. Noul produs are caracter dietetic, fiind indicat în alimentația mixtă și artificială a sugarilor sub patru luni, precum și în alimentația copiilor care au suferit tulburări digestive acute. Iată-i pe inginerii Gh. Chintescu și Toma Carol, lîngă aparatul de pulverizare „Krause“ cu ajutorul căruia au obținut acest produs

★

4. În acest laborator, inginerul I. Marinescu, chimista F. Tălpășanu și chimistul M. Cotuțiu, cercetători ai serviciului „Conserve“, lucrează sub îndrumarea profesorului N. Satinover la obținerea unui concentrat de vitamină „C“ care va servi la vitaminizarea geleurilor, gemurilor, marmeladelor și siropurilor de fructe. Un singur pahar de sifon căruia i s-au adăugat 25 cm c. de sirop vitaminizat — adică de sirop ce conține concentrat vitaminic — va avea o valoare vitaminică egală cu 130 gr lămîie, sau pe rînd cu: 450 gr salată verde, 700 gr caise, sau 1300 gr struguri.

În afara concentratelor de vitamină „C“ care se extrag din măcieș, serviciul „Conserve“ extrage din drojdie de bere reziduală, concentrate de vitamine din complexul B, cu care se vor vitaminiza diferite sorturi de pîine, biscuiți, halva și conserve.

○ INTERESANTĂ ÎNTILNIRE

De curînd, în localitatea Fort Belvoir, din statul Virginia (S.U.A.), a fost descoperită, în timpul lucrărilor pentru construirea unei instalații atomice experimentale, o buturuga de copac, despre care savanții au stabilit că datează din primele timpuri glaciare și că ar avea, deci, o vîrstă de 80.000-130.000 ani. Fosila a fost așezată la intrarea clădirii, ca simbol al întîlnirii erei atomice cu epoca glaciară.

○ NOUĂ FIBRĂ SINTETICĂ ȘI ZAHĂR DIN... LEMN

Cunoscutul profesor Shinku Sasaki de la Universitatea din Kynshu a comunicat recent forurilor științifice japoneze competente, un ingenios procedeu de extragere, din ulei de ricin, carbune și petrol, a unei fibre speciale, mai rezistentă și mai ușor de vopsit de cît fibra sintetică de nylon.

De asemenea, laboratoarele „Noguchi“ din Tokio au reușit să producă, de curînd, glucoză din lemn. În urma rezultatelor obținute, s-a început construirea unei instalații pentru producerea experimentală a noului zahăr sintetic.

RINICHI ARTIFICIALI

La una din clinicile medicale din Budapesta se experimentează actualmente un nou aparat — rinichiul artificial — construit de un colectiv de tehnicieni și medici. Noul aparat e menit să înlocuiască, din punct de vedere funcțional, rinichiul bolnav, pînă cînd acesta, însănătoșit, începe să-și rela normal funcțiunea de filtrare a substanțelor toxice din organism și de eliminare a lor.

Din toată lumea

„JAWA 50, MEZINA“

Mezina motocicletelor cehoslovace „Jawa“ a fost de curînd creată de constructorul Iosej Iozif, de la uzinele „9 Mai“ din Praga. Concepția realizării motocicletei să aibă un preț accesibil, cheltuielile de exploatare să fie reduse, să poată fi utilizată pe diferite terenuri și să ofere optima comoditate în timpul mersului.

Construcția simplă a „Jawei 50“ îndeplinește toate aceste cerințe. Ea are un motor în doi timpi cu piston plat și schimbător de viteză într-un monobloc. Cilindrul culcat are un volum de 49,5 cm.c., o cursă de 44 mm și un alezaj de 38 mm. Motorul de 1½ c.p., fiind de construcție modernă, îi asigură orice urcuș, fără efort. Vehiculul cîntărește numai 48 kg.

Cu această nouă construcție, uzinele cehoslovace „Jawa“ răspund din plin numeroaselor cerințe de motociclete ieftine și economice, care îi sînt făcute atît de piața internă, cît și de cea externă.

„CEASORNICUL MONDIAL“

Nu demult a fost realizat în Danemarca un interesant mecanism, de care danezii sînt foarte mîndri și pe care îl socotesc a opta minune a lumii. Este vorba de un așa-numit „ceasornic mondial“, combinat cu un calendar valabil pentru 570.000 ani. Începută de renumitul maestru ceasornicar Jen Obsen, complicata construcție nu a putut fi terminată de acesta, care a murit între timp, și a fost continuată și desăvîrșită de maestrul Otto Mortensen. Otto Mortensen pretinde că ceasornicul realizat va avea cel mult o întîrziere de o secundă la 1.000 ani!

EXPOZIȚIA INVENȚIILOR

La Bruxelles (Belgia) a fost recent organizată o „Expoziție a invențiilor“, în care au fost expuse peste 500 de soluții inventive pentru diferite probleme privind industria cît și viața de fiecare zi.

Pentru înălțarea monotoniei aceluiași și aceluiași peisaj pe care îl vedem prin fereastra casei, un inginer belgian a propus o soluție radicală: o casă care se poate roti; doi inventatori italieni s-au oferit să vină în ajutorul celor care nu știu niciodată ce zi este și au prezentat, ca atare, un interesant „calendar circular perpetuu“; un inginer francez a adus în expoziție un ceas deșteptător permanent, prevăzut cu o sonerie care poate fi reglată, după dorință, pentru a anunța o anumită oră, zi sau lună, precum și un anumit an. Ceea ce a stîrnit însă cea mai mare senzație în rîndul publicului vizitator a fost, fără îndoială, chitara pneumatică, cu care se poate cînta după ce se introduce aer într-însa. Ciudata chitară poate fi folosită și ca punga pentru păstrarea apei calde.

Montmartre

de Valentin LIPATTI

...Într-o seară umedă de octombrie — era prin 1937 — am urcat și eu în Montmartre, cu câțiva colegi de liceu. Acolo, în piața Dancourt, anacronică și cuminte ca un fund de provincie, străjuia pe atunci, și mai dăinuie și astăzi, teatrul „De l'Atelier”. Se juca „Iuliu Cezar” de Shakespeare. Spectacolul ne-a plăcut foarte mult: și titlul lui Marc Antoniu, și presimțirile Calpurniei, și decorul, și atmosfera „română”... Dar, mai presus de toate, ne-a impresionat interpretul lui Cassius, un omuleț adus de spate, cu profil de babă, cu vocea stranie ce-ți pătrundea în suflet de nu mai puteai s-o uiți vreodată. Era Charles Dullin. Dullin, al cărui nume se impusese publicului parizian și care, de aproape 20 de ani, plătise o artă nouă în „atelierul” său, Dullin, rămas fidel mării linii realiste a lui Antoine, era alături de Copeau, de Jouvet, de Gaston

Baty, de Pitoeff, animatorul genial al teatrului francez modern, dezbrătat de rutina și praful așternut în acea vreme la „Comédie” sau la „Odeon”, ca și de facilitățile exasperante ale teatrului boulevardier... Cine, din câți l-au văzut, îl va uita vreodată pe Dullin în Volpone, în Harpagon, sau recitând „Balada spînzuraților” a meșterului François Villon? Dullin a trăit ca o mare flacără pură, mistuindu-se nebunește pentru teatru. A fost poate cel din urmă mare actor ambulant al Franței, ultimul strănepot al menestrelilor și jongleurilor, cu eroismul, spiritul de aventură și entuziasmul juvenil necesar. În „atelierul” său a descoperit autori, a ridicat actori, a dus teatrul francez pe culmi ale realismului, punînd pe tot ce făptuia pecetea harului și strădaniei sale neostenite.

„De l'Atelier” își duce astăzi viața pe care i-a dat-o Dullin. Conducătorii din 1940,

cu gust și cu pricepere, de André Barsacq — unul dintre cei mai străluciți colaboratori ai lui Dullin — „Atelierul” a rămas credincios țelurilor programatice fixate de bătrînul meșter, Molière și Gogol, Shakespeare și Dostoievski stau în repertoriu alături de Pirandello, Marcel Achard sau de ultimele creații ale lui Jean Anouilh.

Cele trei spectacole pe care compania lui André Barsacq le prezintă publicului bucureștean dovedesc de altfel varietatea repertoriului și discernămintul alegerii lui, pe acea linie de fantezie, de umor și de satiră imprimată odinioară de Dullin. Henri Monnier și Labiche îl fac pe spectator să rîdă cu lacrimi, dar să simtă totodată și ridicolul situațiilor și conflictelor dintr-o lume apusă. Din opera dramatică atât de bogată a lui Anouilh, André Barsacq prezintă „Balul hoților” — un bal al escrocilor din lumea „bună”, cu intrigi și „regăsiri” pasionante, din care dragostea iese învingătoare. Sentimentul de puritate, constant la personajele pozitive ale lui Anouilh, se regăsește și aici prin condamnarea cupidității și a afacerismului lumii capitaliste.

„Întîlnirea de la Senlis”, mai pirandelliană prin tema dublei existențe a eroului, pune, cu fantezia și dramatismul care-l caracterizează pe Anouilh, problema raporturilor dintre libertatea individului și constrîngerea de către un mediu dat, în care fericirea e adesea o vorbă aruncată în vînt. Aparținînd așa-numitului ciclu de „piese trandafirii” — spre deosebire de ciclul „negru” al lui Anouilh — „Balul hoților” și „Întîlnirea de la Senlis” sînt departe de a fi o „artă gratuită”: ele îl fac pe spectator să tragă singur anumite concluzii asupra lumii și vieții.

Serile bucureștene ale „Atelierului” sînt luminate însă de prezența celui mai tînăr dintre dramaturgii francezi, actor ambulant și om de teatru ca și Dullin, nepermis de tînăr pentru respectabila-i vîrstă de 334 ani. Vrăjitorul acesta care suprimă distanțele și timpul se numește Jean-Baptiste Poquelin. Rîsul lui Scapin răsună pe scena noastră ca un mesaj autentic al spiritului galic. Căci orice teatru din Franța e, de cele mai multe ori, o „casă a lui Molière” și orice „casă a lui Molière” e o casă a poporului francez.

Scenă din piesa „Întîlnirea de la Senlis” de Anouilh.

„Atelierul” vă prezintă „Înmormîntarea” de H. Monnier

1 Jean Anouilh

2 Jacques Ramade

3 Edith Lansac

4 Jean Bertho

Desen de Nell COBAR

ne Theodorescu, Dan Deșliu, Eugen Jeleanu, Maria Banuș, Alfred Il Sperber, Nina Cassian, Veronica Porumbacu, Dumitru Corbea, Eugen ă; iar starterul — criticul Ovid S. Crohmălniceanu — le urează mai mult în zborul spre culmile poeziei. Înceț, dar sigur pe tractorul său, V. Em. Galan te ogoarele gospodăriei de stat „Barăgan”. Firavul păstor nu este Niculae Moroci însuși părintele sau literar, Marin Preda. Poetul Demostene Botez se află ună cu alți... tineri în mașina revistei „Tânărul Scriitor”, în timp ce criticii l duc spectaculoase dispute în coloanele revistelor literare, spre disperarea tinerilor care așteaptă să fie îndrumați. Eusebiu Camilar și-a procurat un covor at cu care se deplasează pe terenul celor 1001 de basme. Se pare că nici tinerii

scriitori Titus Popovici, Francisc Munteanu și Al. Andrițoiu nu se vor lăsa mult așteptați cu noile lor cărți. Iată-i, în sfârșit, și pe câțiva dintre dramaturgii noștri: Mircea Ștefănescu, Horia Lovinescu, Lucia Demetrius și Ana Novac, pe care strălucitul lor înaintaș Ion Luca Caragiale îi aplaudă la scena deschisă, în calitate de spectator. Dacă n-au încăput acei toți scriitorii noștri valoroși — nu din vina lui Nell Cobar, ci a spațiului — aceasta nu înseamnă că „Flacăra” nu e bucuroasă să-l găzduiască în paginile ei. Tuturor scriitorilor noștri, celor de față ca și celor ce lipsesc din desen, noi le urăm, cu prilejul primului lor Congres, să pășească mereu înainte spre un nou avânt al creației literare, să dea opere tot mai multe și mai bune, spre bucuria cititorilor și mândria culturii noastre socialiste.

O întâmplare

de Kazimierz BRANDYS

Mi-a povestit-o un prieten, literat. Notez din memorie:

„De cîtva timp mă aflu în căutarea unor subiecte contemporane. În cărțile mele de pînă acum a fost vorba de întâmplări vechi, de dinainte de război. Înțelegi, desigur, cît este de jenant. Mă simțeam ca un om care folosește de fiecare dată timpul trecut, care nu poate să spună: iubesc, ci numai: am iubit. În modul acesta nu poți cuceri simpatia nimănui. N-am cucerit simpatia cititorilor, iar autorii de recenzii m-au lăudat un pic doar din complezență.

Într-o bună zi m-am hotărît să termin cu toate acestea. Era o zi frumoasă de primăvară; cerul avea culoarea ochilor unei fete pe care am cunoscut-o cîndva. În această zi mi-am zis: ajunge! Astăzi vei porni întru întâmpinarea zilelor în care viețuiești; prea puțin ți-ai udat tălpile, căutînd un vad între țărături. Acum va trebui să te avinți cu capul înainte în viltoarea contemporană...

M-am decis să scriu despre construcție. Așa mă sfătuiseră criticii. Am început să caut un edificiu tipic, obișnuit, nu prea mare, ca să nu mă pierd în el. O construcție varșoviană de rînd. Niciodată în viață n-am căutat lucruri neobișnuite. Consider că adevărul are nuanțarea șie a lucrurilor de rînd. Tocmai așa trebuia să fie lucrul căutat. Prime. legături le-am stabilit în decurs de cîteva săptămîni.

Eram pregătit să îndur o decepție. Cunosc răceala contactului dintre vis și realitate, răceala aspră, dureroasă, a pragului dintre ele. Da, mult timp n-am putut să găsesc edificiul căutat. Dar nu m-am lăsat învins. Dacă sufletul meu are măsele, să știți că și le poate înțelege zdravăn. Am traversat orașul de la un capăt la altul. Am făcut destulă anticameră în fața ușilor directorilor și inginerilor. Am călcat destul prin nisip și lut. Muncitorii mă cunoșteau acum din vedere.

Apoi au început ploile. Cerul a devenit plumburiu. Semăna cu ochii unei alte fete pe care am cunoscut-o cîndva. Locuiesc la o margine îndepărtată a orașului. Știți cum arată fața locului: doar șes gol, un teren cu cartofi și ceva garduri. Paznicul casei face drumul pînă la Czerniaków, călare. Comunicația cu centrul orașului este foarte grea. Și totuși, în fiecare zi, dimineața, izbuteam să fac drumul acesta. Cu autobusul, apoi cu tramvaiul, cu troleibusul, din nou cu autobusul. Pînă la șantier.

Aici, pe șantier, oamenii sînt grozav de ocupați: muncesc. Puțini sînt acei care pot găsi cîteva clipe libere, spre a lămuri unele probleme. Umblu de colo-colo, mă uit la temelii, notez fețele mai interesante, uneori acostez în treacăt vreun zidar: „Cum mai merge, cetățene?” De regulă primesc răspunsul: „De, așa și-așa”. Și trebuie să mă întorc la capătul celălalt al orașului. Cu autobusul, apoi cu troleibusul, cu tramvaiul, din nou cu autobusul. Terenul cu cartofi, gardul, mîncarea rein-călzită... Așa s-au mai scurs cîteva săptămîni. Am mai sfredelit o gaură în cureaua de la pantaloni.

Fără fard

Timp de 33 de zile un grup de cunoscuți ziaristi sovietici au vizitat Statele Unite ale Americii.

Din delegație au făcut parte: B. Polevoi, reprezentînd ziarul „Pravda” (conducătorul delegației); V. Poltoratki de la ziarul „Izvestia”; A. Sofronov de la revista „Ogoniok”; B. Izakov de la revista „Mejdunarodnaia Jizn”; N. Gribaciov de la „Literaturnaia Gazeta”; A. Adjubei de la „Komsomolskaia Pravda” și V. Berejkov de la revista „Timpuri Noi”.

Multe și felurite sînt impresiile culese de reprezentanții presei sovietice în cursul călătoriei lor în S.U.A. Ele au fost împărțite opiniei publice prin zeci de articole, reportaje și note de drum, apărute în coloanele

presei. Deosebit de interesante sînt acele materiale prin care ziaristii sovietici vorbesc despre colegii lor americani și despre presa din S.U.A. în general.

Materialul pe care-l publicăm constituie o sinteză a acestor relatări, pe cît de sugestive pe atît de substanțiale.

★

Prima zi a sosirii lor la New-York, ziaristii sovietici au consacrat-o vizitei la redacția ziarului „New-York Times”. Sediul acestui mare ziar american se află într-un zgîrînor a cărui formă amintește un fier de călcat. „New-York Times”, unul dintre cele mai influente ziare din S.U.A., a intrat în al 105-lea an al existenței sale. Tirajul său zilnic este de

peste 500.000 de exemplare, iar duminica se dublează, el fiind totuși cu mult inferior tirajelor cu care sînt obișnuiți ziaristii sovietici în țara lor.

(În comparație cu anul 1952, numai tirajul ziarului „Pravda” a crescut cu peste 2.000.000, iar al ziarului „Komsomolskaia Pravda” cu 600.000 exemplare). În schimb, ziarul american este foarte voluminos. El are un număr mare de pagini înșesate cu reclame; poate fi pe drept cuvînt comparat cu o saltea. Se pare însă că americanii s-au obișnuit într-atît cu ele, încît dacă într-o bună zi ar dispărea toate reclamele, americanul nu ar mai ști ce ar avea de făcut și unde să se ducă după... cumpărături. Această remarcă a scriitorului Howard Fast vine s-o întărească pe aceea a ziaristului sovietic Berejkov, care la rîndul său a avut impresia că, prin marea reclamă, firmele americane se adresează unor oameni peste măsură de pasivi, care nu și cunosc propriul lor interes.

În ceea ce privește orientarea ziarului, la a cărui alcătuire contribuie 800 de oameni și peste 100 de corespondenți din străinătate, ziaristilor sovietici li s-a răspuns că „New-York Times” se străduiește să fie obiectiv. În sprijinul acestei afirmații, s-a amintit atitudinea adoptată de ziar în ultimii ani cu prilejul campaniilor pentru alegerile prezidențiale, cînd „New-York Times” se pronunța trei zile pentru candidatul democrat și alte trei zile pentru cel republican (că între programele celor două partide nu există nici o deosebire este un fapt notoriu).

Un alt argument adus în sprijinul obiectivității lui „New-York Times” ar fi faptul că articolele care exprimă părerea redacției într-o problemă dată se publică numai într-una din paginile ziarului, celelalte pagini fiind rezervate știrilor de la fața locului care exprimă două, trei, sau chiar patru puncte de vedere, precum și reclamelor.

„Aceasta se face în interesul obiectivității — au spus americanii. Noi vrem ca cititorul să-și formeze el însuși o părere proprie...”

— Lăudabilă grijă pentru cititori, spune Gribaciov. Dar ca profesioniști, atît noi cît și ziaristii americani, înțelegem perfect de bine că oameni și nu automate sînt acei care culeg, selecționează și prelucrează aceste știri...

Grija presei americane pentru asigurarea „obiectivității” au putut s-o constate ziaristii sovietici, citind știrile externe din „New-York Times” în legătură cu livrările de armament cehoslovac Egiptului. Ștatești un prieten al Egiptului? Prea bine, veți găsi în pagină punctul de vedere al guvernului egiptean. Simpatizați cu Israelul? Poftim, citiți știri și documente din sursă israeliană. „Dar eu, remarcă Polevoi, împărțesc punctul de vedere al Cehoslovaciei, care a vîndut armament pe baza obișnuirilor tranzacției comerciale, fără nici un

Lin Varsovia

Ilustrații de N. POPESCU

Îți mai aduci aminte de Stas M...ski? Da, același. În mod obișnuit, trei trimestre e pe teren. L-am întâlnit în cartierul Praga. Așteptam tramvaiul spre Zeran. Ploua. Cerul dispăruse. E lucru ciudat: în zilele ploioase mă îndoiesc de mine însumi. Stas mi-a spus atunci că în Varșovia nu voi găsi nimic corespunzător. Aici, la noi, se construiesc doar locuințe: două camere și bucătărie, un procent redus de efect patetic. Pe teren e însă altceva. De pildă, la o depărtare de 30 km de Varșovia, se construiește un mare edificiu industrial, ceva tocmai în genul căutat de mine: imaginea impunătoare a unui obiectiv contemporan.

Am plecat a doua zi într-acolo cu autobusul. Stas îl cunoștea pe inginerul-șef, un om admirabil, care ne-a condus prin șantier. Cerul se înseninase puțin. Cunoști locul: pini, nisip. Deasupra săpăturilor fluierau graurii; pădurea pătrundea în șantier din patru părți. Ne-am așezat pe niște scânduri. Am întrebat dacă nu s-a ivit cumva vreun conflict nou.

Inginerul dădu din cap și-mi răspunse că aici totul așteaptă condeșul scriitorului. Chestiuni mari, oameni admirabili. „În sfârșit!” mi-am spus în gând. L-am cinstit cu o țigară. „De pildă, zice inginerul, uită-te la Kowalczyk, șeful sectorului II, un om minunat...”

Tocmai mă pregăteam să scot de la el ceva amănunte, când dintr-o baracă se năpustiră doi oameni admirabili, strigând și gesticulând: — Tovarășe inginer! tovarășe inginer! — Ce s-a întâmplat? strigă inginerul. — Betoniera de la sectorul II s-a stricat! — Din nou acest păcătos de Kowalczyk?! — vociferă inginerul — am să-i arăt eu îndată! și se scuză față de noi pentru o clipă.

După o așteptare de o oră, amîndoi eram bine bronzați. Stas arunca conuri veveriței; apoi ne-am jucat „de-a colonia” cu briceagul meu. La orele două mi-am îmbrăcat cămașa; mai aveam de lucru acasă. Ne-am grăbit spre stație. — Vezi, surise Stas, și-am înlesnit un contact.

Am mai fost acolo încă de două ori. Apoi din nou au urmat câteva zile mohorite; în cartierul nostru comunicația se împotmolise din nou. Cu greu putea omul să se urnească din casă. Vântul sufla, zgâlțind gardul, care de-abia se mai ținea. Într-o bună zi a telefonat Stas. A întrebat ce mai e nou pe șantier. De fapt, nu știam ce să-i răspund.

„Nu fi supărat — mă lămurii el — ai nimerit un caz rar: un

edificiu impenetrabil. Se pare că aceasta este o expresie tehnică, în limbajul celor de pe teren.” Mi-a promis să găsească o altă construcție, extrem de interesantă, lângă Radom. În zilele următoare am fost ocupat la Uniune: am organizat o ședință plenară cu un referat pe tema: Cum poți pătrunde pe teren?

Nu știu cum s-au petrecut lucrurile, dar am pierdut contactele anterioare, iar ultimul, cel mai nou, s-a întrerupt. O săptămână am zăcut cu temperatură: gripat, probabil din cauza ploilor. Stas mi-a trimis o carte poștală din Zakopane, informându-mă că încă n-au început lucrările la construcția de lângă Radom. Apoi am făcut cunoștință cu o fată oarecare.

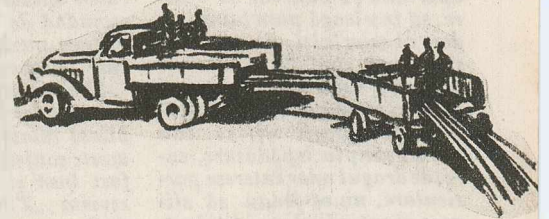
Ochii ei aveau o culoare care nu semăna de loc cu cea a cerului: erau castanii deschiși cu ape verzui. Nici nu mai știu cum s-a întâmplat. Ne-am întors împreună, după o excursie în afara orașului. Și în prima zi, în zori, am fost treziți de o zarvă nespuse de mare. Am crezut că vizez un bombardament și am vrut s-o string și mai aproape de pieptul meu. Dar ea nu mai era lângă mine.

— Privește, strigă ea, ce privești!

M-am dat jos din pat și mi-am tirștit pașii pînă la fereastră. Nu era vis. Un tractor cu trei remorci huruia chiar sub odaia mea: intrase pe poartă și se îndrepta spre gardul meu... Mă frec la ochi, mă uit mai departe: dincolo de gard se mișcau câțiva oameni îmbrăcați în salopete, roabele zornăiau pe podețe și peste tot — omule! oare îți poți crede ochilor? — macaralele se mișcau în sus și în jos, ca turbate... Privesc și încerc să mă conving că-i totuși un vis; dar nu: o nouă săpătură pentru temelii, iar de sus un strigăt teribil: „Dii, căluțule!” — venea de la megafonul instalat pe un turn. La dreapta — trei etaje în stil vienez, cu colonade; la stînga — două blocuri în roșu, ridicate pînă la acoperiș. O așezare întreagă! Chiar sub nasul meu s-a înălțat construcția aceasta, iar eu nici măcar n-am observat-o. O construcție obișnuită, varșoviană. Tocmai așa cum am căutat-o...

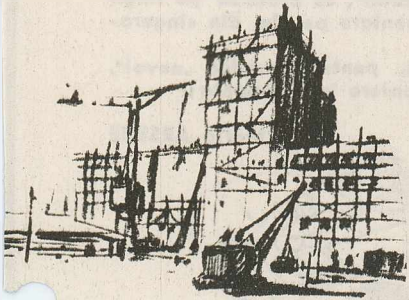
— Poți s-o descrii — l-am sfătuit. Este un subiect frumos pentru o povestire lungă.

— Nu-ți rîde de mine, mi-a răspuns. Ce se poate descrie aici? Propria mea orbire? Doar eu n-am văzut nimic!

A văzut doar pădurea și pe fata aceea frumoasă. A văzut autobusul plin de oameni și cerul împodobit cu nori. A văzut veverița care rodea un con de pin și pe omul care construia. I-a pătruns în ficcare zi gândurile și i-a descoperit speranțele. Și, totuși, zice că n-a văzut nimic.

În românește de I. DAN

dedesubt politic, fără a impune nici un fel de condiții clientului. Unde e punctul de vedere al Cehoslovaciei?” „Da, aveți dreptate, să vedeți... Punctul de vedere cehoslovac lipsește din pagină”. „Nimic de spus, conchide Polevoi, obiectiv expunere a tuturor punctelor de vedere!”

Ziaristi sovietici au mai vizitat, printre altele, și redacția lui „Cleveland Press”. Aici ei au putut vedea cum colaboratorii literari ai ziarului lucrează cu toții într-o singură cameră mare, fiecare stînd la o masă. „Nu s-ar putea spune, observă Gribaciov, că acestea ar fi condiții optime pentru reflecție și meditație, dar în schimb nu ai cum să stai la taifas la telefon.” Șeful secției stă și el în aceeași cameră, în dosul unei despărțituri de sticlă, avînd astfel posibilitatea să-i vadă pe toți, să dea dispoziții și să supravegheze executarea lor. Acest sistem, denumit „Moartea leneșilor!” sau „Nu căsca, ține pasul!”, e în vigoare

în toate redacțiile ziarelor din America.

Presă americană este mare, energică, zgomotoasă; în țară există o vastă rețea de ziare, reviste, posturi de radio și televiziune; totuși, din cauza informării unilaterale, americanul de rînd nu reușește să cunoască mai nimic serios despre alte țări, după cum nu cunoaște prea bine nici cele ce se întîmplă în propria lui țară. Lui nu-i place politica; o privește cu ironie. Pe drept cuvînt, cum ar putea să-l intereseze politica, dacă la 30 de rînduri de știri externe contradictorii și tendențioase, el este nevoit să citească 1000 de rînduri de știri despre crime, jafuri, noi pălării, accidente de avion, predicții despre aventurile galante ale diverselor dansatoare sau stele de cinema. Faptul că nu se prea interesează de politică nu înseamnă totuși că americanul de rînd nu urăște războiul. El știe doar că războiul îl va despărți de familia sa, îi va distruge căminul. În S.U.A.

ziarele și revistele aparțin unor persoane și societăți particulare, ceea ce explică pe de o parte zelul cu care ele apără în primul rînd interese particulare, iar pe de altă parte caracterul contradictoriu al știrilor interne și externe apărute în presă. Este limpede că și aici își spun cuvîntul aceleași interese contradictorii ale firmelor și monopolurilor din S.U.A. și tocmai în aceasta constă cea „libertate a presei” despre care se vorbește atît de mult în America.

Iată pe scurt cum a văzut N. Gribaciov această mult trimbițată „libertate” a presei americane: „Vrei să te exprimi liber? — fă-te proprietar de ziare; nu ai bani? — soțeste la urechea vecinului ideile inteligente ce-ți trec prin cap; iar de ești proprietarul unui ziar, ia aminte și nu ataca pe cei mai puternici decît tîne, căci altminteri vei fi doborât... Cît despre critica acțiunilor guvernului, critică cît poțesti, dar numai în măsura în care acest lucru

este util pentru a face reclama libertății de exprimare prin presă și în măsura în care aceasta nu schimbă fondul lucrurilor.”

De altfel, în ultima vreme nici măcar acest lucru nu este pe deplin posibil în Statele Unite, lucru recunoscut și de frații Alsop în paginile ziarului „New-York Herald Tribune”. Presiunea cenzorilor, scriu ei, este resimțită de acei dintre corespondenții din Washington care încă mai încearcă să-și îndeplinească cînstii datoria, adică să informeze opinia publică americană asupra unor fapte de importanță națională. Aceiași ziaristi americani ajung la concluzia că, în ceea ce privește libertatea informării, în Statele Unite s-a creat o atmosferă aproape de domeniul psihatriei. Corespondenții care continuă să-și îndeplinească corect obligațiile trebuie să se aștepte la orice, de la metode vechi ale urmăririi pînă la despărțirea de prieteni vechi și la inter-

ceptarea convorbirilor telefonice. Iar aceluia care se încumetă să nu fină seama de aceste opreliști li se întîmplă ceea ce li s-a întîmplat celor 18 ziaristi americani — dintre care 14 au lucrat mai înainte la ziarul „New-York Times” — chemați nu demult în fața subcomisiei senatoriale pentru problemele securității interne, care a deschis o anchetă publică în legătură cu... „pătrunderea roșilor” în presă. Aceeași oartă a avut-oși Price de la „Daily News”. Toate acestea te fac să-ți amîntești de un aforism plin de amărăciune a lui Mark Twain: „Din milostenia celui de sus, noi americanii dispunem de trei daruri neprețuite: libertatea cuvîntului, libertatea conștiinței și hotărîrea rezonabilă de a nu le folosi...”

În timpul cît au stat în S.U.A., ziaristi sovietici au participat la numeroase conferințe de presă. Discuțiile erau vii, presărate cu glume,

Întâlnire între ziariști sovietici și colegii lor americani la redacția revistelor newyorkeze „Time” și „Life”.

și aveau un larg ecou în rândurile oamenilor simpli. Dacă uneori se întâmpla ca la început să existe o atmosferă de neîncredere, ea se risipea la scurt timp după începerea conferinței. O dată cu animarea discuției, fiecare se străduia, apărându-și punctul de vedere, să înțeleagă punctul de vedere al celorlalți. Au fost însă și cazuri când la conferințe de presă luau cuvântul „cruciași ai războiului rece”, amatori de senzații ieftine, sau pur și simplu lepădături, care, de dragul unor interese particulare, nu se jenau să sfiaceze adevărul cel mai evident.

Așa s-a întâmplat la conferința de presă de la clubul newyorkez „Overseas Press Club”. La un moment dat, își amintește Polevoi, în sală s-a auzit o voce isterică:

— Spuneți că la voi există libertatea presei. Dar de ce bruiți emisiunile în limba rusă ale „Vocii Americii”?

— Noi, fu răspunsul, nu acoperim niciodată emisiunile americane, engleze, franceze și altele, adresate popoarelor din aceste țări. Dimpotrivă, pe scara aparatelor noastre veți găsi și New-Yorkul, și Londra, și Parisul. La noi sînt foarte mulți oameni care cunosc limbi străine, care ascultă aceste emisiuni și capătă informații interesante.

— Nu, nu, eu știu, voi astupați gura Americii. De ce? De ce o faceți?

— O facem din aceleași motive pentru care interzicem importarea în țara noastră a oricăror mărfuri putrede. O facem din considerente de igienă. Aceste emisiuni pe care dv. încercați să ni le exportați sînt o marfă putredă. Ele sînt fabricate de oameni ignoranți care nu au nici minți și nici cinste, ci numai lăcomie și ură.

Pesemne, scrie Polevoi, nimeni nu se aștepta la un răspuns atât de sincer. O tăcere mormintală se așternu în sală. Cineva, făcînd o mișcare greșită, căzu de pe scaun, iar cei din jur începură să sîstie, cerînd să se facă tăcere. Ce să-i faci, noi nu sîntem diplomați, noi sîntem ziariști și avem dreptul să fim sinceri cu colegii noștri.

— Domnilor, ascultînd „Vocea Americii”, am putea să ne facem o părere proastă despre țara dv. Judecînd după această voce, ar trebui să ne-o închipuim ca pe o fe-

meie ușuratică, isterică, căreia îi place să birfească și să-și vîre nasul în treburile altora. Or, acum, după ce am venit în America și am făcut cunoștință cu poporul ei bun, harnic, inimos, sîntem cu toții bucuroși să constatăm că vocea adevăratei Americi nu seamănă de loc cu vocea care se face auzită la radio și pe care o acoperim.

Trebuie spus că majoritatea ziarelor importante au publicat relatări veridice despre aceste conferințe de presă. Au fost însă și excepții. Astfel, revista „Time” a denaturat de la un capăt la altul declarațiile făcute de ziariștii sovietici la o conferință de presă care a avut loc la New-York. Aceștia au adresat redactorului revistei „Time” o scrisoare în care, exprimîndu-și părerea că revista ar fi căzut victimă unui reporter incorect, rugau ca adevărul să fie restabilit, lucru ce n-a fost însă făcut nici pînă în ziua de astăzi. Atunci cînd ziariștii sovietici s-au întîlnit cu colegii lor din San Francisco, ei și-au manifestat printre altele uimirea în legătură cu minciunile publicate în „Time”. Ziariștii americani le-au dat de înțeles să se lase păgubași, căci redactorul nu va publica în nici un caz scrisoarea, iar de va fi totuși silit s-o facă, el va începe o campanie de ponegrire a ziariștilor sovietici. Cînd reprezentanții presei sovietice și-au exprimat stupefarea în legătură cu această, un publicist american le-a spus:

— Uite ce-i, băieți, concepțiile voastre despre libertate sînt mult prea diferite de ale noastre, după cum mult prea diferite sînt și modurile noastre de viață... Spuneți-mi mai bine: Nu cumva există printre voi un olnător? Dacă da, vreau să-l întreb dacă cunoaște dihorul. Este un animal nu prea puternic, dar care atunci cînd este cuprins de furie elimină un lichid atât de rău mirositor, încît chiar și animale puternice evită să se apropie de el.

— Vă referiți la redacția revistei „Time”? — se auzi o voce.

— Vai de mine, se poate? Voi am pur și simplu să schimb subiectul discuției și de aceea mi-am amintit de niște povești vîntătoarești...

M. GOROVITĂ

D-rul Fischer a fost, spre tristă amintire, un medic în slujba celui de-al treilea Reich. El făcea vivisecție pe deținuții din lagărele naziste. El extirpa ochi, urechi și coaste de care avea urgentă nevoie armata lui Hitler, decimată pe frontul de răsărit.

D-rul Tillo a fost și el, spre tristă amintire, un medic în slujba celui de-al treilea Reich, și făcea experiențe pe deținuții și prizonierii din lagărele naziste. El extirpa cite o înțeață și ră a spinării sau o articulație completă, de la mîini ori picioare, pentru nevoile ofițerilor din S. S. grav răniți pe front.

Profesorul Gebhard a fost și el, spre tristă amintire, un savant în slujba celui de-al treilea Reich. El făcea experiențe pe deținuții, prizonierii și cetățenii din țările ocupate, aflați în lagărele naziste din Germania hitleristă sau din propriile lor patrii înrobite. Gebhard inocula microbi ai diferitelor boli contagioase, de la tifos la tuberculoză, pentru nevoile neosavantificului ordonat de „herr Kaporal-ul” cu mustăcioară...

★

Domnul Peter Freeman (deputat laburist din Newport) l-a întrebât — nu s prea multe luni de atunci — pe ministrul Scoției, dacă are să dea vreo explicație asupra următorului fapt:

„În cursul ultimilor trei ani, la Bridge of Weir, lângă Glasgow (Anglia) s-au făcut experiențe cu un nou vaccin împotriva tuberculozel. Cobaili au fost 600 de copii, cei mai mulți dintre ei orfanți. Numeroși copii au căpătat o gravă boală de piele”.

★

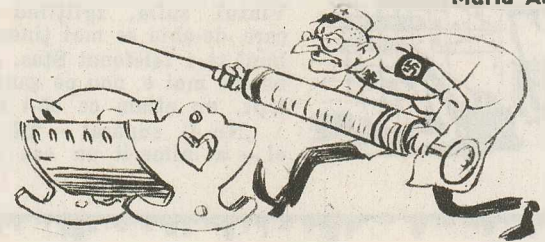
Personal, nu cunosc — și-mi pare destul de rău — răspunsul ministrului Scoției. Îl caut și acum prin presa respectivă. Mă chinulește însă o întrebare, care tot respectivului ministru e adresată:

Generall Kesserling, Spedel și alți conducători de armate hitleriste, precum și numeroși tehnicieni nazisti în ale omorîturii de la distanță cu ajutorul bombelor teleghidate, au vizitat Anglia.

Se pare că de același noroc s-au bucurat și unii specialiști în ale „extirpatului și inoculatului”, cu practică pe lângă fostele lagăre și centre de experimentare pe viu, din singerosul Reich hitlerist.

Nu cumva acestora din urmă, pentru anumite „nevoi”, nu li s-a mai acordat viza de înțopiere în Germania?

Marla ARSENE

DUMPING DE ORATORI

La Chicago a fost inaugurată recent o nouă școală de oratori. Pînă aci, nimic nou pentru S.U.A.—unde toată știința lumii poate sosi la domiciliu, cerută prin carte poștală, unde, în zece lecții, înveți, fără a ieși din casă, cum să tratezi bolnavii de inimă, cum să obții o sporire a salariului, cum să joci hochei pe gheață sau cum să cucerești inima unei tinere de o frumusețe răpitoare...

Noutatea o constituie faptul că, în această școală, cursurile se vor desfășura la o mare înălțime, fiind vorba de elevi... zburători. Într-adevăr, școala va forma cadre de papagai-oratori, vorbăria goală fiind la mare preț în cercurile politice de peste Atlantic.

Nu se știe dacă vor fi admiși papagaii de orice culoare și de toate rasele. Nu e cunoscut nici programul pedagogic al acestei școli unice. Un lucru e sigur: papagaii se vor umfla în penă...

Și pe drept cuvînt: pînă acum au existat în S.U.A. doar oratori-papagai; de ce nu s-ar găsi și papagai-oratori!...

(După „Drapeau rouge”)

PRIN BERLINUL APUSEAN

- ARTICOL SCRIS PENTRU „FLACĂRA” -

de Kurt Nover PILARTZ
ziarist din Germania occidentală

Berlinul de vest și-a câștigat tristul renume de avanpost al apusului în „războiul rece”. Scindarea Berlinului în zona apuseană și cea răsăriteană îngrijorează pînă și pe acei oameni pe care politica îi lasă, în general, indiferenți. Cu atît mai puternic este acest sentiment în rândurile acelor ce sînt adînc preocupăți de soarta Germaniei — și, ca atare, de cea a Berlinului.

În toate domeniile vieții politice, economice, culturale ale Germaniei, au fost ridicate bariere nefirești. Și această stare de lucruri este mai evidentă ca oriunde la Berlin.

Sosirea la Berlin este plină de surprize pentru vizitator. Îl surprinde, în primul rînd, faptul că aici, în inima Germaniei, se iau măsurile de control mai aspre decît la oricare frontieră cu o țară străină. Cu toate că, de ambele părți, funcționarii sînt politicoși și se străduiesc să efectueze controlul într-un timp cît mai scurt, acesta durează încă destul de mult. În tot acest timp, observi strania neîncredere pe care o manifestă germanii față de germanii. Toate acestea te fac să treci granița din Germania în Germania, cu inima strînsă.

La prima vedere, Berlinul de vest se deosebește prea puțin de oricare alt mare oraș din Germania apuseană. E drept că ruinele sînt aici mult mai numeroase decît în altă parte. Dar, atîta vreme cît nu știi nimic despre cauzele înțetinelii cu care se reconstruiește această parte a orașului, cauți să-ți o explici prin însăși tragedia Berlinului.

Gara „Zoologischer Garten” este punctul terminus al călătoriei pen-

tru cel ce sosește cu trenul. Regăsești aci tabloul pe care ți-l oferă oricare dintre marile gări ale Germaniei apusene: fructe, răcoritoare și cîrnăciori calzi; ziarele și revistele îți oferă paginile lor proaspăt ieșite de sub tipar. Și dacă sînt cumva de origine vest-berlineză, ele își întîmpină cititorul cu ieșiri politice atît de brutale și pline de ură, cum nu mai găsești nicăieri în Europa. Nu trebuie să ne mire că vînzarea revistelor, „comics”-urilor și a altor mărfuri de acest soi se desfășoară pe scară de metropolă. În fond, cei din Berlinul apusean țin cu orice preț să ofere puncte de atracție pentru vizitatorii occidentali. Și atunci, se grăbesc să le dea ceva... „doosebit” și în materie de presă!

Dacă ai ajuns, în sfîrșit, în centrul Berlinului, cel mai bun lucru pe care-l poți face, ca străin, este să te îndrepti spre ghișeul de informații al gării „Zoologischer Garten”. Aici se dau indicații în cele mai diverse probleme. Dar tot aici, vizitatorul își dă mai bine seama că orașul e scindat în două. Informațiile se limitează strict la sectorul apusean. Întrebările ce se referă la Berlinul răsăritean sînt tratate cu un singur răspuns: tăcerea. Nu reușești să afli, bunăoară, ce se joacă la teatre cu renume mondial ca: „Opera comică”, la „Ansamblul berlinez” sau la „Teatrul german”. Același lucru se întîmplă și atunci cînd vizitatorul se interesează de manifestațiile sportive, de filmele sau de concertele publice ale radiodifuziunii din capitala Republicii Democratice Germane, cunoscute pentru înaltul lor nivel artistic. Tot astfel, dacă vrei să telefonezi cumva din Ber-

linul apusean în Berlinul răsăritean, ți se spune că cea mai bună legătură este aceea prin... Leipzig.

La Berlin, s-a dezvoltat cu deosebite mult lăudata „politică de forță”, ce s-a soldat însă cu o serie de eșecuri. Și cu aceasta am ajuns de fapt la fondul problemei: oricît de mult s-ar flecări despre legătura dintre Berlinul apusean și Republica Federală, oricîte punți aeriene s-ar făuri, situația din Berlinul de vest se caracterizează azi printr-o izolare în toate domeniile. Vizitatorul vede limpede că aici s-a creat — atît din punct de vedere material, cît și din punct de vedere moral — o insulă.

Și este limpede că originea acestor stări de lucruri trebuie căutată în atitudinea arogantă, pe care oficialitățile din Berlinul occidental o afișează față de autoritățile și de populația din R.D.G. și din Berlinul răsăritean. Urmările sînt însă nefaste, în special pentru traiul populației din zona apuseană a Berlinului.

Am putut constata aceste repercursiuni și în cursul unei discuții, pe care am avut-o cu un hotelier din Berlinul occidental. „Și în ramura noastră, situația este catastrofală — mi-a spus el. Nici măcar douăzeci la sută din totalul paturilor nu sînt ocupate. În prea puține din cele trei sute de pensiuni și hoteluri, situația este mai bună. Faptul că soția mea n-a mai reușit de zece ani să-și facă un palton dovedește cît de puțin

Cuar și pe străzile principale ale Berlinului occidental se reconstruiesc doar magazinele. După cum se vede, etajele superioare ale caselor rămîn mai departe ruine. În fotografia de alături, ruinele sînt acoperite în parte cu uriașe panouri de reclamă. Unul din acestea face reclama filmului militarist: „Generalul diavolului!”

putem fi interesați în menținerea actualilor stări de lucruri. Nu trebuie să uitați că înainte de război optzeci la sută dintre clienții noștri veneau din actuala zonă răsăriteană. Acești clienți ne lipsesc și ne vor lipsi, atîta vreme cît va fi menținută absurdă scindare a Germaniei. Cei din apus ne fac numeroase promisiuni, iar în Germania occidentală se plătește chiar un impozit de sacrificiu (Notopfer) pentru reconstrucția Berlinului. Dar asta nu schimbă cu nimic situația noastră. De pe urma promisiunilor nu ne alegem cu nimic, căci ele nu sînt îndeplinite. Și dacă din „impozitul de sacrificiu” nu se ridică decît clădiri administrative, renunțăm la el. Nu ne poate ajuta decît o Germanie unită. Atîta vreme cît ea nu există, și situația noastră va continua să rămînă mizeră.”

Păreră aceasta este confirmată de faptele vicții de zi cu zi. Pretutindeni, domnește instabilitatea economică. Iată de ce nu este întîmplător și faptul că, aici, reconstrucția a rămas cu atîta în urmă față de alte orașe din Germania. Și dacă îți lunecă privirea de-a lungul unor străzi cu nume cunoscute, ca „Hardenberger Strasse” sau „Kurfürstendamm”, și nu vezi decît prăvălii lîngă prăvălii, înghesuite una într-alta, în timp ce deasupra lor se cascadează ferestrele goale ale apartamentelor în ruină, nu ai nevoie de alte dovezi pentru a-ți da seama că aici nu poate fi vorba de o dezvoltare economică sănătoasă. De altfel, simbolul caracteristic al acestui Berlin, ce poartă încă rănile provocate de război, este, fără îndoială, biserica „Gedächtnis-Kirche” distrusă, intrată în putrefacție lentă. Și, totuși, Berlinul acesta speră într-o reconstrucție sănătoasă.

Ruinele pestitei „Gedächtnis-Kirche” din gara „Zoologischer Garten” arată cît de puțin se face pentru reconstrucția monumentelor istorice din Berlinul apusean.

TALENTE NOI

ORIGINALITATE

ÎNDRĂZNEALĂ ...

OPERA 1956

de Marin MIHALACHE

Două sint lucrurile ce se cuvîna în a doua salutare în actuala expoziție de la Dalles: saltul remarcabil pe care l-a făcut afișul în acest an și creșterea numărului de gravuri, în toate tehnicile, ceea ce dovedește interesul viu al artiștilor pentru acest gen popular al graficei, a cărui forță de pătrundere în mase a fost just apreciată.

E ceva nou, de această dată, în afișul nostru: e o îndrăzneală îmbucurătoare, un mare pas înainte nu numai în lărgirea tematicii, ci și în calitatea artistică. Artiștii s-au străduit să se elibereze de uniformitate și șablon, să scape de înfățișarea aceluiași oameni schematici, cu figuri impersonale, neconvingătoare, prezentați în culori întunecate, neexpresivi. Putem afirma că afișul a pășit într-o nouă etapă a dezvoltării sale, spre rezolvări plastice variate, ingenioase, mai sugestive, în care se afirmă diferite stiluri și felurite mijloace de expresie. Sint culori mai vii și mai puternice, un desen mai simplificat, cu mai puține amănunte inutile.

Apar, de asemenea, și e tot un fenomen îmbucurător, o serie de afișe satirice, uneori chiar mai izbutite decât caricatura, cum e, de pildă, cel al tînărului artist Benedict Gănescu („Citatomanul“), al lui Val Munteanu, tot tînăr și el, („Critica și autocritica“), al lui Molnar cu același titlu sau al lui Briss, deosebit de sugestiv („Nu risipiți apa...“).

Sint multe și bune afișe de teatru, lucrări foarte diferite între ele ca expresie plastică, în care autorii dovedesc că s-au apropiat de conținutul piesei, integrîndu-se acesteia, izbutind să sintetizeze în mod sugestiv atmosfera operei dramatice respective sau a genului spectacol.

P. Grand, Mirăcovic, Molnar, N. Popescu, Vero Radu, Magda Ardeleanu și alții, în multe din afișele lor politice care cheamă la luptă pentru pace și prietenie între popoare, aduc rezolvări noi, interesante, ieșite din banalitatea cu care ne obișnuiseră în ultimii ani afișii. De asemenea, Vincențiu Grigorescu găsește o formă plastică nouă în afișul său cu privire la planul cincinal.

Fără îndoială că afișul mai are de învins multe piedici pentru a se scutura de zgura influențelor naturaliste, pentru a se elibera de formele vechi, pentru a-și găsi un specific național, care să-l deosebească, cum e și firesc, de afișul

altor țări. Dar important este că el se află pe drumul cel bun.

Actuala expoziție, așa cum arătam la început, aduce ca un fenomen nou demn de remarcat o creștere impresionantă a gravurii, în toată diversitatea de tehnici care aparțin acestui gen. Aci se cuvîna să amintim crearea atelierului de gravură de pe lângă Fondul Plastic, care a ajutat mult acestei dezvoltări. Dacă în anii trecuți, și chiar în 1955, se expuneau abia cîteva zeci de gravuri, de astă dată avem o masivă apariție care ajunge la cîteva sute de lucrări. Succesul constă însă nu numai în cantitatea lor, ci și în faptul că sint mai legate de viață, au o tematică mai bogată, ilustrînd mai bine actualitatea. Sint multe scene din viața și munca poporului, portrete ale unor oameni simpli, figuri de muncitori și țărani, peisaje felurite. Alături de virtuozii ai tehnicii gravurii cum sint Gy Szabo Bela, Gh. Naum și alții, care aduc în lucrările lor aceleași calități cunoscute și o măiestrie ce se desăvîrșește de la an la an, o serie de nume noi se impun prin realizări meritorii, slujind cu dragoste genul gravurii, cum sint Corina Beiu-Angheluță, cu scenele sale de gen și de muncă, Ștefan Szöny, cu studii pentru compoziția „Procesul ceferiștilor“, litografiile în care Andras Zoltan surprinde cu măiestrie scene din viața muncitorilor și a țărănilor ardeleni, și alții. Gh. Ivancenco, deși atacă pentru întia dată linoleumul, izbutește în scenele de muncă din Valea Jiului și în cîteva peisaje, să evidențieze încă o dată calitățile sale cunoscute din lucrările de grafică. Simplu și sincer, Fest Ladislau expune în toate tehnicile, cu egal succes, ca și tinerii Petre Bedivan și Stelian Borteanu. În deosebi acesta din urmă surprinde firesc, în monotipiile sale de un colorit vioi și sprinten, aspecte din viața de toate zilele a Bucureștiului.

Mărturisind poziția artistului față de contemporaneitate, mesajul său către popor, grafica deșevalet continuă tradițiile progresiste ale graficei noastre, se adresează mai mult actualității, surprinde mai mult din emprenta nouă a zilelor noastre.

Expoziția aduce, în afară de artiștii consacrați, apariția unor tinere talente cu personalități distincte, care se impun printr-un stil personal, cum e, de pildă,

talentatul C. Baciu. Emilia Dumitrescu, din Brăila, expune lucrări de calitate, pline de viață, peisaje și scene din munca pescarilor, precum și două remarcabile portrete de lipoveni bătrîni. Cornelia Daneș se inspiră, de asemenea, din viața pescarilor, înfățișîndu-le munca plină de patos, într-o serie de desene, clare, simple, care-i mărturisesc sensibilitatea.

Într-o suită de trei desene, Lidia Nancuinski surprinde scene de masă de un puternic dramatism din luptele din trecut ale muncitorilor de la Grivița Roșie. Eugen Crăciun se evidențiază și de astă dată ca un puternic talent, în lucrări cu certe calități coloristice și de desen. Dan Hatmanu, artist în plină dezvoltare, se impune din nou prin lucrări autentice, spontane, surprinzînd într-o formă simplă, plină de haz și de sensibilitate, aspecte dintre cele mai veridice ale vieții („Joc de copii“, „Vizi-tă medicală la o școală“ și „Cantină muncitorească“).

Erdős Paul realizează cu spontaneitate și știință a desenului cîteva figuri de țărani autentici.

Tot pe această linie a afirmării tineretului din expoziție, trebuie să pomenim de C. Baciu. Ana Iluș, Gh. Freiberg și Mihai Danu, care merită a fi relevați pentru prospețimea care o aduc în unele lucrări ale lor.

Printre puținele ilustrații din expoziție se disting cele ale lui Ștefan Constantinescu și în deosebi ale tînărului Ion Ion, care izbutește să redea sugestiv atmosfera specifică operei lui Maxim Gorki.

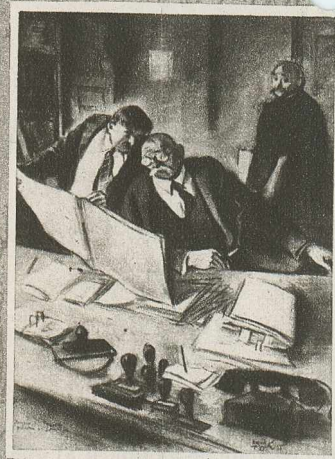
În ilustrații la „Fabule“ de Arghezi, J. Perahim realizează cu mijloace laconice un desen satiric simplificat, fără nimic de prisos, care vorbește direct. Într-o serie de desene satirice de un fin umor, Aurel Jiquididi ar putea servi caricaturistilor, ca și Perahim, de altfel, ca un exemplu demn de urmat.

În ceea ce privește caricatura, ea înregistrează, după a noastră părere, o batere a pasului pe loc. Mai bine-zis, o rămînere în urmă. Subiectele se învîrt în jurul aceluiași probleme, găsesc aceleași „victime“. Ceea ce este mai supărător este asemănarea evidentă a multora din lucrările prezentate. Dacă n-ai citi numele autorilor, cu greu le-ai putea deosebi, intratînt sint de asemănătoare, spre deosebire de grafica de șevalet un-

Val MUNTEANU:

Afiș

Aurel JIQUIDE: Birocrații
(„Să-l ștergem pe Popescu
și să-l punem pe Ionescu“)

Ion DORU:

Omul-tobă

de, la multe din lucrările expuse sint evidente deosebirile de stiluri.

Un mare număr dintre caricaturisti se opresc asupra unor racile pe care le-au atacat cam în același fel și în anii trecuți: citatomania, servilismul, ședințomania! Printre aceștia, Benedict Gănescu reușește să aducă totuși ceva nou. H. Leru, ale cărui lucrări au

Ion ION:

Ilustrație la un roman
de M. Gorki

Emilia DUMITRESCU:
Pescar Ilpovean

Dan HATMANU: Colectiviști plecând
la lucru

Octavian ANGHELUȚĂ:

La cuptoarele electrice

umor și stînesc hazul, nu dă totdeauna atenție execuției artistice. Ion Doru, într-un desen simplificat, care nu are nevoie de explicații, atacă în al său izbutit „Eu“ pe acei care, supralicitîndu-și propria personalitate, bat toba asurzitor asupra „meritelor“ lor. Mai spontan, cu mai multă vervă, umorul lui Nell Cobar e mai di-

rect și mai gustat, iar M. Gion, deși uneori, ca și alții de altfel, îngreunează caricatura prefăcînd-o în tablou (cum e cazul cu ședința ciorilor), aduce în lucrarea „Nu sînt malagambist ci îmbrăcat de-a gata“, o critică justă, directă, sugestiv exprimată, unor lipsuri ce se manifestă în acest sector.

Sînt multe caricaturi în care domină lipsa de idei noi, monotonia, repetarea supărătoare a aceluiași subiecte, preluate de la un an la altul și de la un artist la altul. Sînt multe caricaturi ilustrative, ce spun lucruri de mult știute și care nu te pot face nici măcar să zîmbești.

Aidoma eroilor din propriile

lor lucrări, caricaturii s-au cam culcat pe lauri, au ajuns victime ale propriei lor îngîmfări de pe urma unor succese din anii trecuți.

E timpul, fără îndoială, ca și caricatura să pășească înainte, să țină pasul cu celelalte ramuri ale graficei noastre cu ale căror succese ne putem, pe drept, mindri.

Farsa și-a câștigat de mult dreptul la viață. Înălțată pe coturni și purtând mască, a adus succese și lui Plaut, și lui Terențiu, acum două mii de ani. Autorii de farse au avut totdeauna succes de public și nu mai mic succes de critică, fie că era vorba de Scribe sau chiar de cunoscuții fabricanți de comedie Arnold și Bach. Asta, pentru că farsa presupune mai puțin adâncire de caractere, mai puțin analize psihologice sau replici bogate; ea cere o înșiruire galopantă de situații încurcate (quiproquo sau imbrogljo), în care eroii fac un fel de cadriluri dramatice, sînt confundați unii cu ceilalți, sînt luați drept ceea ce nu sînt (în fond, faptul stă la baza definirii categoriei estetice a comicului) și pînă la urmă acțiunile se rezolvă în sunetele unui marș nupțial.

Există o întrebare: poate oare farsa să abordeze probleme ale vieții noastre noi, pot fi măcar ridicate unele probleme ale zilelor noastre? Se pare că Teatrul de Estradă a ezitat mult în a da un răspuns, deoarece prima farsă, „Cioara vopsită“ (Al. Andy și Mircea Crișan) a apărut cu mare întârziere.

Despre ce este vorba? Sîntem într-o întreprindere. Cîțiva tineri fac o echipă artistică în care joacă și fiica inginerului-șef. Acesta se opone. În fabrică se fură materii colorante. Hoțul ascunde o sticlucă cu colorant în buzunarul eroului pozitiv. Și... urmează farsa. Schema a rămas, am spune, „clasică“, aproape aceea a tandemului Arnold și Bach. Mediul este însă altul și aici autorii trebuie felicități pentru încercarea curajoasă de abordare a unor probleme contemporane. Cum le rezolvă? Mijloacele desigur trebuie să rămîină acelea ale farsei. Nu poți executa la saxofon muzică de Wagner. Dar și saxofonul își are armoniile lui... Ești prevenit că la o farsă, mai ales muzicală, ai să-i vezi pe eroi începînd să cînte sau chiar să danseze în toiul conflictului. Dar și

Si farsa...

asta trebuie integrată firesc în cadrul general...

M. Crișan și Al. Andy sînt abili minutori ai procedeelor farsei: trei prieteni se dau drept același personaj, incurcături, situații neprevăzute etc. Farsa are și ritm, mai ales în noua versiune compusă din două acte. Totuși, și farsa este o piesă; ea ține de sfera genului dramatic și ca atare trebuie să respecte anumite, să zicem canoane. „Cioara vopsită“ pare însă mai degrabă o suită de scheciuri și duete muzicale axate mai ales pe cuplurile Ovid Teodorescu—Zizi Șerban și Nicolae Nițescu—Mihaela Cotaru. E drept că acțiunea se petrece în fabrică (și asta se subliniază), dar tot așa de bine se putea desfășura într-o cofetărie în care cineva, în loc de colorant ar fi furat vanilie... Să nu fim bănuți că am fi dorit să se discute de probleme de producție. Există însă alte mijloace de creionare măcar a mediului... Eroii nu au nici măcar cea pîlpîire de viață sufletească a personajelor farsei (și interpretarea a stins-o aproape complet).

Vorbem de mijloacele risului; desigur că se rîde în sală cînd un interpret (Emil Popescu) apare cu părul vopsit în verde și apoi în maron, sau cînd Ovid Teodorescu imită, cu o bonetă și o luminare, efigia de pe laxativul „Koprol“, sau cînd același actor mimează, cu amănunte, o îngreșoare gastrică. E mai degrabă un rîs fiziologic decît unul artistic. Și apoi eroii sînt puși să debiteze glume vechi și nesărate (de-a dreptul surprinzătoare față de fantezia celor doi autori). Oare în felul acesta educăm publicul? Pentru că, fără îndoială, risul rămîne și un puternic mijloc de educare. În piesă pot fi întrebunțate cele mai diverse mijloace. În ciuda lui Boileau, Molière și-a învelit eroul său Scapin într-un sac. În „Cioara vopsită“ el este învelit într-o husă de fotoliu. Naivitatea clasicului are farmecul, parfumul epocii; la Teatrul de Estradă momentul devine axa unui tablou și apare grațuit.

În general, în spectacol se simte tot timpul o intenție bună, gituită

Moment de panică: doctorul Romeo apare în trei exemplare!...

pe parcurs; problemele sînt ușor atacate și apoi părăsite în sunetele unui tangou. De aceea spectacolul apare hibrid și neomogen; scenele în care eroii sînt serioși par plicticoase în așteptarea scheciului pe care-l presimți.

Un tînăr regizor (N. Frunzetti) s-a străduit să sudeze textul pe scenă. Nu i se poate contesta munca sau bunăvoința, deși interpretii nu l-au ajutat. Ovid Teodorescu din farsă nu era de loc tînărul tehnician din fabrică, ci tot... Ovid Teodorescu, pe care ne așteptam să-l vedem dansînd „samba“, ca în „Ilie în luna de miere“. Maska, copios expresivă, silueta comică au provocat rîsul, dar nu ne-au dat ficțiunea rolului. Zizi Șerban a folosit aceleași procedee de alintări infantile, utilizate mereu la Estradă; la fel Elena Burmaz, care se străduia să aibă cît mai rău temperament, dînd din mîi. Erau actorii respectivi, pe care-i cunoșteam, și nu eroii piesei. Impresia de factice a fost — din cauza aceasta — adîncită. În rest am întîlnit un inginer hoț, teribil de stingaci ca procedee dar și ca joc, cu silueta unui dizeur (Luig Ionescu), un inginer-șef care nu știe ce să facă în scenă pentru că nu i-a spus nici textul (Titi Botez) doi tineri cîntăreți simpatici, da puși de text în situații ingrate (N. Nițescu și Mihaela Cotaru). Doar Emil Popescu a încercat să ducă mai departe rolul, în ciuda unor repetate îngreșări, iar Sil Vasiliu a adus un parfum evocativ...

Și totuși s-a rîs, și totuși am rîs. Aceasta înseamnă că genul biruic cu toate pidiicile care le mai are în față. Farsa are și ea dreptul la viață... scenică. Mircea Crișan și Al. Andy ne-au atras atenția și ne-au dat un material de experiență, din care ei înșiși vor fi sărind îndoiială. Că se pot realiza lucruri și mai bune, este incontestabil; și așteptăm aceasta de la autoarea și de la interpreți. Publicul are nevoie de risul sănătos, mobilizator și demascator în același timp. Comedia, umorul sînt chemate să spună cuvîntul. Și farsa!...

AI. POPOVICU

DECE?...

Iată o întrebare pe care uneori ne-o punem cu ciuda. Nedumeririle noastre se nasc spontan în fața unor fapte, pe care le-am așteptat altfel și la care am dorit un răspuns.

Revista „Flacăra“ inaugurează cu acest număr o rubrică nouă, în cadrul căreia, încetîm cititorii să-și spună părerea față de unele fenomene în viață sau lipsuri existente în orașul sau satul lor. Dacă cititorii ne vor trimite și o fotografie o vom publica, iar imprimăria noastră își va lua pe seama să răspundă...

Autorul acestor rînduri a avut ocazia nu demult să asiste la o tumultuoasă revărsare a „artelor“. Lucrurile se petreceau (și, pare-se, se mai petrec) la teatrul șantierelor navale, aflat în spatele vechii Grădini Publice a Galațului. Un grup destul de numeros de tineri artiști se întrecuau în a-și manifesta sentimentele: o parte decla-

ma patetic, o altă parte sufla în asurzitoare instrumente de alamă. Cînd oboseau unii, porneau ceilalți și întrecerea aceasta creatoare ar fi putut să pară un vacarm pentru urechea profanului. În realitate, colectivul Teatrului de Stat (nou înființat) și colectivul Filarmonicii orașului (nou înființată) se luptau pentru a ocupa scena pe

care aveau să-și desfășoare repetițiile. În ziua cînd reporterul a asistat la această stimulare reciprocă, câștigaseră actorii. Refugiați pe coridoare, instrumentiștii suflau de zor în trompete pentru a amări victoria ultimilor. Și, într-adevăr, nimeni n-ar fi putut înțelege ce se spune pe scenă, datorită melodioșilor cîntate în foaiere. Ne întrebăm: de ce regizorul Teodorescu și dirijorul Uri Sebaldt nu s-ar putea pune de acord în privința programelor repetițiilor, pe care ei înșiși și le fixează? Rîdicăm această problemă nu ca propuneră, ci ca o modestă întrebare.

C. BACIU

Iași, strada Ștefan cel Mare.

Ora prînzului și sfîrșitul unei zile de lucru au umplut întregul bulevard de o lume peștigă, grăbită și voioasă.

Deodată atenția mi este atrasă de o scenă pe cît de caraghioasă, pe alîl de neînțeleasă: către mijlocul străzii doi oameni tineri se trîdese amarnic să rostogolească spre deal un butoi. După cazna pe care o depun, după șiroaiele de sudoare ce le brazdează obrazul și mai ales după injuriile suculente cu care-și presară drumul, înțeleg că e vorba de un butoi plin, care le pune la grea încercare răbdarea și puterile. O curiozitate legitimă mă îndeamnă să-i întreb pentru ce și pentru cine fac munca aceasta medievală. Dar cei doi tineri n-au chef de vorbă. „Ma privește tăcuți și încrunțați. Atunci repet întrebarea și primesc, în sfîrșit, un răspuns lapidar și răstîl: „Dacă vrei să afliți misterul, veniți deseară la restaurantul „Victoria“.

Zîmbesc. Răspunsul acesta mi amintesc dintr-o dată de una din

obișnuitele fraze stereotipe, întîlnite în romanele poliștice: „De vrei să știi cine sînt, vino deseară în „laverna taurului galben“. Sau ceva asemănător. Situația devine de un mister nostim și amuzant. Cu toate acestea, sînt pe cale de a renunța la găsirea explicației, cînd alte două spectacoale citadine mi fură atenția: aproape de biserica Trei Ierarhi, patru bărbați rostogolesc din nou două baloturi. Două baloturi de hîrtie. Mai în sus nițel, un grup întreg de vinzători de magazine duc cu mîinile și cu spinarea diferite articole necesare desigur în unitatea lor.

Înțeleg limpede acum că există o legătură între cele trei cazuri observate pe rînd.

Responsabilul unității „Victoria“, amărît și blazat, mi-a dezlegat misterul: e vorba de o „curajoasă acțiune“ a statului popular. S-a hotărît interzicerea

categorică a circulației camionelor pe străda Ștefan cel Mare. „Intenționați“, cei de stat au introdus în regulile de circulație unei adevărate metropole în care, datorită numărului prea mare de vehicule și nevoie ca anumite auto să fie rezervate exclusiv limuzinelor.

S-au cerut atunci către unitățile comerciale desfacerea să se facă numai în anumite zile.

Dar cei de la stat s-au dovedit a fi de neconvins. Măsurile acestora au avut numai unitățile comerciale, ci totodată și librăria, tipografiile etc.

În schimb, pe străda Ștefan cel Mare au născut vestigiile unui liniștit și patriarhal!

Am fi foarte mulțumiți dacă liniștea creată ar prelungi momentele meditației nu numai viitorului, ci și celor la statul popular.

L. TIME

Corneliu BABA

Odihnă pe cîmp — Din seria 1907 —
— Muzeul de Artă al R.P.R. —

Corina LECCA

Din împrejurimile Sighişoarei
— Muzeul de Artă al R.P.R. —

FLACARA

Așa s-a întâmplat că femeia de serviciu, necăjită și pînă mai ieri neștiutoare de carte, a ajuns să citească cu atîta foc, iar de curînd să se înscrie la școala de calificare.

Fără îndoială că marea majoritate a cititorilor de aci nu e formată nici din copii, nici din bătrîni, ci din muncitori salariați ai uzinei. În această privință, fișierul bibliotecii ne dezvăluie fapte în care cartea apare ca un îndrumător de mare preț, intervenind direct în îmbunătățirea muncii profesionale.

Fișa nr. 96

...ne istorisește un asemenea caz. E vorba mai precis de tînărul — astăzi strungar — Vasile Ioniță. Într-o zi, Maria Teodorescu l-a zărit în curtea fabricii.

— Ești de mult la noi?
— Da. Lucrez la rondourile cu flori. Mai stau vreo două săptămîni și plec acasă, la țară.

L-a chemat să viziteze biblioteca. I-a oferit pe rînd volume cu povești, apoi istorii cu navigatori și în sfîrșit cărți de îndrumare tehnică. Cele învățate aci, l-au îndemnat să viziteze mai atent uzina. Într-o zi a hotărît:

— Mă înscriu la școala de calificare.

Iar nouă ne spune azi: — Tovarășa bibliotecară m-a îndemnat să-mi aleg o meserie. Dînsa și cărțile pe care mi le-a dat.

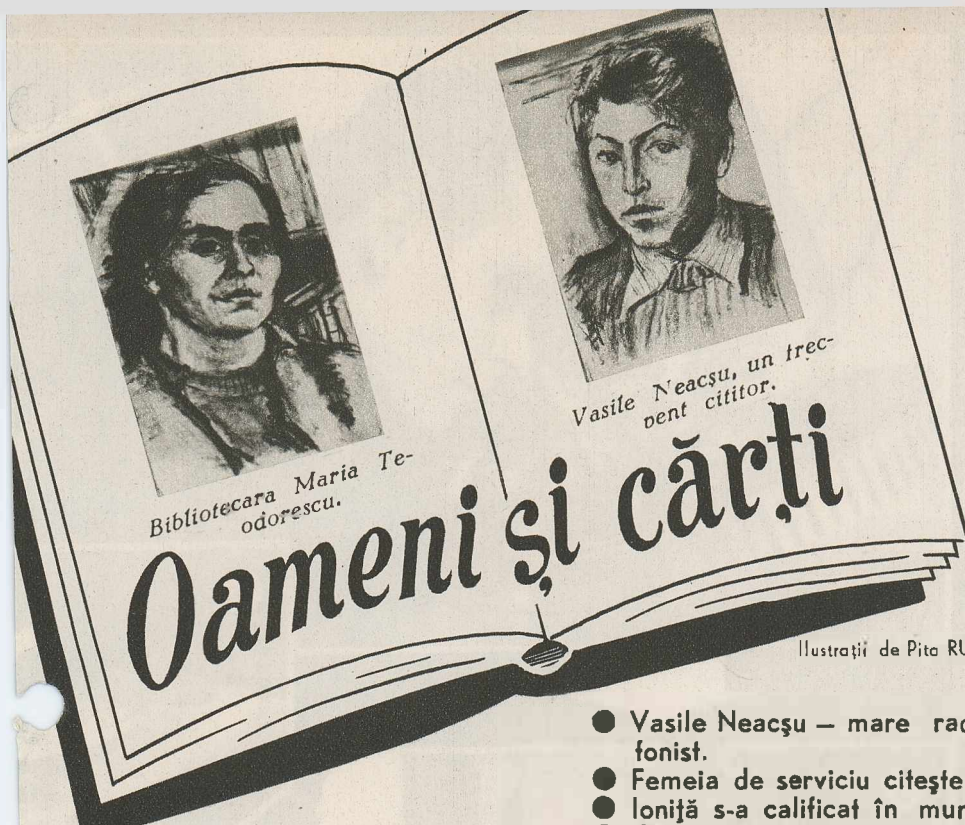
Un caz asemănător ne povestește și fișa nr. 100 a tînărului Ion Chircă, pe care cărțile l-au îndemnat să se califice, devenind azi forjor.

Privindu-se în față, Ion Chircă a înțeles că lupta pentru o viață mai bună aparține voinței fiecăruia dintre noi. Tot cărțile l-au sfătuit și pe americanul Chuck Taylor s-apuce o „viață mai bună“, aruncîndu-se de la etajul al șaptelea. Cărțile au limpezit micului Neacșu deprinderile și înclinațiile care aveau să-l poarte pe umeri în viață și tot cărțile l-au învățat cu de-a mînuntul pe Joe Ridley să devină hoț și asasin.

Cărți și cărți. Viață și viață.

Alte comentarii sînt de prisos.

Ilarie MURGU

Ilustrații de Pita RUBIN

- Vasile Neacșu — mare radiofonist.
- Femeia de serviciu citește.
- Ioniță s-a calificat în muncă.
- Cărți și cărți.

Acum citeva luni de zile, presa americană însera printre zecile de știri senzaționale și următorul fapt: în orașul Pittsburg, statul Pennsylvania, tînărul Joe Ridley, în vîrstă de 13 ani, a ucis cu trei ocouri de revolver pe băcanul John D. Wadkins. Ancheta judiciară și apoi depozițiile asasinului au stabilit că omorul fusese pregătit cu o tehnică de adevărat asasin de profesie. Joe Ridley a pătruns mai întîi în baie, venind cu ajutorul unei frînghii prin luminatorul casei. După ce și-a descărcat arma, el a aplicat pe tocul revolverului amprentele victimei și a lăsat alături o scrisoare (imitînd scrisul băcanului după o scrisoare pe care i-o furase cu cîteva zile înainte) pentru ca, în felul acesta, anchetatorii să ajungă la concluzia că John D. Wadkins s-ar fi sinucis din gelozie. În fața instanțelor, primulul a recunoscut că a avut ca model cartea „Crimă sau sinucidere?“ în care se istorisea un asasinat identic.

Cu două luni mai devreme, la New-York, studentul Chuck Taylor și-a pus capăt vieții, aruncîndu-se de la etajul al VII-lea. În minele lui a fost găsit romanul „Materia sufletului“, scoasă de un adept al metempsihozei, în care un personaj își tăia firul zilei pentru a-și „grăbi“ în felul acesta reîncarnarea într-o viață mai bună.

Întîmplări asemănătoare, relatate zi cu zi de presa burgheză, sînt deobște cunoscute cititorilor noștri și nu mai suscită un comentariu mînănit. În rîndurile de față dorim să vorbim tot despre cărți despre influența lor asupra celor ce le citesc. Dar nu despre macabritura de senzație a negustorilor capitaliști, ci despre volumele unei biblioteci din țara noastră. În lumina faptelor despre care vom vorbi, cititorii vor putea judeca totodată cu și mai multă limpezime cele două scene tragice cu care începe pagina de față.

Am în față fișierul bibliotecii uzinelor „23 August“. Cîte de cartonașe egale, cîte de înduite cu grijă. Pe fiecare, un număr, un nume și o adresă. În dosul oricărui cartonaș de acest fel se ascunde o întreagă poveste. Iar o poveste în care întîmplările sînt întrutotul adevărate.

Să desprindem împreună câteva din ele. Iată de pildă:

Fișa nr. 462 sau ce-a făcut Vasile Neacșu după ce a citit „Radio și aplicațiile sale“

Numele: Vasile Neacșu. Vîrstă: 13 ani. Ca unul ce un răzător nu o dată intrînd în bibliotecă, pot să vă spun în plus că: e de statură mică, cu o privire vioaie, inteligentă. Tatăl său lucrează în uzină și e unul dintre cititorii chi ai bibliotecii. Băiatul a

fost pînă nu de mult grav bolnav. De aceea părinții săi l-au oprit anul acesta de a merge la școală. „O să stai acasă, cuminte. Tata o să-ți cumpere tot ce vrei“. Apoi, într-o zi, forjorul se hotărî să-l ducă la biblioteca uzinei. Aci, responsabil bibliotecii, Maria Teodorescu, l-a întrebat:

— Ce-ți place mai mult la școală? Romîna?

— Nu.

— Atunci, desigur, matematica?

— Nu-mi place nici matematica.

L-a îndemnat cu toate acestea să citească „Povești ardelenesti“ de Ion Pop Reteaganul. Mai mult din plăcere decît din plăcere, Vasile Neacșu s-a apucat de citit. Venea regulat la bibliotecă să ia cărți. Dar asemenea situație nu putea fi multu-

mitoare pentru bibliotecară. Cum o să mai vedem, Maria Teodorescu nuse mulțumește niciodată să dea cartea care i se cere, cînd i se cere și altă. De aceea, se strădui să afle cu orice preț spre ce anume ar inclina mai mult sufletul băiatului. Îi dădu pe rînd cărți de geografie. De istorie. Cartea filatelistului amator. Apoi, într-o zi, cartea lui Cestnov: „Radio și aplicațiunile sale“. Peste o săptămînă, băiatul se întoarse entuziasmat:

— Așa ceva îmi place să citesc!

Luă „Radiotehnica“ de același autor. Pe urmă „Tînărul radioamator“ și „Radio fără paraziți“.

— Ei, le-ai citit pe toate?

— Le-am citit. Am făcut singur și un reșou.

— La ce și-a folosit?

— Am ars cu el toate siguranțele casei.

— Pe urmă?

— Pe urmă, am construit un transformator și am mai ars o dată siguranțele.

„Peste cîteva săptămîni: — Ieri s-a stricat radioul tatii. L-am reparat eu. Mama a făcut scurt circuit cu un fier de călcat. Tot eu am reparat și asta.

Apoi:

— După schemele din revistele pe care mi le-ați dat, mi-am construit un radio cu galenă. Veniți să-l ascultați.

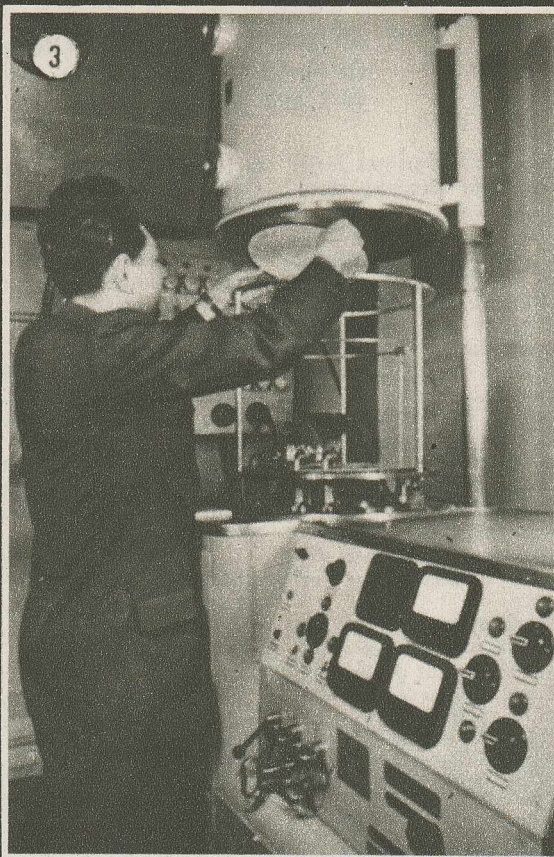
...Azi Vasile Neacșu cunoaște poate chiar mai multă radiofonie practică decît un candidat pentru Facultatea de electrotehnică. Anul acesta, care pentru băiatul rupt de școală se arăta a fi nespus de secetos, a devenit unul dintre cei mai însemnați ani-ai vieții sale: cărțile i-au ales meseria pe care o va urma în viață.

Biblioteca Pentala-

SINDICATUL
Com. de Întreprindere 23 August

340 FIȘA CITITORULUI
Numele și prenumele: *Sara Stroe* vîrstă: *59* adresă: *George Pană 12*
Secția: *Laborator* Meseria: *de unicitate* Marca: *3750*

Data înscrierii	ANULUL CĂRȚII	TITLUL CĂRȚII	Preț (lei)	REZERVAT	NUMERUL CITITORULUI
18-11-55	1955	Tolstoi Ivan	4-11		Stroe Sara
2-11-55	1955	—	—	25-11	Stroe Sara
25-11-55	1955	London	10-11/18		Stroe Sara
10-11-55	1955	Radonca	24-11		Stroe Sara
24-11-55	1955	Sadovnik	9-11-55		Stroe Sara
9-11-55	1955	Solohov	23-11		Stroe Sara
23-11-55	1955	Bulencu	—		Stroe Sara
23-11-55	1955	Ignatov	—		Stroe Sara

— fotoreportaj — de S. STEINER

Acum aproape un secol, o invenție epocală se făcea auzită pretutindeni: fonograful lui Edison. Firmele americane și europene au exploatat repede acest prim succes, și aparate perfecționate au apărut în scurtă vreme: gramafonul, patefonul.

Grație lor, voci celebre și instrumentiști renumiți au închis într-un simplu disc o frântură din minunatul lor har. Concerte tumultuoase

născute chiar de degetele lui Rachmaninov, bucăți pentru vioară executate de marele Fritz Kreisler, ni s-au transmis pînă azi. Vocile lui Șaliapin, Caruso, Tauber, Leonard au încântat atît pe contemporanii lor cît și generațiile care au urmat.

Dacă fonograful a fost înlocuit de gramafon, iar dacă acesta la rîndul său, de către patefon, tehnica ultimilor ani a adus în viață

o nouă invenție: magnetofonul, aparatul care a dat pînă azi invenției lui Edison cele mai minunate și variate întrebunțări. Cu toate acestea placa de patefon nu și-a încheiat încă viața. Efervescenta culturală din țara noastră a făcut ca patefonul să pătrundă pînă în cele mai îndepărtate unghere ale vieții de azi. Tocmai de aceea producția de plăci la noi, în loc să scadă s-a mărit considerabil. Fotografiile alăturate au menirea de a vă plimba acolo unde se nasc discurile românești.

Primul drum reporterul l-a făcut la studioul fabricii de discuri „Electrecord” (foto 1). Luță Ioviță, cunoscutul

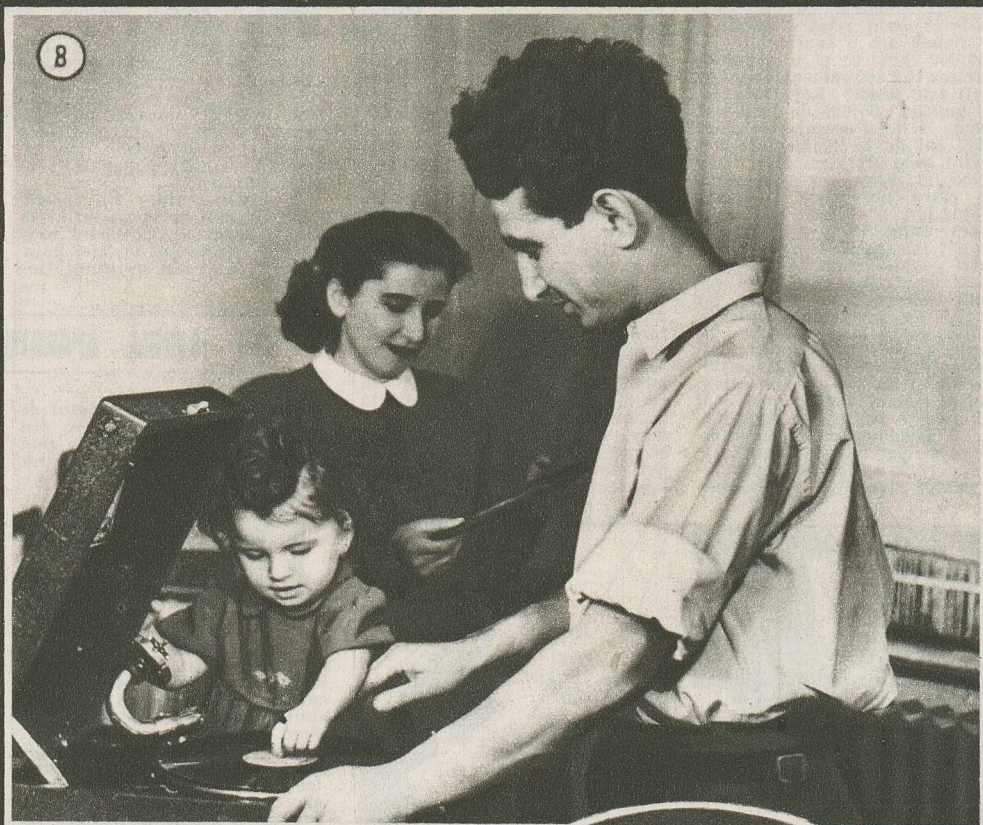
interpret al doinelor bănațene, acompaniat de orchestra de muzică populară dirijată de Ionel Budișteanu, execută o doină de dor și jale de prin Munții Cernei. Înregistrarea se face întîi pe o bandă de magnetofon.

Ariile populare românești sînt cele mai cerute. Marile ansambluri de muzică populară și valoroșii interpreți Maria Tănase, Emil Gavriș, Ioana Radu, Maria Lătărețu și alții, ca și orchestrele de muzică ușoară au trecut de nenumărate ori prin studioul „Electrecordului”.

O dată cu banda de magnetofon, pe care s-a făcut înregistrarea, a intrat în stu-

diul de înregistrare al fabricii și fotoreporterul. Aice împărăția tehnicianului Emanuil Mareș (foto 2). De aici pornește drumul complex al discului. Mai întîi de pe banda de magnetofon melodia este transpusă pe un disc special, mai moale decît cele obișnuite. Se pe face înregistrări pe discuri normale sau pe discuri microsillon, pe care a început s le lucreze și „Electrecord”. Diferența între ele constă în distanța dintre „șanțuri” adică de frecvența sunetului. Astfel, pe un singur disc microsillon putem avea lucrare muzicală, care după vechiul sistem de imprimare necesită mai mul-

discuri. Această placă, care poartă copia melodiei, pornește apoi la argintare (foto 3). Inginerul Grigore Petreanu introduce folia sub clopotul aparatului de argintare. Peste placă se va așterne un strat fin de nitrat de argint.

Și discul merge mai departe. Se face matrița, hotezată „tată”. („Tatăl” este totdeauna un negativ, în vreme ce „mama” e mereu un disc pozitiv, ce poate fi ascultat). „Tatăl” e trimis într-o baie de cupru și în scurtă vreme pe el se depune un strat de cupru care-l copiază întocmai. A apărut o nouă placă metalică: „mama”. Discul poate fi

acum ascultat pentru controlul sunetului (foto 4).

În acest timp materialul plastic, gata preparat, așteaptă. Matrița a venit. O bucată de material este încălzită într-un soi de cup-tor, cu ajutorul razelor infraroșii (foto 5).

Din material plastic — care în cazul discului micro-sillon este vinilul — presa scoate discul. El are imprimată pe fiecare parte câte o melodie. Placa de patefon s-a născut (foto 6).

Pe masa de lucru a tovarășei Magdălene Dumitrescu sosesc neconținut, la control, discurile (foto 7). Le verifică calitatea presării, apoi plăcile sînt bă-

gate în plicuri. Comanda pe care o vedeți este executată special pentru străinătate. Este „Garofița” lui Mălineanu, care prin „Cortimex” va porni spre diferite colțuri ale lumii.

În fabrică discul și-a încheiat călătoria. E deci la magazine. La unul din acestea cetățeanul Ion Pavel și-a cumpărat placa preferată (foto 8). Ajuns acasă, tot atât de nerăbdător ca și fetița sa, el ascultă melodia. În multe zile de acum înainte, după orele de muncă, singur sau cu prietenii, va asculta, printre celelalte discuri și pe cel nou. La mica sa discotecă s-a mai adăugat o placă...

ISLANDA

Tovarășul Petcu Ioan, excavatorist la minele Teluc, s-a adresat redacției, cu rugămintea de a se publica un articol despre Islanda. Satisfacem această rugămintă, prin materialul de față.

Despre Islanda se cunosc puține lucruri în țara noastră. În mintea unora această țară a căpătat imaginea unei insule a iernii vesnice. Realitatea este însă cu totul alta: datorită curentului Golfstream, Islanda are o climă oceanică, cu veri răcoase și ierni relativ blinde.

Islanda are o suprafață de 103.000 km p. și o populație de circa 160.000 oameni. Capitala țării este orașul Reykjavik care numără 60.000 de locuitori. Insula a fost descoperită acum 2350 ani de navigatorul și geograful grec Pythias. Era însă necoluită. Popularea ei s-a făcut de către norvegieni în epoca vikingilor, până în secolul al X-lea. După 1821, Norvegia a ocupat Islanda. Mai apoi, dominația asupra insulei a fost preluată de danezi. Islanda a obținut independența în 1918, iar în 1944 s-a proclamat republică.

În această țară, alături de muntii acoperiți de ghețuri, poți întâlni numeroși vulcani activi, precum și izvoare de apă caldă. Dintre aceste izvoare cel mai frumos este Geysir. Spiritul practic al islandezilor s-a manifestat în ce privește utilizarea izvoarelor de apă caldă, captându-le pentru încălzirea locuințelor.

Deși numai 0,4% din suprafața Islandei poate fi cultivată, totuși 54% din locuitori se ocupă cu agricultura. Ei utilizează fiecare pic de pământ, în mod rațional și cresc animale. Izvoarele calde sînt utilizate și ele la crearea unor sere în care se cultivă struguri, banane și trandafiri. Un sfert din locuitori au drept ocupație pescuitul și vinătoarea, iar circa 20%, industria și comerțul. Pescuitul are o însemnătate vitală pentru Islanda: 90% din exportul islandez provine din pește.

Islanda este o țară pașnică. Ea nu a avut și nici nu are armată. Dar în 1951, în atmosfera de isterie războinică pe care au întretinut-o o seamă de cercuri, S.U.A. au reușit să impună Islandei „acordul cu privire la apărare” și să o atragă în N. A. T. O.; pe teritoriul ei, S.U.A. instalându-și baze militare.

Viața a dovedit poporului islandez că nu există nici o amenințare pentru el din partea țărilor socialiste și că singura primăjdie care-l amenință este pierderea independenței naționale ca urmare a ocupației americane. Tocmai de aceea în Islanda s-a declanșat o largă mișcare pentru anularea acordului islandez-american. Dacă în urmă cu ani numai partidul socialist unit cerea retragerea trupelor americane, acum această cerință o sprijină și social-democrații, și progresiștii. Un singur partid, partidul conservator — aflat în minoritate în parlament — apără acordul din 1951. După cum se știe la 28 martie a.c. Altingul islandez — care revendică titlul de cea mai veche instituție parlamentară din Europa, fiind înființată în anul 930 — a adoptat o rezoluție prin care se cere revizuirea acordului din 1951, pe baza căruia trupele americane se află în Islanda. Rezoluția prevede că dacă S.U.A. nu acceptă această revizuire, acordul va fi denunțat în mod unilateral.

În prezent, pe baza unor articuli procedurale, în consiliul N.A.T.O., reprezentanții S.U.A. încearcă să obțină amânarea cu 18 luni a retragerii trupelor americane, în speranța unei schimbări — în acest timp — a politicii islandeze. Viitorul va arăta în ce măsură au șanse de reușită asemenea manevre. Ceea ce trebuie însă reținut este faptul că micul popor islandez s-a ridicat curajos împotriva ocupației americane.

ca printre scenariști. Iată cite ceva din cele aflate.

De cîțva timp, scriitorul moldovean Dragoș Vicol este văzut foarte des pînă în pragul clădirii studioului „București”. Cel care a descris cu atîta talent viața muncitorilor din Valea Fierului urmărește acum, cu multă atenție, și emoție totodată, cum, încetul cu încetul, prind viață în imagini cinematografice, eroii scenariului său „Ripa dracului”. Comunistul Tudor Badale, țărancă Anica venită din sat să muncească în munți alături de tăietorii de lemne, înflăcăratul și violentul Florinte Damian vor fi cîțiva din eroii filmului ce va înfățișa aspecte ale vieții forestierilor din munții Moldovei.

Regizorul Jean Mihail împreună cu scriitorul Dragoș Vicol și întreaga echipă și-au pus în gând ca ei să fie cei care vor termina primul film al celui de al II-lea Cincinal. Cine știe, însă? Echipa condusă de regizorul Victor Iliu, care pregătește adaptarea cinematografică a nuvelei „Moara cu noroc” de I. Slavici, este un concurent serios. Tînărul regizor Gh. Turcu a scris de curînd un scenariu după o năvelă a lui Sütö Andras și acum se pregătește pentru începerea turnării filmului care se va numi „Cazul Lakatos”. Nu este un film senzational — după cum s-ar părea din titlu — ci e povestea emoționantă a unui țărăn maghiar din țara noastră care după îndelungi frămîntări pășeste pe drumul luminos al agriculturii socialiste.

După ce scriitorul Petru Dumitriu și-a terminat scenariul „Oameni în furtună”, regizorul Dinu Negreanu face ultimele pregătiri necesare începerii turnării filmului al cărui erou principal va fi Adam Jora, îndrăgit de cititorii romanului „Pasărea furtunii”.

În ultimul timp s-a încetănit obiceiul ca la scenariu să lucreze nu numai scenariștii, ci și regizorul filmului. Un asemenea cuplu, format din scriitorul Ho-

ria Lovinescu și regizorul francez Marc Maurette, lucrează acum la adaptarea pentru ecran a piesei „Citadela sfărîmată”. Nu va fi un film-spectacol, ci unul artistic de lung metraj.

Scriitorul Nicolae Tăutu, preluînd unele elemente ale piesei sale „Zbor de noapte”, lucrează la scenariul intitulat „Vultur 101”. Eroul principal va fi un ofițer al armatei noastre populare, care, din cauza îngîmfării sale, este gata să cadă în mrejele unui spion. În acest scenariu, una din problemele mai pe larg tratate va fi cea a relațiilor de familie, a rolului femeii în societatea noastră.

Pentru spectatori tineri și pentru copiii îndoșeși, Lucia Demetrius scrie scenariul „Puiul mamei”. Dat fiind că eroul acestui film, un copil zburdalnic și năzdrăvan, ajunge spaima celor din jur numai datorită proastei educații primite în familie, filmul „Puiul mamei” va fi o interesantă lecție și pentru părinți.

Pentru amatorii de comedii muzicale, scenariul „Aventură la mare”, scris de Nicușor Constantinescu și George Voinescu împreună cu regizorul Gh. Tobias, va fi o plăcută surpriză.

În ultima vreme la redacția de scenarii a studioului „București” au fost prezentate în prima formă scenariile „Batalionul II” de Aurel Mihale, „Eruptie” de Petre Luscalov și „Poveste de dragoste” de Mihail Davidoglu. Aceste scenarii sînt inspirate din lupta poporului nostru pentru construirea unei vieti noi. În „Batalionul II” este evocat un episod din ultima parte a războiului antifascist, acțiunea petrecîndu-se în Ardeal, unde ostașii noștri au luptat împreună cu ostașii sovietici împotriva dușmanului comun.

Nădăjduim că toate aceste scenarii vor deveni în scurtă vreme filme care să facă cinste cinematografiei noastre și să răspundă din plin așteptărilor publicului spectator.

DIN ISTORIA APARATULUI DE FOTOGRAFAT

Răspundem prin materialul de mai jos, tor. Nicolae Borcea din Călărași, care dorește să aște cînd a fost construit primul aparat de fotografiat.

Din vremurile cele mai străvechi, omul a simțit nevoia de a fixa în imagini, pe un material oarecare, lumina înconjurătoare: natura, ființele obiectele din jur. În această privință, picturile și desenele primitive din peșterile triburilor preistorice sînt o mărturie a acestei nevoi sociale. Luate deci ca atare, începuturile fotografiei se pierd în negura vremurilor...

Camera obscură, cunoscută de grecii antici, descrisă de Aristotel și îmbunătățită de matematicianul Cardan, care a prevăzut, primul, o lentilă la intrarea radiațiilor luminoase în cameră, reprezintă timidul început al viitorului aparat fotografic. Fotografia, însă, nu s-a putut dezvoltă pînă la descoperirea acelor mijloace și substanțe care permitteau conservarea unei imagini prin metode tehnice. De aceea,

istoria fotografiei se confundă, mai ales la începuturile ei, cu istoria fotochimiei, adică cu istoria descoperirilor în domeniul proceselor și substanțelor sensibile la lumină. În această privință, primul fapt, prima descoperire care se face se datorește învățatului rus Bestușev, care descoperă încă în anul 1725 prima reacție fotochimică: descompunerea unei soluții alcoolice de clorură ferică, sub influența radiațiilor luminoase. Doi ani mai tîrziu, în 1727, marele învățat rus Mihail Lomonosov descoperă sensibilitatea la lumină a sărurilor de argint. Mai tîrziu, în 1808, marele fizician și chimist rus V. V. Petrov obține pentru prima oară în lume o imagine colorată, prin proiecția spectrului solar pe un strat de clorură de argint. Un fabricant francez instituie în jurul anului 1820 un premiu pentru realizarea unui procedeu de a reține desene și culori pe oale mecanică. Niépce, un fost ofițer scăpătat, câștigă premiul fabricantului cu ajutorul unor plăci de cositor bine polizate, însă cu o soluție de asfalt și expusă luminii într-o simplă

ladă de lemn, prevăzută cu o deschizătură în care se găsea o lentilă. Cîțiva ani mai tîrziu (1817), Daguerre, prietenul și asociatul lui Niépce, introduce pe scară largă prima metodă modernă de obținerea imaginilor pe cale fotografică, cu ajutorul unor plăci de iodură de argint. Să trecem acum peste cercetările lui Niépce de St. Viktor, nepotul lui Niépce, peste încercările fizicianului rus B. S. Iacobi, pentru ca să ne oprim la anul 1871, cînd medicul dr. Maddox își publică rezultatele cercetărilor sale strălucite cu privire la aplicarea de straturi compuse din bromură de argint și gelatină pe un suport de sticlă. Din acest moment, fotografia pătrunde în masă. De acest fapt nu întîrzie să beneficieze marii afaceriști ai vremurilor de atunci, între care se remarcă rechinul cel mai mare, Mr. Eastman-Kodak. Datorită cerințelor maselor consumatoare și a concurenței, a luptei între monopolurile în dezvoltare pe atunci, aparatul lui Daguerre este perfecționat din ce în ce mai mult, reducîndu-se mereu dimensiunile și volumul, o dată cu mărirea luminozității obiectivelor sale. Acest aparat se adaptează complet plăcilor uscate fotografice, care înlătură, pînă la urmă, complet, plăcile cu colodiu.

Adaptarea acestor aparate la pellicula fotografică (1888-1890) și apoi la pellicula cinematografică (1924) nu s-a putut realiza decît după invenția suportului de celuloid de către autodidactul rus I. B. Boldirev (1881), care își prezintă invenția la „Expoziția Industrială de la Moscova” din anul 1882, invenție care i-a fost furată, pur și simplu, de un pastor american cu numele de Samuel Goodwin, venit în Rusia, „în misiune sacră”. Acesta își patentează în Statele Unite, pe numele său, invenția lui Boldirev (1887), dar nu fără să contribuie și cu un aport „original”: de la Goodwin fișia subțire de celuloid, pe care se aplică un strat fotosensibil, se numește film. Un alt hot, mai mare ca el și mai puternic, pentru că era mai bogat, Mr. Eastman-Kodak în persoană, își luă sarcina dreptății imanente, despuind pe Goodwin de toate „drepturile” sale, astfel că acesta muri în plină miserie.

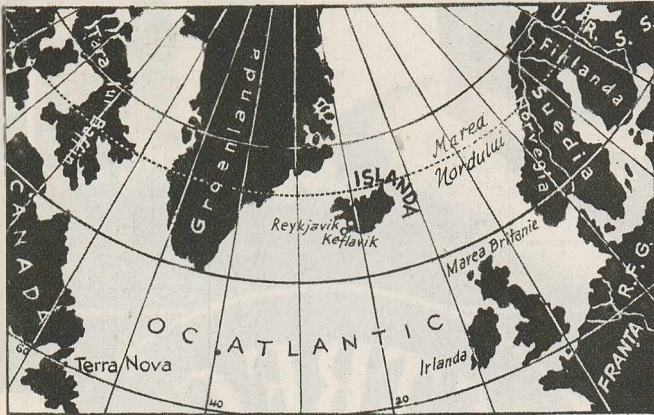
În ultimele decenii fotografii și-a cucerit un loc tot mai prețios în cultura și tehnica popoarelor devenind una din artele cele mai populare. La noi în țară fotografiile au fost prezentate din primele timpuri. Astfel, încă în anul marele pictor Sztamari își cră o bună parte din activitatea sa fotografică, devenind în scurtă vreme primul fotograf al țării.

AUTORUL VALSULUI „VALURILE DUNĂRII”

Tov. Al. Anca, din București dorește să aște amănunte despre compozitorul valsului „Valurile Dunării”. Îi satisfacem dorința prin materialul de față.

Oricine a ascultat pentru prima dată „Valurile Dunării”, spumozul vals care te atrage irezistibil în vârtejul lui de sunete grațioase, și-a exclamat fără îndoială admirat pentru „nemuritorul Strauss” ca să aște îndată cu uimire o „nemuritorul” este nu Strauss ci un compozitor român, mai puțin ilustru, Ivan Ivanovici.

Ivan Ivanovici s-a născut în 1848 undeva în Banat și a murit în 1905. Orfan, copil de trupă primindu-și educația muzicală de la șeful de muzică al regimentului, ajungînd să dețină demnitatea de șef de muzică militară algarzii naționale din Galați, apoi de inspector general al muzicii militare din țară, Ivanovici ar o biografie modestă. Pasionat de arta sa, consacrandu-și toată timpul liber studiului compozitorului, autor al unor prețuite buci pentru fanfară și al unor mult cîntate piese vocale, el rămîn totuși un autodidact. Printr-valsurile sale, remarcabil de armonioase, „Valurile Dunării” cea mai importantă lucrare. El a făcut celebru peste hotarele țării.

LA CE LUCREAZĂ SCENARIȘTII DE FILM

Tovarășă Isabela Iosif, funcționară la Fabrica de Medicamente nr. 1 din București, dorește să aște la ce scenarii de film lucrează scriitorii noștri.

Numai în decurs de cîteva luni, prietenii artel cinematografice din țara noastră au urmărit cu interes pe ecrane povestea frămîntului grănicer Mihai Durău, care și-a jertfit viața în luptă cu spionii ce provocaseră „alarma în munți”; năzdrăvăniile lui Clortanu și ale prietenilor lui porniți în căutarea „nufărului roșu”; necazurile lui „Ilie în luna de miere” și incurcăturile provocate de faptul că tînărul desenator Măgureanu făcea totul „pe răspunderea lui.”

Peste puțin timp, cunoscuții eroi ai lui Mihail Sebastian, antrenat în buclucașa „afacere Protar”, se vor prezenta publicului bucureștean, după ce mai întii s-au înfățișat juriului de la Cannes ca personaje ale filmului care reprezintă cinematografia noastră la Festivalul Internațional al Filmului.

Cinci filme românești prezentate în decurs de cîteva luni. Este fără îndoială o performanță îmbucurătoare, dar departe încă de ceea ce spectatorii noștri așteaptă. Ce va fi și de aci înainte? — Își pun nerăbdătorii întrebarea toți cei dornici ca filmul românesc să înregistreze noi succese.

Pentru a le putea satisface, măcar în parte, curiozitatea, ne-am străduit să pătrundem acolo unde se creează „baza” noilor filme, adică

Horis Semionovici Iakobi

Niépce

D. Dumitrescu, unul din valoroșii velocipedisti de la sfârșitul secolului trecut, alături de biciclul său (Cliseu apărut în „Revista Modernă” nr. 4-5 din anul 1897)

Tovarășica Magda Klein, elevă la Școala de fete nr. 17 din București, dorește să afle când au fost introduse primele biciclete în țara noastră.

La noi, în București, prima bicicletă a fost văzută în anul 1874. La circuitul Jean Ghautier, care poposise în capitală, un englez — Morfison — făcea exhibiții pe un „aparat” tare ciudat — un fel de bicicletă. Roți-

le erau destul de mari, de mărime diferită, butucănoase, construite din lemn și înconjurate cu șine de fier. Spitele se înșurubau într-o boxă, tot din lemn, roata din față era legată de cea din spate printr-o bîrnă masivă (de asemenea din lemn), captușită cu fier. Sistemul de punere în mișcare a biciclului (așa se numea aparatul) era foarte greoi, cerind eforturi deosebite.

În același an, circuitul s-a deplasat la Pitești. Aici, englezul nemalavînd cu ce să-și achite abonamentul la restaurant, a lăsat amanet aparatul. Tot la Pitești, ceva mai târziu, a apărut un alt bicicl, mai modern; parte din fier, parte din lemn, iar roțile, în locul șinelor, aveau cauciucuri masive (ca de trăsură). Acest exemplar a dispărut apoi fără urmă...

Prin anul 1882, după construirea fabricii de hîrtie Letea din Bacău, unul din învingătorii, spre a parcurge mai repede distanța pînă la fabrică, a utilizat un asemenea bicicl, despre a cărui proveniență, însă, documentele timpului nu pomenesesc nimic.

Capitala, frește, nu s-a simțit prea bine că provincia i-o luase înalt. Și în anul 1886 apărură pe străzile orașului București un bicicl construit de o societate germană de gimnastică (Turnverein), cu sediul pe strada Bre-

zolanu. Acest velociped (cum se numeau acele curioase biciclete de re vremea bunicii noastre), cu o roată gigantică în față și una mică în spate, era făcut numai din fier și cîntărea nici mai mult nici mai puțin decît 100 kg!

Un an mai târziu, pe podul Mogoșoaiei (calea Victoriei de azi), putea fi văzut un oarecare Kruze, evoluînd pe un velociped „distîns”, adus din Germania. Kruze a vîndut apoi acest aparat unui negustor ambulant. Acesta, la rîndu-l, l-a dat pentru suma de 50 de lei unui ofițer, care l-a dus la Turnu Severin. Apoi, nu s-a mai știut nimic despre acel bicicl... Treptat, au început să fie văzute bicicliuri construite din teavă, avînd cauciucuri masive și șaua cu arcuri. Ba au fost organizate și întreceri.

În anul 1891 a fost adusă în Capitală prima bicicletă, asemănătoare oarecum celei din zilele noastre. Avea roțile de mărime egală, cadrul din teavă, ceva mai stîlt față de predecesoare și cauciucurile cu „canal” (un fel de furtun). Pneumaticile nu fuseseră încă introduse la noi. Bicicleta despre care vorbim, e drept, era mult mai ușoară: nu cîntărea decît 50 kg...

Apoi, de-a lungul anilor, bicicleta a evoluat. A scăzut în greutate, cauciucurile cu „canal” au fost înlocuite cu pneumatice, iar în locul roților grele din oțel sau fier, au apărut roți ușoare din duralumin. Restul, privind istoria bicicletei la noi, îl cunoaștem fiecare. Mulți dintre noi se pot mindri, astăzi, cu biciclete fabricate în țară.

DESPRE METALELE NOBILE

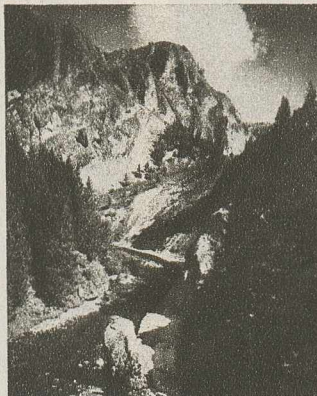
La întrebările pe care ni le-a făcut tor. Coman Zaharia, din București, asupra metalelor nobile și a închezurilor extracției lor în țara noastră, răspunde tor. prof. univ. Corvin Papiu.

Aurul se extrage din acumulări care se găsesc de-a lungul unor crăpături din scoarța globului, denumite filoane; el se află inclus în minerale metalifere, denumite și minereuri. În general, aurul este extras din diferite combinații metalifere cu pucioasă dar mai cu seamă în combinațiile cu un element în neamul acestuia, numit telur. Filoane aurifere se găsesc din belșug în țara noastră, în Munții Apuseni, pe valea Crișului Alb, în localitățile Brad, Săcărâmb, Poșta Montana etc., precum și în regiunea Baia Mare. Metalul obținut despre care vorbim se mai extrage și din nisipurile unor râuri. La noi, zăcămintele s-au extras în trecut, în mod primitiv, din unele ape cum e Oltul.

La rîndul său, argintul se extrage din filoane asemănătoare celor aurifere (în regiunea Baia Mare, în Munții Apuseni). Uneori aurul și argintul se găsesc chiar în formă de metale curate sau tîmbe. În producția acestor două metale nobile, țara noastră ocupă un loc de frunte.

În ce privește platina, ea nu se găsește în țara noastră. Cele mai vestite zăcăminte din lume le are Uniunea Sovietică, în Munții Ural, de unde se extrage, fie direct, din piatră, fie din nisipuri și pietrișuri, sau din aluviunile cu platina.

Zăcămintele de aur din țara noastră sînt cunoscute de multe sute, poate chiar mil de ani. Încă prin secolul al VII-lea î. e. n., vechii greci au ajuns pe meleagurile noastre, unde s-au ocupat cu extragerea aurului. O legendă foarte veche povestește că din El ada a plecat o corabie cu viteji, spre ținuturile Mării Negre, în căutarea „fîntii de aur” (Expediția Argonautilor). Ei ar fi ajuns pînă în Caucaz și poate chiar prin locurile noastre. De altfel, chiar numele apelor Crișurilor vine de la grecescul „lirusos” care înseamnă aur. Diferite mărturii existente arată că prin secolul al VI-lea î. e. n., neamurile de păstori sciti și agatirși ce locuiau meleagurile noastre extrăgeau în mod curent aurul. Marele istoric grec Herodot spune că expediția făcută de regele persilor, Darius Histaspes, prin aceste locuri, a avut ca mobil cucerirea aurului. De asemenea se știe precis că, cu cea. 150 ani î. e. n., se extrăgea aur de la Roșia Montana. Dacă au extras sistematic aurul, argintul și alte metale,

În Munții Apuseni

avînd o adevărată industrie extractivă. În timpul romanilor, care au cucerit Dacia în anul 105, exploatarea a luat un caracter și mai larg, devenind mai intensă. Spargerea rocilor se făcea prin încălzire la roșu și apoi prin aruncarea de apă peste piatră. În timpul ocupației romane, extracțiile se făceau cu ajutorul scărilor care erau legați în lanțuri și fixați, uneori pentru toată viața, la locul de muncă din galeriile subpămîntene.

POSTA REDACȚIEI

OPRIȘAN HORIA-București. Ne puteți trimite vela. În cazul că această poate fi publicată, n discută împreună posibilitățile de scurtare, gîmca nuvelei necorespunzînd spațiului pe e noi îl putem acorda acestui gen în revistă. Scurtele prezentări de navigatori, exploratori n nu se sînt deocamdată necesare.

GEORGHE SAVA-Grădiște. Poezia dv. pile drag! ne-a parvenit mult prea târziu trîu a mai putea să apară în numărul din univ.

În legătură cu problemele stenografiei

POPESCU N.-Bacău. Vă răspundem dumneavăstră și celorlalți tovarăși ce se interesează această problemă, că exercițiile pot fi trimise active la 10 zile de la apariția pe piață a re-

MATRINA ION-București. Exercițiile stenografice pot fi trimise și pe hîrtie simplă. Se recomandă însă folosirea hîrtiei cu pătrățele.

TERESCU ION-București. Cuvintele a, să,

tot, are, se scriu pe aceeași linie cu ce, că, vă. Numai te, de, și, un (din cuvintele învățate pînă acum) se scriu sub linie.

BOTIZAN PETRU-București. Fiind vorba de propoziții scurte, unele cuvinte pot fi citite în mai multe chipuri (cer, tal sau cere, tot etc.). Nu e nevoie să trimiteți toate variantele, ci rețineți — așa cum am făcut și noi în cheie — pe cea care vi se pare mai potrivită. N-are importanță formatul hîrtiei pe care trimiteți exercițiile (preferăm formatul foii de caiet). Ne puteți cere lamuriri în legătură cu orice nu vă este clar.

PESTER GH.-Vaslui. Pentru înscriere la concursul de stenografie nu sînt necesare alte date în afară de nume și adresă. Mai multă atenție la scrierea semnelor. (De ce vă grăbiți?)

BITA VASILE, BÎRSĂNESCU JENICĂ și **OLARU ELENA**-București. Spațiul dintre cuvinte este cel din scrierea obișnuită. Nu socotim necesar să publicăm exercițiile pe pătrățele. De altfel, din exercițiile primite reiese că n-ați avut nici o dificultate în această privință.

CULTURA FIZICĂ ȘI MEDICINA

Marele savant sovietic I. P. Pavlov a arătat, printre altele, importanța fundamentală pe care o are influența permanentă a mediului exterior asupra organismului. Posibilitatea de adaptare la influențele constante sau variabile ale mediului determină menținerea stării de echilibru a funcțiilor corpului omenesc. Starea de sănătate nu este de fapt decît rezultatul acestui echilibru; incapacitatea de adaptare la mediu se traduce prin boală și moarte.

Medicina folosește numeroase mijloace pentru menținerea (profilaxie) sau restabilirea (vindecare) echilibrului dintre organism și mediu. Unul din mijloacele importante folosite de medicină în acest scop este cultura fizică, care nu este altceva decît un mijloc de adaptare a organismului la efort.

Pentru păstrarea sănătății, nu este suficient să ai un organism bine conformat, ci și pregătut și adaptat pentru a face față la eforturile mai mari pe care mediu le impune în diverse împrejurări (muncă, luptă etc.). Cu atît mai mult atunci cînd organismul se găsește într-o proastă stare de dezvoltare (tulburări de creștere, deformări fizice fînăscute sau căpătate — profesionale — sau de funcționare — boală), cultura fizică trebuie folosită fiind, în primul caz, un factor important în corectarea proastei dezvoltări, iar în cel de al doilea, un factor activ în reechilibrarea funcțiilor dereglate. Pe lîngă toate acestea, cultura fizică este și un factor ajutător indispensabil în multe din celelalte mijloace de vindecare folosite (fizio-terapie, balneo-climatice, ortopedice etc.).

Factorul prin care acționează cultura fizică este mișcarea, realizată fie activ, prin mijloacele proprii ale bolnavului (sistem muscular), fie pasiv, prin mijloace din afara organismului. Mișcarea activă se poate realiza în diverse forme: ca exerciții de gimnastică, mișcare aplicată (mers, alergare, țîrî, cățărăt), ajutată (patinaj, ski, canotaj, etc.) ca jocuri simple sau sportive, sau mișcări speciale, realizate prin diverse exerciții ocupaționale (grădinarî, țîmpărie, croșetat etc.). Mișcarea pasivă are, de asemenea, diverse forme de realizare ca, de pildă, mecanoterapia și masajul.

Aplicarea culturii fizice contribuie la prevenirea bolilor prin îmbunătățirea dezvoltării organismului (în perioada de creștere), corectînd deficiențele fizice, înălțînd deformările fizice profesionale, întărînd organismul, mărîndu-i rezistența față de factorii nocivi, mărîndu-i capacitatea de muncă și de luptă. La vindecarea bolilor, cultura fizică contribuie prin îmbunătățirea principalelor funcțiuni ale organismului, prin mărîrea puterii de luptă a organismului împotriva bolii, prin vindecarea unor simptome în care constituie singurul tratament eficace și, în sfîrșit, prin scurtarea perioadei de convalescență.

Folosirea culturii fizice a devenit indispensabilă în vindecarea diferitelor boli ale aparatului locomotor (reumatisme, ortopedice, neurologice), în bolile care dezechilibrează marile funcțiuni (circulația, respirația) ș.a.

Aplicarea culturii fizice în scopul prevenirii și vindecării bolilor a luat de-abia de curînd o extindere mai mare. Succesele obținute de U.R.S.S. în timpul războiului, cînd folosirea culturii fizice a contribuit la recuperarea a 90% din numărul bolnavilor și a 72% din cel al răniților, au dat o mare amploare extinderii educației fizice.

La noi în țară, folosirea culturii fizice pe tărîm medical a obținut succese în practica multor instituiții, acordîndu-i-se tot mai multe mijloace materiale de realizare.

Dr. T. VASILESCU

CUM SĂ ÎNTELESEM MUZICA Instrumentele orchestrei simfonice (XII)

Deși cantabilitatea vocală constituie pilonul expresiv de bază al muzicii — ea este departe de a fi îndestulătoare în ceea ce privește cuprinderea de către compozitor a întregii bogății și complexității vieții. Limitele glasului uman — spunea criticul clasic rus Serov — din punct de vedere al forței și al registrelor, sînt destul de restrînge. Iată pentru ce unelele construite ca ajutor pentru voci au căpătat o extraordinară importanță dezvoltîndu-se după cum se știe de sine stătător; ele au putut să prelucreze toate laturile expresivității muzicale incluse fie și în chip embrionar în glasul omenesc. Murmurul sunetelor joase ale contrabasilor și timpanilor, de pildă, poate fi sesizat doar în ecou în vocea mînjooasă a celui mai puternic bas; în orchestră această inimă poate crește pînă la asemenea proporții încît auzi nu o rostire furioasă, ci bubuiturile tunetelor cerești, căderea unei cascade, vîietul valurilor oceanului. Paleta picturii muzicale s-a îmbogățit sub pana lui Beethoven, Berlioz, Wagner, pînă la o măsură uimitoare și fără îndoială inaccesibilă muzicii vocale. Care sînt însă instrumentele pe care le folosește compozitorul, cum se orînduiesc ele, în ce constă specificul fiecăruia? Un răspuns satisfăcător cel puțin în linii generale la aceste întrebări îl dă Prokofiev, marele compozitor sovietic, care a compus una din lucrările sale tocmai cu scopul de a înlesni ascultă-

torului cunoașterea principalelor timbre instrumentale. „Petrică și lupul” este de fapt o mică lecție despre instrumente, expusă în forma unei povestiri muzicale. Pentru fiecare personaj al acestei povestiri, Prokofiev a ales un instrument sau un grup de instrumente capabile să-l caracterizeze cit mai adecvat.

Petrică, este reprezentat de o melodie voioasă încredințată de compozitor cvartetului de coarde. Alcătuît din vioară, violă, violoncel și contrabas, cvartetul de coarde formează compartimentul instrumental de bază al orchestrei simfonice. La concerte ați remarcat desigur că aceste instrumente se află așezate — cu excepția contrabasilor — în primul plan al scenei. Cvartetul corderelor este cel care realizează în cel mai înalt grad, expresivitatea umană.

Spre deosebire de aceste instrumente cu coarde al căror sunet se produce prin frecarea cu arcușul, trebuie menționată existența acelor instrumente cu coarde care produc sunetele prin cuprirea corderelor (harpa), sau prin lovirea unor ciocănele ce corespond clapelor pe care le atinge interpretul (pianul). Posedînd excepțional de largi posibilități expresive, pianul este de fapt el însuși o mică orchestră, ceea ce face ca în majoritatea cazurilor să fie folosit ca un instrument de sine stătător sau concertînd în dialog cu restul ansamblului orchestral.

Coarde freatce, ciupite, lovite, iată cele trei categorii ale marilor familii a corderelor.

Declarația comună cu privire la dezvoltarea continuă a legăturilor dintre U.R.S.S. și Anglia, semnată la încheierea tratatelor duse în a doua jumătate a lunii aprilie de conducătorii sovietici în Anglia, constituie un adevărat program de lucru menit să ducă la adâncirea cunoașterii și prieteniei dintre cele două popoare—sovietic și englez. Această declarație acordă atenție, între altele, și schimburilor de turiști între cele două țări. De curând au sosit la Londra un prim grup de turiști sovietici. Fotografia ni-i înfățișează într-o plimbare prin capitala Marii Britanii.

Foto: „Keystone”

Campania electorală care a precedat recente alegeri municipale din Italia s-a caracterizat printr-o recrudescență a provocărilor reacțiunii. În fotografie: una din busculadele electorale provocate de agenții partidelor de dreapta (și aceasta, sub emblema partidului democristian).

„Keystone”

↑ Lupta studenților argentinieni pentru democratizarea învățămîntului a luat în ultima vreme o mare amploare. La Buenos Aires și în alte centre universitare au avut loc mari manifestații studențești, care au culminat cu ocuparea clădirilor universităților și cu o grevă prin care studenții au cerut demisia ministrului educației naționale al Argentinei, Atilio dell'Oro, șeful unui grup clerical ce face parte din guvern. În fața unor acțiuni de asemenea amploare, acesta a fost nevoit să-și dea demisia. În fotografie: studenți din Buenos Aires manifestând în fața clădirii guvernamentale, în timp ce se delibera asupra revendicărilor studențești.

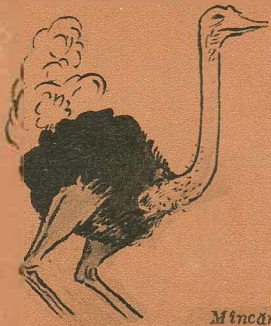
Foto: „Keystone”

Recenta sărbătorire a cinci ani de existență a Asociației de prietenie Finlanda-România a prilejuit numeroase și variate manifestații în Finlanda, la care a luat parte și o delegație culturală romină, în frunte cu tovarășul Ion Pas, prim-locuitor al ministrului Culturii. Printre aceste manifestații se află și punerea în scenă a capodoperei marelui nostru I. L. Caragiale, „O scrisoare pierdută”, la teatrul din Tampere—Tampereen Teatteri—in regia maestrului emerit al artei din R.P.R., Sică Alexandrescu. Fotografia redă o scenă din piesă

Luptele dintre patrioții algerieni și colonialiștii francezi au degenerat într-un adevărat război, în care pier zilnic zeci și zeci de oameni. În timp ce în Adunarea Națională franceză se purtau discuții în legătură cu problema algeriană, războiul continua cu intensitate numai pentru că cercurile colonialiste franceze nu vor să țină seamă de năzuințele legitime ale patrioților algerieni și sfidează larga mișcare populară din Franța, pentru încetarea focului în Algeria și rezolvarea problemei algeriene pe calea tratatelor. În fotografie: trupe franceze, efectuând „operațiuni de curățire” în regiunea Oran.

Stomac de struț de ai avea... tot sfatul meu te-o ajuta!

Mincările prăjite
în grăsime sînt dăun-
toare organismului.

Desene de H. LERU

PE POFTA LUI

Mincări prăjite i-a poftit stomacul...
Și pin' la urmă, s-a prăjit saracul!

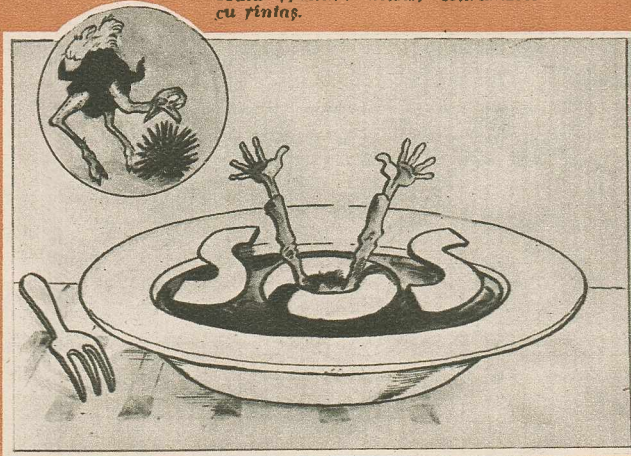
MĂRINIMIA LUI

Luată în exces, ali-
mentele pot produce tul-
burări ale tubului diges-
tiv, ficatului, inimii și
ale altor organe.

Cu stomacul nu fac glume—
Zilnic îngrijesc cu zel!
Un stomac am doar pe lume!
Pot să fiu zgîrcit cu el?!...

NEDUMERIREA UNUI BOLNAV

Unii bolnavi de stomac și ficat își dau
boala (printre altele) consumării sorurilor
cu rîtaș.

Sosul gătit cu ceapă prăjită și rîtaș
Nu-i sos ca orîicare?... E-un sos mai burduș?...
Înghiț le e de-o viață, înghiț mereu și ține.
Și totuși, pînă la urmă, el m-a-nghițit pe mine!!

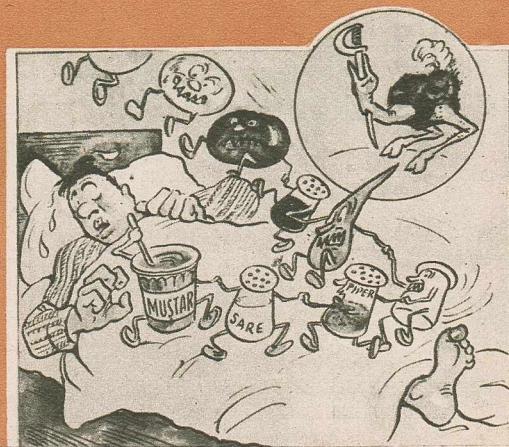

Graba strică orice treabă...
Dar stomacul, mai degrabă!

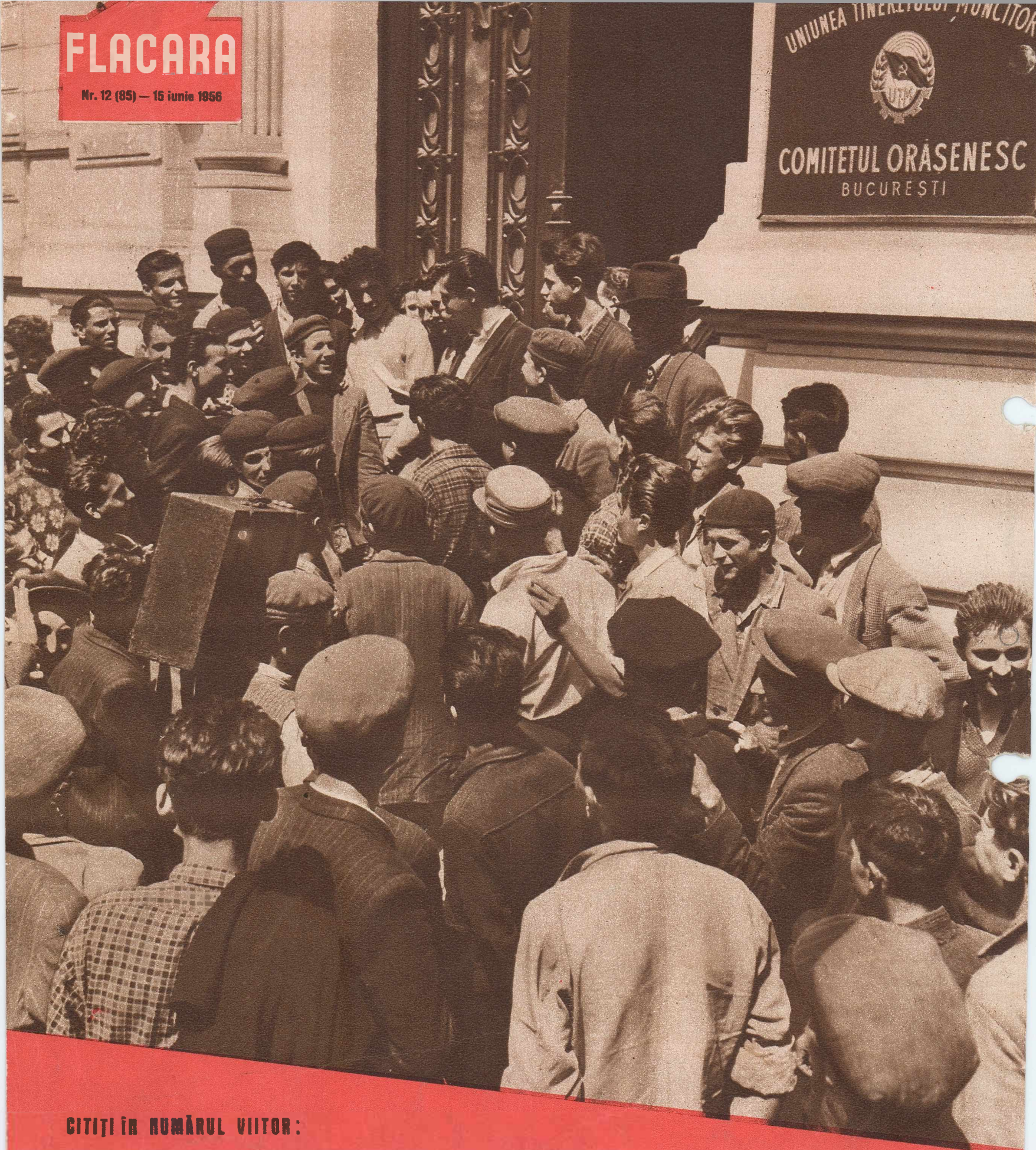
Excesul de condimente este
dăunător sănătății.

Mă rog, el are gustul competent,
N-a fost nicicînd sătul de condimente...

Dar într-o zi, cînd a-nțrecut măsura,
S-a săturat!!! — Priviți caricatura!

CITIȚI ÎN NUMĂRUL VIITOR :

- *Un fragment dintr-un nou roman al maestrului MIHAIL SADOVEANU.*
- **Congresul Scriitorilor în imagini.**
- **Brigadierii pe șantiere.**
- *Teatrul Academic de Artă din Moscova la București.*
- **CĂLĂTORIE LA BANGKOK.**
- **Artiști pe stadioane.**